

Romanos

1 Pau²lah³lo²na¹xai²na² ũ³wha²li¹lhxã³, wxã²na²
 Ro²ma²thĩ³na² yxau³yah³lxin¹tũ³ka³txi³ ĩ³nxai²na²
 ũ³wha²li¹la³kxi¹nx2ta¹wa². Txai²na¹xai²na², Je³su²
 Kris²tu³jah¹la² a²sa³wit3sa¹ha²kxai³, Je³su²jah³lai²na²
 wãn³txa² a²wa³ka³li³lot3sxã³ yxau²xai³jah¹lo²su²
 na¹ha²kxai³, Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
 ĩ³hait1so¹sa²kxe³su²na¹ha²kxai³.

— Sũ³na² Si³yxau³tãu³na¹xai²na², Txa²wãn³txa²
 wi¹jau³xa² ĩ³ye³sxã³ a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹
 ĩ³yau¹ũ³txai¹nhẽ³li¹. Nxe³sih¹nx2ta¹jau³su²
 ĩ³hait1so¹nx2ta¹i¹. Nxe³sa²kxah³lo²su²na¹ha²kxai³,
 na¹wa².

2 A²nxe³te² wãn³txa² Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 ĩ³yau¹ũ³nẽ³jau³xa² wi¹jau³xai²na²,
 Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a² kxã³nãu³u¹ta²na²
 ĩ³ye³ka³tu³ wã²nxũh¹ sa²yxo²we¹nhã²sxã³
 sa²yxo²ã³nha²nxa³sxã³ ĩ³ye³ta¹hxai²hẽ¹la².
 ĩ³ye³jau³xai²na² sa²kxai³lu², a²nũ²a²
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² ĩ³hen³txi³tũ³ka³txu¹ta²
 ĩ³sa²si¹hã³ũ¹nhẽ³kxah³lo²nãu³xu¹ta² sa²kxai³lu²
 ain³kxi²so¹sxã³ ha³teh³nxã³nxãu³a¹
 ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³to³ta¹hxai²hẽ¹la².

3-4 Nxe³nẽ³jau³xai²na², Txa²wã¹sũ³na² A²ta²ha²,
 Txa²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la² a²ĩ³lxa²
 Je³su² Kris²tu³jah¹la² ĩ³yau¹ũ³nhẽ³jau³su²
 hĩ³nx2na³la². A²nxe³jah¹lo²su² te²kxai³lu¹,
 txa²wã¹ha³lo²ai²na² ã³wxã³nũ¹nhẽ³lhxã³, a²nũ²su²
 wen¹sxã³ Ta³vi²yah³lu¹ta²na² a²sa³wi³sa²
 wen¹sxã³ a³li³lah¹ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³nxa²ha¹te¹,

Txa²wā¹sũ³na² Yău³ka³jxah¹la² wi¹lhin¹jah¹la²
hi²sen³su², nũ³kxũn³txi³ Je³su²jah³lai²na² ya³lu²ju³ta²
ka³ten³su² ĩ³sa²yxau³xi²si¹ta¹hxai²hē¹la². Ain¹sxā³:

— Je³su²jah³la² a²ya³la³tũ³ Txa²tah²khaix¹lai²la¹i¹.
Na¹ha²kxai³, ka³ten³su² ĩ³sa²yxau³xi²si¹ha¹i¹. Sũ³na²
Si³yxau³tău³na¹xai²na² ya³nx2ta¹i¹. Nxe³jau³su²,
a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ nxe³te²ki³na¹xai²na²
nũ³kxũn³txi³ wxa²ye³ka¹tē³ta¹hxai²hē¹la².

5 Nxe³ju³ta², Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tău³a²
hi²sen³su² Je³su²jah³lai²na² wxa²hait1so¹sa²te³lhxā³
ĩ³ye³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³nxa²ha¹te¹, A²si³yxau³tău³a²
wăn³txai²na² sa²kxai³lu¹, Je³su²jah³lai²na² sa²kxai³lu¹
ain³kxi²so¹sxā³ wxa²hait1so¹sa²te²an¹jau³kxai³lu¹:

— Nxet3sā¹lxi¹. Wxāi²na² Pau²lah³lo² ĩ³nxai²na²
wxa²hait1so¹khai¹nxe³nxa²ha¹kxe³nũ³ka³txi³si¹lxi¹.
Nxe³nxa²ha¹ka³tũ³, a²nũ²a² yuh³xai²năn¹te²nũ³ka³txi³nău³xai²na²
yxo²ha³kxa¹ ĩ³ye³sxā³, yxo²ĩ²sa²si¹hai¹nĩn¹jau³nũ³su²
ĩ³ye³kxi², sa²yxo²wet1sa²si¹hai¹nĩn¹jau³nũ³su²
ĩ³ye³kxi², tĩh³na² wi¹tĩh³na² ā³nxai³ain¹si¹hai¹nĩn¹jau³nũ³su²
ĩ³ye³kxi², nxe³txai¹nhē³li¹. Ai¹nĩn¹kxai²năn²tu³,
ā³yă³nhai¹tain¹tũ³ka³txa² Je³su²jah³lo²na¹xai²na²
sa²yxo²wet1sain¹tu¹wi¹. Nxe³jau³xai²na² Je³su²jah³la²
a³lxi²khai¹nxe³sa²kxe³su² sain¹na²hē³la².

6 Te²yă¹nxe³sxā³, wxāi²na² sa²kxai³lu²
Ro²ma²thĩ³năn¹tũ³ka³txi³ ĩ³nxai²na² sa²kxai³lu²,
Je³su²jah³la² ā³wxe³nũ¹yhah³lxin¹te² ĩ³nxai²na²
sa²kxai³lu² Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tău³a¹
ĩ³kaix1so¹nxa²lxi³kxe³nũ³ka³txi³yah³lxin³nũ³ni¹lxa².
Yah³lxi¹nha²kxai³, Je³su²jah³la² a²wē³ha³lxin³syah¹lxi³nũ³ni¹lxa².

7 Yah³lxin¹jut3su², txai²na² Pau²lah³lo²na¹xai²na²
ũ³wha²li¹la³kxi¹nx2ta¹wa². Wxāi²na²
Ro²ma²thĩ³năn¹tũ³ka³txi³ ĩ³nxai²na²

Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tāu³a¹ a³lxi¹nx2ti³sxã³
wxa²hait1so¹nx2ti³na³la². Je³su²jah³lai²na² wãn³txa²
yxo²ĩ²yah³lxin¹te²ĩ³nxai²na²:

— Sũ³na² Si³yxau³tāu³na¹xai²na²
Txa²nũ³ka³txi³lo³txa²lxa¹i¹. Nxe³nx2ti³na³la².
Nxe³tũ³ka³txi³ ĩ³nxai²na² Txa²wā¹sũ³na²
Si³yxau³tāu³a¹ Txa²wā¹wĩ³nu²su² nã³la².
A²nxe³te²a² A²ki³lha³lxa² a²ĩ³lxa² Je³su²
Kris²tu³jah¹la² Txa²wā¹hxi²kan¹ta²
Si³yxau³tāu³lxã²na³la². Ha¹lin¹ya³te²nãu³xai²na²
kãin² thãĩ³ti³la² a³lxi¹nx2ti³si¹jau³nũ³su² te³ni²,
wxa²nxũ²kwai³nãu³a²ã³nhãu²no³txa²lxi³si¹jau³nũ³su²
te³ni², nxe³ti³ten³nxã²lxa¹nha²wa².

Pau²lah³lai²li² Sũ³na² ĩ³ye³kxi²jau³su²

⁸ Nxe³nx2ta¹ka³tu³, nxe² e³kxi¹nx2ta¹wa².
Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tāu³a¹ wi¹wi¹nxe²
sa²yxo²we¹jah³lxi³to³ta¹hxain¹ti³ai¹ti²tu³wa².
Yah³lxin¹ju³ta² a²ha³ta³nxã², a²nũ²a²
yuh³xai²nãn¹tũ³ka³txa² yxo²ha³kxa¹
ain³kxain¹na³la². Ju¹ta² ka³lih³khaix¹sa³nha²wa².
Na¹ha²kxai³, Je³su² Kris²tu³jah¹la² ĩ³ye³kxi²to³ha¹wa².

— Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tāu³a¹
wi¹lhin¹jah¹lai²la¹i¹. Nxe³to³ha¹wa².

⁹ Na¹ha²kxai³, Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tāu³a¹
a²wa³ka³li³yu³ta³lot3sxã³ kãĩ³jah¹lo²sa¹wa².
Na¹ha²kxai³, wãn³txa² wi¹jau³xã²
e³sxã³ Txa²wā¹sũ³na² A²ta²ha² a²ĩ³lxa²
Je³su²jah³la² a²yxau²xai³la³nhẽ³ju³ta²
e³jah¹lo²sa¹wa². Na¹ha²kxai³, txai²na²
Sũ³na² Si³yxau³tāu³a¹ ĩ³ye³kxi²na¹kxai²nãn²tu³,
sa²hau³ko³txa²lxi³si¹ha¹jau³nũ³su² yxo²ha³tin³ti³

ĩ³ye³kxi²to³ha¹wa². Nxe³na¹ju³ta²,
wãn³txi³khai³xa² e³a¹wa². Txa²wã¹sũ³na²
ain³kxi²sa²na³la². Nxe³ha²kxai³, txa²wãn³txai²na²
ĩ³yo²nũ¹nũ³sa²jah¹la²nũ³a²yũ²na³la².

10 Na¹ha²kxai³, Sũ³na²ĩ³ye³kxai¹na¹kxai²nãn²tu³:

— Ro²ma²thĩ³nãn¹tũ³ka³txa²ã³nxai³sĩ²ti³ten³khaix¹sa³nha²wi¹.
Ha³lo²a² hxi²kat¹sẽ¹li¹. “Wi¹na³na¹”
Sũ³na² ĩ³nxai²na² nãn¹kxai²nãn²tu³ti¹.
Nxe³to³hxai²na¹hẽ³la².

11 ã³nxai³sĩ²nx2ta¹ju³ta³nũ³a²,
ten³khaix¹sa²to³nha²wa². Na¹kxai²nãn²tu³,
ĩ²nx2ta¹kxai²nãn²tu³, Sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la²
ha³lo²a² wi¹ju³ta² ĩ³yau¹ũ³sain¹kxe³su² ju³ta²
wã²nhũ¹nx2ta¹ka³tu³ ĩ³yau¹ũ³nx2ta¹tu¹wa².
ĩ³nxũ²kwai³lxũ¹nx2ti³txai²la². Nxe³nx2ta¹kxai²nãn²tu³,
hxi²ka¹ka¹nhe²la² wxa²ẽ¹nãu³a¹ au³txi³
e³kxi²nha²sxã³ yxau²xai³lyah³lxin¹tu¹wa².

12 Nxe³ha²kxai³, ã³nhxi²nũ¹yhu¹ki³tu¹wa².
Nxe³ki³kxai²nãn²tu³, wxãin²txi³ Sũ³na²
sa²yo²we¹ta¹ju³ta² ĩ²sah¹lxin¹kxai²nãn²tu³,
wxa²ẽ¹nãu³a¹ ĩ³nxũ²kwai³lxũ¹nx2ti³tu¹wa².
Te²yã¹nxe³sxã³, txain²txi³ Sũ³na²
sa²yo²we¹jah³lxin¹ju³ta² ĩ²nx2ta¹kxai²nãn²tu³,
txa²ẽ¹nãu³a¹ ĩ³nxũ²kwai³lxũ¹sa³tu¹wa². Nxe³sxã³,
ã³nhxi²nũ¹yhu¹ki³tu¹wa².

13 Txa²wã³tã³nãu³xãi³. Txa²wãn³txai²na²
wi¹ko³nha¹jah³lxĩ³hẽ¹la². Txai²na² ye³ka³lxa¹txi³
txa²ẽ¹nãu³a¹ e³kxi²nha²to³ha¹te³nah¹lxĩ¹:

— Ro²ma²thĩ³nãn¹tũ³ka³txa² ã³nxai³sĩ²a¹tũ¹xã¹.
Nxe³to³ha¹hẽ¹la². Na¹kxan²ti³, ha³lo²a² ĩ²li³ju³ta²
ã³nhxi²kat¹sa²hxai²nxa³hẽ¹la². Jãx¹sa³nha²wa².
Sa³ha²kxai³, nxe³nx2ti³toh³nxa³hẽ¹la².

Na¹ha²kxai³, ha³teh³nxã³nxai²na² so¹lxí³
 ũ³wha²li¹la³kxi¹nx2ta¹wa². Yxã¹ta¹,
 yxan¹nãu³a¹ wxã³sĩ²nx2ta¹kxai²nãn²tu³,
 Sũ³na² ã³ne³wxe³nũ¹sih¹nx2ta¹jau³su²
 yxo²nũ¹nũh¹nx2ta¹tu¹wa². A²nũ²a² nũ³ka³txi³
 ã³xa² yxo²nũ¹nũ¹hai¹na¹kaix³ jã¹nxe²
 ya³nx2ti³ti³ten³sa³nha²wa².

14 Je³su²jah³la² wxa²hait1so¹sa²sxã³
 wãn³txa² wi¹jau³xa² a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹
 ĩ³yau¹ũ³hxat3nx2ti³si¹ha¹jau³nũ³su²
 ĩ³sa²si¹hã³sa³na²hẽ³la². Na¹ka³tu³,
 ĩ³sa²si¹hã³sa²jau³xai²na² sa²yxo²we¹ta³lu²na¹ju³ta³nũ³a²
 wain³hĩ³nx2na³la². Na¹ha²kxai³, a²nũ²a²
 Kre²ku²yau³xa² ĩ³ye³ain¹tũ³ka³txain²txi³ Sũ³na²
 wãn³txa² ĩ³yau¹ũ³hai¹na¹ha²kxai³, a²nũ²a² ã³xa²
 Kre²ku²yau³xa² ĩ³ye³ai¹nxa³tũ³ka³txain²txi³
 jã¹nxe², a²nũ²a² ha³teh³nxã³nxa²
 ã³ne³wxe³khaix1tũ³ka³txain²txi³ jã¹nxe²,
 a²nũ²a² ã³ne³wxe²nxa³tũ³ka³txain²txi³ jã¹nxe²,
 nxe²xai³na¹ju³ta³nũ³a² ten³sa³nha²wa².

15 Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe² wxa²nũ³ka³txai²na²
 Ro²ma²thĩ³nãn¹tũ³ka³txi³ ĩ³nxai²na² Sũ³na²
 wãn³txa² ĩ³yau¹ũ³nhũ³nx2ta¹ju³ta³nũ³a²
 ten³khaix1sa³nha²wa².

Sũ³na² wãn³txa² wã³nxĩ¹jau³su²

16 Txai²na¹xai²na² Sũ³na² wãn³txa² wi¹jau³xa²
 ĩ³yxo²kãin²ti²la²nha²sxã³ e³kxi²na¹wa². Hai³txi³
 ãu²li²ti³hex1na¹jau³sxa³wa². Nxe³ha²kxai³, na¹wa².
 Nxe³jau³xai²na², a²nũ²a² ĩ²li³te²a² yxo²ha³kxa¹:

— Sũ³na² wãn³txa² yxo²ĩ²a¹xã¹. Nxe³te²su²
 kxai²nãn²tu³, Je³su² Kris²tu³jah¹la² hxi²ki³kxai³lu²

a²kō³nxe³ti³ kãi³ju³ta² ã³wa²sut1sxã³ ka³te³na²
 wi¹tãu³a¹ yxau²xai³te²su² hĩ³nx2na³la².
 Txa²wã¹sũ³na² nũ³kxũn³khai¹nxe³ha²kxai³
 a²wãn³txa² wi¹jau³xa² wxi²kan¹jau³su² na³la².
 Nxe³ha²kxai³, nũ³kxũn³txi³, ã³wxe³nũ¹te²su²
 te²a² yxo²ha³kxa¹ sa²wa²su¹tai¹nhĩ³nx2na³la².
 ã³wxe³nũ¹hain¹tũ³ka³txa² sa²kxai³lu²,
 Ju³te²a² ye²tũ³ka³txa² Sũ³na² nũ³kxũn³txi³
 sa²wa²su¹tain¹sãn²ka³tu³, hã²wxãn³txa³
 a²wã³kon³tũ³ka³txa² sa²kxai³lu², Ju³te²a²
 nũ³ka³txi³su² ye²nxa³te²a² sa²kxai³lu², Sũ³na²
 nũ³kxũn³txi³ sa²wa²su¹tain¹nũ³nha²kxai³,
 nxe³hĩ³nx2na³la².

17 A²nxe³te² wi¹jau³xa² i³yau¹ũ³nhẽ³ju³ta²,
 Txa²wã¹sũ³na² wain³te²lo³tẽ³ju³ta², a²nũ²a²
 Je³su²jah³la² yxo²i²te²su² te²a² so¹lxĩ³
 wain³te²lo³tẽ³ju³ta² nxe³te³nah¹lxĩ¹:

— A²nũ²a² yxo²i²sa²te²su² te²a² a²yxō²ha³kxa²
 so¹lxĩ³ wain³te²lo³ta¹tũ¹xã¹. Nxe³na¹kxe³su²
 te²a², ka³te³na² wi¹khai¹nxe³tãu³a¹ so¹lxĩ³
 yxau²xai³lain¹tũ¹xã¹, yxo²i²sa³ha²kxai³lã¹. Sũ³na²
 a²ẽ¹nãn¹jau³su² nxe³hĩ³nx2na³la².

A²nũ²a²ĩ³lxa³thi¹nxa³jau³su²

18 Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
 oh³nãu³nũ¹ka³nãu³an¹jah¹la² hi²sen³su²
 i³xan³txi³sxã³ kō³nxe³ti³ i³yĩ¹li²hain¹na³la².
 A²nũ²a² i³lxĩ³thin¹kãi³xa³ha²kxai³, a²ẽ¹nãu³a¹
 i³lxĩ³thi¹ne³ki²nh²nxa³ha²kxai³ nxe³te²nãu³xa²
 an³txi³sxã³ kō³nxe³ti³ i³yĩ¹li²hain¹na³la².
 A²nxe³te² i³lxĩ³thi¹nxa³tũ³ka³txa² i³lxĩ³thin¹sxã³
 kãi³ai¹nxa³ha²kxai³, Sũ³na² wãn³txi³tu³
 a²ya³la³jau³tu³ ã³tũ¹kain¹na³la².

— Sũ³na² wãn³txi³tu³ a²nũ²a² ã³xa² ain³kxi²sxã³
yxo²ĩ²ain¹kxa²ya³ti³sã¹. Ain¹jau³su² ain¹na³la².

19-20 Nxe³ju³ta², Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
a²ẽ¹nãn¹jau³su² te³nah¹lxi¹:

— Txai²na¹xai²na² hãi¹nxe² ka³na³ka³nat3sxã³
Sũ³na² Si³yxau³tãu³su² na¹ha²kxai³, yxau²sa²tẽ³
ai³wa³to²hi²na¹ha²kxai³, nũ³kxũn³txi³ ha³nãu³hi²
ai³na¹ha²kxai³, nxe³jah¹lo²su² na¹xã¹. Na¹ha²kxai³,
ha³lo²a² yuh³xai²nãn¹ta³ko³xai²na² nũ³kxũn³txi³
wi¹we¹ta¹hẽ³na¹. We¹ta³lu²na¹hĩ¹nãn¹ju³tu³, a²nũ²a²
ĩ²li³te²su² te²an²tu³: “Txa²wã¹sũ³na² hxi²ka²kãi³kxa²
ĩ²a¹tũ¹xã¹.” Nxe³kxi²sa³kxai²nãn²tu³, ha³lo²ai²na²
wi¹we¹ta¹ko³xai²na² ye³kan¹txi³ ĩ²hĩ³nx2na³na¹.
Nxe³kxai²nãn²tu³, txa²nũ³kxũ³na¹ju³ta² a³la³kxi²,
Txai²na¹xai²na² hãi¹nxe³te² Sũ³nu²na¹xai²na²
a³la³kxi², nxe³sa²hĩ³nx2na³na¹. Nxe³ha²kxai³,
Sũ³na² Si³yxau³tãu³na¹xai²na² a²nũ²a² ye³na²
ĩ²sain¹ju³ta² yũ²nxa³kxan²ti³, a³la³kxi²sain¹ju³ta³la³
yũ³hĩ³nx2na³na¹, te³nain¹ke³la³te²kxai³lã¹. Yxãn¹ta¹,
kwa² ĩ³lxi³thi¹nai¹nxa³kxe³su² ten³sai¹nxa³xã¹.
Na¹ha²kxai³ wã²nxũ^h¹ hxi²ki³te²la³ nxai¹nha²kxai³
ye³khãuh³lxa³ti³hi¹ta³lxi¹na¹xã¹. Sũ³na²
Si³yxau³tãu³a¹ a²ẽ¹nãn¹jau³su², nxe³hĩ³nx2na³la².

21 Jã¹nxe³jau³su² te³nah¹lxi¹:

— A²nũ²a² nũ³ka³txai²na² Sũ³nu²na¹xai²na²
wi¹kãi³a¹ju³ta²ĩ²sain¹kxan²ti³ĩ³sa²nẽn¹kxi²sain¹to³hxai²nxa³hẽ³na¹.
“Wxãi²na² Sũ³na² Si³yxau³tãu³khaix1si¹lxi¹.
Ha³lo²a² wi¹kãi³in¹ju³ta² ka³li³sa³nhai¹.
Ti³hex1sai¹nhxai²nxa³hẽ³na¹. Nain¹kxan²ta²,
on³txi³he¹nxa³jau³xa² so¹lxi³, hxi²kau³kaun³jau³xa²
so¹lxi³, a²ẽ¹nãu³a¹ ĩ³ye³kxi²nha², ĩ³ne³wa³nũn³ta³ki²,
ain¹sxã³, ka³nxah³ti³hũ³jau³xa² so¹lxi³ ĩ³ye³kxi²nha²

ain¹tũ³ka³txai²la¹xã¹.

22 “A³la³ki²nha¹wi¹.” Nxe³tũ³ka³txai²la¹xã¹.
Ain¹kxan²ti³, a³la³kxi²txi³he¹xain¹tũ³ka³txi³sxa³xã¹.
Hxi²kau³kaun³tũ³ka³txai²la¹xã¹.

23 Sũ³na² Si³yxau³tãu³na¹xai²na²
ya³lu²ti³he¹nxẽn¹nxa³te³na¹xai²na²
ĩ³sa²nẽn¹kxi²sain¹ju³ta² wai³nhĩ³nx2na³na¹.
Yxãn¹ta¹ sai¹nxa³xã¹. Hãi¹nxe³sxã³ ã³sa²sxã³,
a²yen³kxa² a²nũ²a² hxi²kãi³nha²kxa² so¹lxi³
a²nũ²hũ³ka³txa² sa²nẽn¹kain¹na³na¹. Nxe³sxã³,
a²yãu³ka³txa² a²nũ²hũ³te² a²yãu³ka³txa² so¹lxi³,
ai³ki³hũ³te² a²yãu³ka³txa² so¹lxi³, ka³yxuh³hũ³te²
a²yãu³ka³txa² so¹lxi³ txi³hũ³te² a²yãu³ka³txa²
so¹lxi³ hxi²ka² we¹tain¹ka³tũ³, sa²yo²wet1sxã³
ĩ³sa²nẽn¹kxain¹na³na¹.

24 Ĩ³lxi³thin¹ti³he¹xai¹nxa³xã¹. Nxe³ha²kxai³,
hãi¹nxe² ã³ai¹na¹xã¹. A²ẽ¹nãu³a¹ au³txi³
yxo²kwai³nain¹jau³su², ko³nxe³thi¹ne³ki²nhain¹jau³su²
kãi³ain¹txai²lã¹. Ai¹nha²kxai³, ko³nxe³ti³
kãi³khaix1nhyain¹na³na¹. Āu²la²to³nha²si¹jau³su²
nyhain¹na³na¹.

25 A²nxe³tũ³ka³txai²na², Sũ³nu²na¹xai²na²
wãn³txa², ã³na¹ki²sain¹sxã³ sa²ya¹tain¹ka³tũ³,
ki³han³jau³xa² so¹lxi³ sa²so¹sxã³
sa²yo²wet1tain¹tũ³ka³txai²la¹xã¹. Nain¹kxe³su²,
a²yen³kxa² hxi²kãi³nha²sa²sai¹na¹kxa²
hxi²ka¹nxa³xã¹. Nxe³kxan¹ti³, te²a² so¹lxi³
sa²yo²wet1sxã³ ĩ³sa²nẽn¹kxain¹na³na¹. Ta¹,
Txai²na¹xai²na², a²yen³kxa² yxo²ha³kxa¹
hxi²kan¹txi³ wet1sa²sai¹jah¹lo²khaix3na¹xai²na²
sa²yo²ã³sain¹na³na¹. Nxe³sain¹tũ³ka³txai²la¹xã¹.
Yxãn¹ta¹, Txai²na² so¹lxi³, a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹

sa²nēn¹ki²sa²tē³sa²ju³ta² wain³na³na¹.

Wain³khai¹nx²na³na¹.

26 Nxe³ha²kxai³, ten³sai¹nxa³kxe³tu³,
 ā³na¹ai¹na¹hē³na¹. Ha³lo²a² wā²nxūh¹ ī²lain¹sxā³,
 ko³nxe³ti³ yxo²kwa¹nain¹ju³ta² yā¹nxe³sxā³
 kāi³ain¹txai²lā¹. Nain¹ka³tu³, txu¹ha² sa²kxai³lu²
 in³txa² wa²ko³li²yhu¹jau³su² sa²yxo²ā³sxā³,
 txu¹ta¹lhun³tu² in³txi³lot³sxā³, o²la³kxi²yhu¹na³na¹.
 Hai³txi³ wain³txi³ o²la³kxi²ti³he¹nx²nxa³xā¹.

27 Jā¹nxe³kxe³hū³nxe², in³txa² sa²kxai³lu², txu¹ha²
 wain³txi³ wa²ko³li²yhu¹jau³su² sa²yxo²ā³sxā³,
 in³txa¹lhun³tu² yxo²kwa¹n³yhu¹khai¹nxe²
 ū³whīn¹ti³yhu¹na³na¹. Ain¹ju³ta², Txai²li²
 āu²li²khai¹nxe³sa³nhā¹. Yxān¹ta¹, tū¹ka³txai²na²
 ko³nxe³ti³ kāi³ain¹ju³ta² yo³su² yxau²xai³lhxā³
 sī³ko³nxe³ti³ yxau²xai³te²lo³tai¹na¹xā¹.

28 “Sū³na² wān³txi³tu³ ain³kxi¹xi²ti³ten³sa²nxa³nha¹.
 Sa²yxo²we¹ti³ten³sa²nxa³nha¹.” Sai¹nhxai²na²hē³na¹.
 Sai¹nha²kxai³, hāi¹nxe² ā³ai¹na¹xā¹. Wain³jau³xa²
 āh¹ ī³tih³nxain¹nxa³lho³na¹. Ai¹na¹ha²kxai³,
 a²ko³nxe³ti³ e³kxi²nha²jau³xa² so¹lx³
 yxau²xai³lain¹na³na¹. Hai³txi³ wain³txi³
 yxau²xai³ti³he¹xai¹nxa³xā¹.

29 A²nxe³tū³ka³txa² wain³ti³he¹nxa³ju³ta²
 so¹lx³ kāi³to³hi², a²in³txi³sxa³te²a²
 tā³nxa² a²sxe³xa³ka³lx³sxa³te²a² tā³nxa²
 ū³whīn¹txi³nyhu¹sxā³ yxau²xai³li², ko³nxe³ti³
 kāi³to³hi², a²nū²a² ā³xa² yen³kxa² kāin²
 yxo²kwa¹ni², ko³nxe³ti³ kāi³ki²nyhu¹i²,
 ī³ka³txā³yhu¹i², su²lhā³yhu¹i², kwa² wān³txa²
 ī³ye³sxā³ ī³yi²yi²lhon¹ta³ki²nyhu¹i² ki³ha³ki²yhu¹i²,
 kāin² ī³an³ta³kxi²yhu¹i², a²nū²a² ā³xa² ko³nxe³ti³

hāi³a² ī³he³son³ki²yhu¹i², nxe³ain¹tū³ka³txai²la¹xā¹.

30 Jā¹nxe³sxā³ a²nū²a² ā³xa² o³nxa³ti³lot3sxā³
 ī³ye³kxi²yhu¹i², Sū³na² Si³yxau³tāu³na¹xai²na²
 yxo²kwīn¹kxi², kwa² yxo²ka³ka³nxe³txi³
 ī³ye³i², kāin²ki³lxo³nxe³nha²sxā³ ī³ye³i²,
 yxo²ha³txe³txi³ ī³ye³kxi²nha², ko³nxe³ti³ kāi³te³lhxā³
 ī³ne³wa³kon³nha², a²wī³na² sa²yxo²ā³i², a²hā³ka³na²
 sa²yxo²ā³i² nxe³ain¹tū³ka³txai²la¹xā¹.

31 Jā¹nxe³sxā³ hxi²ka³ka³ti³
 ī³ye³kxi²nha², sa²yxo²ā³nha²sxā³ ī³ye³i²,
 ā³xa² ī³yan³ta³ki²yhu¹xa³i², a²nū²a² ā³xa²
 ko³nxe³ti³ kāi³kain¹ju³ta² ne³wā²nā³ai¹nxa³i²,
 hāi¹nxe³sxā³ ī³wa³lxī³nha²te³lhxā³ kāi³i²,
 nxe³ain¹tū³ka³txai²la¹xā¹.

32 Tū¹ka³txai²na², Txa²wān³txa²
 ī³tih³nxai¹na¹jau³xa² ā³ne³wxe³ain¹tū³ka³txai²la¹xā¹.
 “A²nū²a² te²yā¹nxe³sxā³ ko³nxe³ti³
 kāi³yxau²xai³te²su² te²a² ya³lu²tu¹wi¹.
 Ju¹ta² wain³na³li¹.” Nxe³ai¹na¹jau³xai²na²
 ā³ne³wxe³ta³lu²nain¹na³na¹. Nain¹kxa²ha³ta³nxān²ti³,
 ā³na¹ai¹nxa³kxe³su², hāi¹nxe³sxā³ ko³nxe³ti³
 kāi³sa²tē³i², a²nū²a² ā³xa² ko³nxe³ti³
 kāi³nūn³tū³ka³txa² ī³sa²nēn¹kxi² ain¹na³na¹.
 Txa²wā¹sū³na² a²e¹nān¹jau³su² hī³nx2na³la².

2

Sū³na² ko³nxe³te²lo³sxā³ ī³yī¹li²jau³su²

1 Nxe³ha²kxai³ txa²ya³lxa³nāu³ ī³nxai²na²
 ī³ye³kxi¹nx2ta¹wa². A²nū²a² ā³xa² ko³nxe³te²la³
 ī³yī¹li²yah³lxī³txa³hē¹la². Ā³xa² ko³nxe³te²la³
 ī³yī¹li²yah³lxin¹kxai²nān²tu³, ā³xai²na²

ĩ³yĩ¹li²yah³lxin¹kxa² yã¹nxe³sxã³ wã²nxũh¹
 kã³yah³lxin¹lxa². Nxe³sxã³ a²ya³la³tu³
 wã²nxũh¹ te²yã¹nxe³sxã³ ko³nxe³te²la³
 ĩ³yĩ¹li²nhyah¹lxin¹hĩ³nxa¹lxa².

2 Yxãn¹ta¹, a²nũ²a² ko³nxe³ti³ kã³ain¹ju³ta²
 ĩ³tih³nxe³nx2ta¹te¹ni²tu³wa². Nxe³ha²kxai³,
 te²yã¹nxe³sxã³ kã³ain¹tũ³ka³txa² Txa²wã¹sũ³na²
 hi²sen³su² wã²nxũh¹ ain³nha²sxã³ kã³ain¹kxa²
 yã¹nxe³jau³nũ³su² ĩ³yĩ¹li²xai³ain¹tu¹wa².
 Txa²wã¹sũ³na² wain³txi³ ain³nha²jah¹lai²la¹wa².
 Nxe³ha²kxai³ jah¹lai²na² ko³nxe³te²la³
 ĩ³yĩ¹lain¹kxan²ti³ wain³txi³ ĩ³yĩ¹lai¹nhĩ³nx2na³la².
 Ju¹ta² wain³na³la². Nxe³ju³tai²li² a³la³kxi²ki³tã³la².

3 Yxãn¹ta¹, wxã¹na² a²nũ²a² ã³xa²
 ko³nxe³ti³ ĩ³yĩ¹lain¹yah³lxin¹kxa² yã¹nxe³sxã³
 kã³yah³lxin¹hxai¹nhẽ³la². Yah³lxin¹nha²kxai³,
 Txa²wã¹sũ³na² ko³nxe³te²lo³sxã³
 ĩ³yĩ¹li¹nx2ti³kxa²yan³ti³su², hxi²kan¹txi³
 aun³yah³lxan³kxa²yan³ti³su² ye¹nx2ta¹wa².

4 Txa²wã¹sũ³na² wi¹lhin¹khai¹nxe², thã¹ti³la²
 wi¹lhi¹ni², ko³nxe³ti³ kã³yah³lxin¹ju³ta² wxã¹ta²
 ĩ³xan³ta³kxi¹nx2ti³xa³i² nxe³ya³nx2ti³jah¹lai²la¹wa².
 Nxe³nx2ti³ju³ta² sa²hã³nxẽ¹kot3jah³lxin¹txa³hẽ¹la²:

— A²nũ²a² ko³nxe³ti³ kã³ain¹ju³ta²
 ãn³ta³lo³ta³wxẽ³sxã³ ã³na¹ain¹sxã³
 ã³yxo²o³tũ¹sain¹txai²lã¹. Nxe³jau³su²,
 Txa²wã¹sũ³na² wi¹lhin¹ya³nx2ti³na³la². Jau¹xai²na²
 a³la³kxi²nhyah¹lxin¹ta²lu¹wa².

5 Yxãn¹ta¹, ã³ne³wi¹xa³sxã³ ã³ne³toh³yxa³sxã³
 ah³lxin³to³hxa³lxa². Yah²lxan³kxe³su², yxan¹nãu³a¹,
 Txa²wã¹sũ³na² wain³txi³ wã²nxũh¹ ain³nha²sxã³,

txa²wã¹kõ³nxe³ti³ kãi³kĩ³ju³ta² ĩ³xã³ta³kxi²,
wã²nxũh¹ kãi³kĩ³kxa² yã¹nxe³sxã³ ĩ³yĩ¹li²xai²,
nxe³nẽ³tu¹wa². Nxe³nẽ³lha²kxai³, hĩ¹na²
ã³ne³to³yhah²lxan³kxai²nãn²tu³, yah³lxin¹kxa²
yã¹nxe² yxan¹nãu³ai²na² Txa²wã¹sũ³na²
kõ³nxe³te²lo³sxã³ ĩ³yĩ¹li¹nx2ti³tu¹wa².

6 Txa²wã¹sũ³na² ũ³yho³hi²nẽ³ju³ta³nũ³a²,
a²nũ²a² wã²nxũh¹ kãi³kĩ³kxa² yã¹nxe³sxã³
ũ³yho³hi²xai³nẽ³tu¹wa².

7 Nxe³ju³ta², a²nũ²a² ha³lo²a² wi¹ju³ta² so¹lxi³
wi¹kãi³sxã³ yxau²xai³kxai²nãn²tu³:

— Sũ³na² ka³te³na² wi¹ti³hit1sa³txai²lã¹.
Sũ³na² sa²nẽn¹ki²sa³txai²lã¹. Nxe³jau³su²,
yxau²xai³jah¹lo²su² kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na²
Si³yxau³tãu³a¹ ka³te³na² wi¹tãu³a¹
ũ³yhen³kxi²kah³lo²su² hĩ³nx2na³la².

8 Yxãn¹ta¹, a²nũ²a² ã³su² kxai²nãn²tu³:

— Te³na¹jau³xa² so¹lxi³ kãi³a¹tũ¹xã¹. Sũ³na²
wãn³txa² sa²yxo²we¹txã³lho³na¹. Hãi¹nxe³sxã³
kõ³nxe³ti³ kãi³a¹tũ¹xã¹. Nxe³jah¹lo²su² kxai²nãn²tu³,
kõ³nxe³ti³ kãi³ain¹ju³tan¹te²kxa²yã³tu³
Txa²wã¹sũ³na² ĩ³xã³ta³kxi²sxã³ khãuh³lxa³txi³sxã³
ĩ³wai¹tain¹kah³lo²su² hĩ³nx2na³la².

9 Jã¹nxa¹jau³su², a²nũ²a² kõ³nxe³ti³
kãi³ain¹tũ¹kã³txa² yxo²ha³kxa¹ Txa²wã¹sũ³na²
Hi²sen³su² khãuh³lxa³ti³hi¹tain¹tu¹wa²,
Nxe³ju³ta²sa¹, Ju³te²a² nũ³kã³txa²
ã³nhait1sxã³ kõ³nxe³ti³ kãi³te²a² kãin²
khãuh³lxa³ti³hi¹tai¹nha²kxai³, te²u¹jã¹nxe²
Ju³te²a² nũ³kã³txi³sxa³tũ³kã³txa² ã³nhait1sxã³
kõ³nxe³ti³ kãi³te²a² yxo²ha³kxa¹

khãuh³lxa³ti³hi¹tain¹nũ³nha²kxai³, nain¹tu¹wa².

10 Yxãn¹ta¹, a²nũ²a² wi¹kãi³tũ³ka³txa²
 yxo²ha³kxa¹, Txa²wã¹sũ³na² ã³ka³li³hain¹sxã³
 Ju³te²a² nũ³ka³txa² ã³nhait¹sxã³ wi¹kãi³te²a² kãin²
 wxi²kin³ti³to³ti³hi¹ti², kãin² ã³sa²nẽn¹kxi², kãin²
 wxa²hãu²no³ti², ain¹tu¹wa². Te²yã¹nxe³sxã³ Ju³te²a²
 nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txa² ã³nhait¹sxã³ wi¹kãi³te²a²
 a²yo²ha³kxa² sa²kxai³lu² wxi²kin³ti³to³ti³hi¹tũ³ni²,
 ã³sa²nẽn¹kxi²nũ³ni², wxa²hãu²no³tũ³ni², ain¹tu¹wa².

11 Nxe³ju³ta², Txa²wã¹sũ³na² a²ẽ¹nãn¹jau³su²
 te³nah¹lxi¹:

— A²nũ²a² wã²nxũh¹ ain³nha¹tũ¹xã¹.
 Na¹kxai²nãn²tu³, ko³nxe³ti³ kãi³te²a²
 khãuh³lxa³ti³hi¹ti², wi¹kãi³te²a²
 wxi²kin³ti³to³ti³hi¹ti², ha³na³ka³lxi³ jau¹xai²
 yã¹nxe³jau³xa² so¹lxi³ ã³yĩ¹li²xai³lai¹na¹tũ¹xã¹.
 Hai³txi³ jau¹xai²na² sa²yat¹sxã³ ã³yĩ¹li²ha¹ju³ta³la³
 yũ³jah¹lo²txã³xã¹. Nxe³te²ju²hẽ³la².

12 Nxe³ju³ta², Ju³te²a² nũ³ka³txa²
 Moi³se²ah³lu¹tai²na² ã³tih³nxain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 A²nxe³tũ³ka³txa², ko³nxe³ti³ kãi³ain¹kxai²nãn²tu³,
 Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a² khãuh³lxa³ti³hi¹tain¹tu¹wa².

— Moi³se²ah³la² wãn³txa² ã³ne³to³hai¹nxa³xã¹.
 Nxe³ha²kxai³, wãn³txai² yã¹nxe³sxã³
 khãuh³lxa³ti³hi¹ta¹tũ¹xã¹. Sũ³na² nxe³hĩ³nx2na³la².
 Yxãn¹ta¹, Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txa²,
 hai³txi³ Moi³se²ah³lu¹tai²na² ã³tih³nxe³tũ³ka³txi³su²
 ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². Nxe³ha²kxai³, ko³nxe³ti³
 kãi³ain¹kxai²nãn²tu³:

— Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txa²
 ã³ne³to³yah³lxi³to³hxai²nxã³nhẽ³li¹. Nxe³jau³la³
 Txa²wã¹sũ³na² ã³tih³nxain¹te²sxa³yu²hẽ³la².

Nain¹kxan²ti³ kwa² kō³nxe³ti³ kãi³ain¹kxe³su²
ain¹ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² hxa³nai¹nhĩ³nx2na³la².

13 Nxe³ha²kxai³, Moi³se²ah³lu¹tai²na²
ĩ³tih³nxe³nẽ³jau³xa² sa²yo²we¹ki³sxa³kxe³su²,
kwa² txa²wã¹ne³nxẽ³na² so¹lxĩ³
ne³ka²ki²ki³kxai²nãn²tu³, hai³txi³ Txa²wã¹sũ³na²
wain³te²lo³tẽ³lhĩ³nx2nxa³wa². Yxãn¹ta¹,
wãn³txai² yã¹nxe³sxã³ kãi³ki³kxai²nãn²tu³, Sũ³na²
wain³te²lo³tẽ³ju³ta³nũ³a² yũ³nẽ³lhĩ³nx2na³la².

14 Jã¹nxa¹jau³su², a²nũ²a² ju³te²a²
nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txa² Moi³se²ah³lu¹tai²na²
wãn³txa²yũ²nxa³ha²kxai³, a³la³kxi²nha²tũ³ka³txi³sxa³wa².
Nain¹kxan²ti³, a²ẽ¹nãu³a¹ au³txi³ ain³nha²sxã³:

— Wain³na³na¹. Nxe³jau³su², Moi³se²ah³la²
wãn³txa²yã¹nxe³sxã³ kãi³ain¹kxai²nãn²tu³, a²nxe³te²
wãn³txa² a³la³kxi²nha²te²hũ³nxe² sa²yo²wet1sxã³
yxau²xai³lai¹nhĩ³nx2na³la².

15 Ain¹ju³ta² kō³nxe³ti³ kãi³ain¹kxai²nãn²tu³,
a²ẽ¹nãu³a¹ au³txi³ kō³nxe³ti³ ĩ³tih³nxe³nha²:

— Wai³nxa³xã¹. Nxe² wi¹kãi³ain¹kxai²nãn²tu³,
a²ẽ¹nãu³a¹ au³txi³ wi¹lxo³ki²nha²:

— Wi¹na³na¹. Nxe² ai³ai¹nhĩ³nx2na³la².
Ai¹nha²kxai³, Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txa²
a²ẽ¹nãu³a¹ au³txi³ yũ³kxa² yã¹nxe²
kãi³yxau²xai³lain¹tũ³ka³txai²la¹wa².

16 Txai²na¹xai²na² Pau²lah³lo²na¹xai²na²
a²hĩ¹nai²na² wãn³txa² wi¹jau³xa² tah²yau³xa²
a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ ĩ³tih³nxai¹nhxai²na¹hẽ³la².
Nxe³ai¹na¹jau³xai² yã¹nxe³sxã³, yxan¹nãu³a¹
sa²kxai³lu² Je³su² Kris²tu³jah¹la² sa²kxai³lu²
Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ ĩ³wet1sa²so¹sxã³,
a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ ĩ³yĩ¹li²xai³nẽ³tu¹wa².

Nē³lha²kxai³, txa²wā¹ki³na¹xai²na² a²hī¹nai²na²
a²ē¹nāu³a¹ au³txi³ hāi³a² ī³ye³kxi²nha²ki³jau³xa²
ha³ta³nxān²txi³, Je³su²jah³la² wain³txi³ wā²nxūh¹
ain³nha²sxā³ ī³yī¹li²xai³nē³tu¹wa².

*Ju³te²a² nū³kā³txa² Moi³se²ah³lu¹tai²na² wān³txa²
ī²ain¹jau³su²*

17-18 Nxe³nxa²ha¹te¹, wxāi²na² sa²kxai³lu²
Ju³te²a² nū³kā³txi³ ī³nxai²na² sa²kxai³lu²
ne³ka²ki²sah¹lxi³hē¹la².

— Txa²na² Ju³te²a² nū³kā³txi³sa¹i¹.

Yah³lxi³hxai¹nhē³la². Yah³lxin¹ka³tu³:

— Moi³se²ah³lu¹tai²na² wān³txa² a³la³kxi²nha¹xā¹.
Na¹ha²kxai³, Txa²wā¹sū³na² wi¹lhin¹ti³hit¹sa³tū¹xā¹.
Txa²nū³kā³txai²na² so¹lxi³ Txa²wā¹sū³na²
Sū³ni¹khaix¹tū³kā³txi³sa¹xā¹. Sa³ha²kxai³,
Moi³se²ah³lu¹tai²na² wān³txa² ī²ta³lu²na¹xā¹.
Na¹ha²kxai³, Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³a¹
a²ē¹nāu³a¹ au³txi³ te³nain¹jau³su² wi¹la³la³kxi²,
ha³lo²a² wain³khai¹nxe³ju³ta² so¹lxi³ hxi²kan¹txi³
ī³hau³kot³so², na¹xā¹. Yah³lxi³hxai¹nhē³la².

19 Yah³lxin¹ka³tu³:

— Ju³te²an¹jah¹lo²sa¹xā¹. Nxe³na¹ha²kxai³
a²nū²a² ha³lo²a² wi¹ju³ta² a³la³kxi²nxa³te²su²
te²a², ye³han³te²hū³sxā³ yxau³te²su² te²a²,
ha³lo²a² wi¹ju³ta² ī³yau¹ū³te²hū³jah¹lo²sa¹xā¹.
Te²yā¹nxe³sxā³, a²nū²a² Sū³na² tīh³na² ī²xa³te²su²
te²a², ka³nxah³tāu³a¹ ai³te²hū³te²su² te²a²,
sa²ha²te¹kxe³hū³sxā³ sa²hau³ko³te²hū³jah¹lo²sa¹xā¹.

20 Na¹ha²kxai³, a²nū²a² nxū²kwai³wa³sā³sān³te²su²
te²a², ī³wai³ki²so¹te³lhxā³ ī³tih³nxe², te²yā¹nxe³sxā³
a²nū²a² Sū³na² tīh³na² wēn³sū³sxā³
hxi²kau³kaun³te²su² te²a² ī³tih³nxe², nxe³jah¹lo²su²

na¹xā¹. Na¹ka³tu³, Moi³se²ah³lu¹ta²na²
 wan³txa² a³la³kxi²nha²ta³lu²na¹xā¹. Na¹ha²kxa³,
 ha³lo²a² i²li³ju³ta² a³la³kxi²ta³lu²ni², Sū³na²
 wān³txi³tu³ a³la³kxi²ta³lu²ni², nxe³jah¹lo²su² na¹xā¹.
 Yah³lxi³hxai¹nhē³la².

²¹ Yah³lxin¹ta¹, kwa² a³la³kxi²ki³lxo³nhyah¹lxi¹lxa².
 A²nū²a² ā³xa² i³tih³nxe³yah³lxi³hxai¹nhē³la².
 Yah³lxin¹ta¹, te²yā¹nxe³sxā³ i³tih³nxe³nhyah¹lxi³hxai²nxā³nhē³la².
 Ya³nx2ta¹wa². Jā¹nxe³yah³lxin¹kxe³hū³nxe²:

— Kāi³sa²no¹ki²yah³lxi³txa³hē¹li¹. A²nū²a² ā³xa²,
 yah³lxi³hxai¹nhē³la². Yah³lxin¹kxan²ti³, a²nū²a²
 ā³xa² yen³kxa² kāi³sa²no¹ki²yah³lxi³hxai¹nhē³la².
 Ya³nx2ta¹wa².

²² Jā¹nxe³yah³lxin¹kxe³hū³nxe²:
 — Ā³xa²sxe³xa³ka³lxa²i³wa³ni³lon³kxah¹lxi³txa³hē¹li¹.
 A²nū²a² ā³xa² yah³lxi³hxai¹nhē³la².
 Yah³lxin¹kxan²ti³, ā³xa² sxe³xa³ka³lxa²
 i³wa³ni³lon³kxah¹lxi³hxai¹nhē³la². Ya³nx2ta¹wa².
 Jā¹nxe³yah³lxin¹kxe³hū³nxe²:

— Sū³nu²su² ki³lxo³te²a², a²nū²a² hxi²ka²
 we¹kxe³su² te²a² yxo²kwīn¹kxi²sa³nhai¹.
 Yah³lxi³hxai¹nhē³la². Yah³lxin¹ta¹, a²yen³kxa²
 Sū³nu²su² ki³lxo³te²a² sxa³thi³nān¹te² yen³kxa²
 kāi³sa²no¹yah³lxi³hxai¹nhē³la². Nxe³ju³ta²
 wai³nxa³wa². Sū³nu²su² ki³lxo³te²ain²txi³
 ko³nxe³thi¹ni², a²yen³kxa² sxa³yain¹te²
 yen³kxain²txi³ sa²hēt¹sa²kxai³ ko³nxe³thi¹ni²,
 te²ju²hē³la². Ya³nx2ta¹wa².

²³ Hāi¹nxe³kxe³hū³sxā³:
 — Txa²wā¹sū³na² wān³txa² a²wa³kxē³nū³ka³txi³su²
 na¹xā¹. Yah³lxin¹jau³su², kāin²ki³lxo³nha²sxā³
 e³yah³lxi³hxai¹nhē³la². Yah³lxin¹ta¹,

sa²yo²ã³yah³lxi³hxai¹nhẽ³la². Yah³lxi¹nha²kxai³,
a²nũ²a² ã³xa² sa²kxai³lu², wxa²ko³nxe³ti³,
kã³yain¹yah³lxin¹ju³ta² ã³nx2tain¹ka³tu³,
wxã²nãn²ta³, ko³nxe³te²lo³txa²lxai¹nha²kxai³,
Txa²wã¹sũ³nain²txi³ ko³nxe³te²lo³tai¹nha²kxai³,
nai¹nhĩ³nx2na³la².

24 Nxe³ju³ta², Txa²wã¹sũ³na²
ha³teh³nxã³nxãn¹jau³xau³hxai²tẽx1ta³la³ te³nah¹lxi¹:
— Txai²li² Sũ³nu¹na¹xai²na² e³a¹wi¹.
A²nũ²a² Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txa²
ko³nxe³te²lot3sa²sxã³ ã³ye³kxi²sa²na³li¹, wxã²na²
Ju³te²a² nũ³ka³txi³ ã³nxai²na² ko³nxe³ti³
kã³yain¹yah³lxi¹nha²kxai³lu¹. Txa²wã¹sũ³na²
ta¹hxai²hẽ¹la².

25 Wxa²yu³ta² Ju³te²a² nũ³ka³txi³syah¹lxi¹lxa².
Yah³lxi¹nha²kxai³:
— ã³sa³si³tũ³ko¹kxã¹sa²kah³lo²sa¹xã¹. Sa³ha²kxai³
Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ a²nũ³ka³txi³khai³su²
ã³yĩ¹li²nha¹xã¹. Yah³lxi³ta¹hxain¹ti³ai¹ti²tu³wa².
Yah³lxin¹kxe³su², Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txa²
sa²yo²we¹jah³lxin¹kxai²nãn²tu³, a²ya³la³tu³
Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ a²nũ³ka³txi³khai³su²
hĩ³nxa¹lxa². Yxãn¹ta¹, sa²yo²ã³yah³lxin¹kxai²lẽ¹.
ã³sa³si³tũ³ko¹kxã¹nx2ti³xa³ka³lhũ³nxe², Sũ³na²
a²nũ³ka³txi³khai³xa² ã³yĩ¹li²nhyah¹lxan³ka³lhũ³nxe²
yxau²xai³yah³lxi³hĩ³nxa¹lxa².

26 Jã¹nxe³jut3su², Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txi³su²
te²a² ã³sa³si³tũ³ko¹kxã¹nha²kah³lo²su²
te²sxa³jai¹ti²tu³wa². Nain¹kxan²ti³,
a²nxe³jah¹lai²nãn²tu³, Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txa²
sa²yo²we¹tain¹kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na²
Si³yxau³tãu³a¹ wi¹li²ai¹nhĩ³nx2na³la². Ain¹sxã³:

— Jah¹lai²na² ũ³sa³si³tũ³ko¹kxã¹nha²kxe³hxũn¹jah³lo²su²
na³na¹, txai²lã¹. Txa²wã¹sũ³na² ai¹nhĩ³nx2na³la².

27 Nxe³sxã³, Ju³te²a² nũ³ka³txi³
ĩ³nxai²na², Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txa²
ũ³wha²li¹la³kxi¹nx2ti³jau³xa² yũ²,
ũ³sa³si³tũ³ko¹kxã¹nha², yah³lxin¹kxa²ha³ta³nxãn²txi³,
wãn³txai²na² sa²yxo²ã³yah³lxi³hxai¹nhẽ³la².
Yxãn¹ta¹, Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tu³ka³txi³nãu³xai²lẽ¹.

Ũ³sa³si³tũ³ko¹kxã¹nhai¹nxa³kxan²ti³,
Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txa² sa²yxo²we¹tain¹tũ³ka³txi³sain¹na³la².
Nxe³ain¹jau³su², wxa²ko³nxe³ti³ kãi³yah³lxin¹ju³ta²,
Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txai²na²
wxa²ye³ka¹txa²lxai¹nhĩ³nx2na³la².

28 Jã¹nxa¹jau³su², Ju³te²a² nũ³ka³txi³khai³su²
jah¹lo²su² kxai²nãn²tu³, sa²wai³wait3sxã³
Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² sa²yxo²wet1sxã³
yxau²xai³jah¹lo²su² hĩ³nx2na³la². Nxe³ha²kxai³,
a²nũ²a² kwa² txa²wã¹ye³na² ĩ²yhu¹sxã³:

— Ju³te²a² nũ³ka³txi³hũ³na³na¹.
A²nxe³ki³kah³lo²su² nxe³nha²ye²kxan²ti³,
Ju³te²a² nũ³ka³txi³khai³su² jah¹lo²su² ta³nxa²,
ã³lxi³jah¹lo²su² ta³nxa², nxe³hĩ³nx2na³la².
Jã¹nxe³sxã³, kwa² txa²wã¹wã²lai²na² so¹lxi³
ũ³sa³si³tũ³ko¹kxã¹nha²sxã³, Txa²wã¹sũ³na² ĩ³lxa²
ĩ³yĩ¹li²nha²jah¹lo²su² kxai²nãn²tu³, a²ẽ¹nãu³a¹
au³txi³ sa²yxo²we¹txa³kxai²nãn²tu³, hai³txi³ Ju³te²a²
nũ³ka³txi³khai³su² jah¹lo²la³ ti³hex1hĩ³nx2nxa³wa².

29 Yxãn¹ta¹, Ju³te²a² nũ³ka³txi³khai³su²
jah¹lo²su² kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na²
wãn³txa² sa²yxo²wet1sxã³ yxau²xai³jah¹lo²su²
hĩ³nx2na³la². A²nxe³jah¹la² Txa²wã¹sũ³na²

Yāu³ka³jxah¹la² sa²yxō²we¹ti³hi¹kah³lo²su²
hī³nx2na³la². Hxi²kan¹txi³ Moi³se²ah³lu¹tai²na²
wān³txa² ũ³wha²li¹la³kxi¹nx2ti³jau³xu¹tai²na²
sa²yxō²we¹ti³hi¹tē³lhī³nx2nxa³wa², nxe³ha²kxai³la².
Jā¹nxe³sxā³, Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
sa²yxō²wet1sxā³ yxau²xai³jah¹lo²su² kxai²nān²tu³,
Txa²wā¹sū³na² ī³sa²nēn¹kxi²kah³lo²su²
hī³nx2na³la². Hai³txi³ a²nū²a² yuh³xai²nān¹te²a²
ī³sa²nēn¹kxi²kah³lo²su² hī³nx2nxa³wa².

3

1 Yxān¹ta¹, wxāi²na² ī³wā³ti³sah¹lxin¹kxai²nān²tu³.
— ĩh¹nxet3sxā³ Ju³te²a² nū³kā³txai²li² a²nū²a²
nū³ka³txi³ ā³xa² ān³sen³sai¹yhain¹sxā³, ā²la²
ha³lo²a² wi¹ju³ta² yū³tū³kā³txi³sain¹sīn¹ji¹?
Ju³te²a² nū³kā³txa² ũ³sa³si³tū³ko¹kxā¹nhain¹ju³ta²,
ĩh¹nxe³ju³ta² ha³lo²a² wi¹ju³ta³lo³te³lhxā³
nain¹sīn¹ji¹?

2 Nxe³sah¹lxin¹kxai²nān²tu³, txai²na¹xai²na²
sa²kxai³lu² ī³yau¹ū³nx2ta¹tu¹wa². Ti³he¹nxe²nxa³wa².
Sū³na² wān³txa² yū³ai¹nhā²kxai³ kāin²
ā³sen³sai¹yhain¹sxā³ wi¹ju³ta³lo³te³lhxā³ nain¹na³la².
Wi¹ju³ta² a²hxi²kan¹khaix1nxe³ju³ta² nxe³te³nah¹lxi¹.
A²wi¹lhī¹na² Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³su²
tāu³a¹ a²wān³txi³khai³xa² Ju³te²a² nū³kā³txa²
ūh³wxe³nū¹yhain¹ta¹hxai²hē¹la².

— Txa²wān³txi³khai³xa² ī²ū³sah¹lxi³sā²nhē³li¹. Ny-
hain¹ta¹hxai²hē¹la².

3 Yxān¹ta¹, Ju³te²a² nū³kā³txa²
ka³na³ki² te²a², Sū³na² wān³txai²na²
sa²yxō²ā³sxā³ kāi³ain¹ta¹hxai²hē¹la².

Nain¹kxa²ha³ta³nxān²ti³, hai³txi³ Txa²wā¹sū³na²
sa²yo²ā³nha²ti³hex1jah¹lo²sxa³wa².

4 Txa²wā¹sū³na² wān³txi³tu³ jau³xa²
so¹lxi³ e³jah¹lai²la¹wa². Ki³han³jah¹lo²sxa³wa².
Nxe³ha²kxai³, yuh³xai²nān¹tū³ka³txa² yo²ha³kxa¹
ki³han³kxa² ha³ta³nxān²txi³, Txa²wā¹sū³na²
ki³han³ti³hex1nxe³hī³nx2nxa³wa². Nxe³ju³ta²,
Txa²wā¹sū³na² ha³teh³nxā³nxān¹jau³su² te³nah¹lxi¹:

— Sū³nu² ĩ³nxai²na² ĩ³ye³in¹kxai²nān²tu³,
wain³jau³xa² so¹lxi³ ĩ³ye³te²si¹lxi¹.
Nī¹nha²kxai³, wxa²wai³nīn¹ju³ta²,
a²nū²a² yo²ha³kxa¹ e³lxah²lxi³tu¹wi¹.
Te²yā¹nxe³sxā³, Sū³na² wān³txai²na²
wain³txi³ e³xa³ki³lxo³nxe³nxain¹kxan²ti³
wxa²wān³txa² e³in¹jau³xan²tu³ e³lē³na¹
wain³txi³ e³in¹tu¹wi¹.

Ta¹hxai²hē¹la².

5 Jā¹nxe³kxe³hū³nxe², a²nū²a² yuh³xai²nān¹te²a²
ko³nha²nxa³jau³su² ĩ³ye³te³nah¹lxi¹:

— Ko³nxe³ti³ kǎi³ki³kxai²nān²tu³, wi¹lhī³nx2na³li¹.
Hāi¹nxe³sxā³, Txa²wā¹sū³na² wain³ju³ta²
wā²nxūh¹ ā³sai¹txi³, a²nū²a² yo²ha³kxa¹
wi¹ wxa²ye³ka¹tai¹nhī³ki³tā³li¹. Ki³sa²kxai³,
Txa²wā¹sū³na² ā³nhxi²nū¹nū³hī³ki³tā³li¹.
Nxe³ki³kxai²nān²tu³, ko³nxe³ti³ kǎi³ki³kxa² yo³ha³
ĩ³wai¹tē³kxai²nān²tu³, Txa²wā¹sū³na² wain³txi³
kǎi³ū¹nhē³lhī³nx2nxa³wi¹. Nxe³hī³nx2na³la².

6 Yxān¹ta¹, txa²wān³txi³kxai³lu¹,
ĩ³wa²lū³xai¹na¹jau³xa²sa¹:

— Ta¹wi¹. Wain³txi³ kǎi³jah¹lo²su² na³li¹.
Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³su² tāu³a¹, wain³txi³
kǎi³jah¹lo²su² ha²kxai³, txa²wā¹ki³na¹xai²na²

kāi³ki³ju³ta² wain³txi³ wā²nxūh¹ ain³nha²sxā³
 kāi³ki³kxa² yā¹nxe³sxā³ ī³yī¹li²xai³nē³lha²kxai³,
 nxe³jah¹lo²su² na³li¹. Nxe³ai¹nhī³na¹wa².

7 Nxe³nxa²ha¹te¹, a²nū²a² ā³xa²
 ko³nha²nū³nxa³jah¹la² e³te³nah¹lxi¹:

— Txa²wā¹ki³na¹xai²na² kāi³ki³ju³ta²
 sa²yo²ā³nha²sxā³ ko³nxe³ti³ kāi³ki³kxai²nān²tu³,
 Txa²wā¹sū³na² wi¹kāi³ju³ta² sa²yo²we¹nha²sxā³ wi¹
 kāi³ju³ta² wā²nxūh¹ ā³sai¹txi³, a²nū²a² yo²ha³kxa¹
 wi¹ wxa²ye³ka¹tai¹nhī³ki³tā³li¹. Ki³sa²kxai³,
 Txa²wā¹sū³na² kāin² wxi²kin³ti³to³ti³hit1sī³ki³tā³li¹.
 Nxe³ki³kxai²nān²tu³, sa²yo²ā³nha²sxā³ ko³nxe³ti³
 kāi³ki³kxai²nān²tu³, ih¹nxe³kxa²yan³ti³tā³
 a²yoh³la³ Txa²wā¹sū³na² ko³nxe³te²lo³sxā³
 ī³yī¹li²nē³lhī³te²la¹xā¹? A²nū²a² ā³xa²
 ko³nha²nxa³jah¹la² ai¹nhī³nx2na³la².

8 Jā¹nxe³jau³su²:

— Ko³nxe³ti³ kāi³a³sah¹lxi³hē¹li¹.
 Nxe³ki³kxai²nān²tu³, Txa²wā¹sū³na²
 wxi²kin³ti³to³ti³hit1sī³ki³tā³li¹. Ju¹ta²
 wi¹lhī³nx2na³li¹. Jā¹nxe³jau³xai²na² Pau²lah³lai²na²
 ī³tih³nxe³nē³jau³xai²la¹i¹. A²nū²a² ka³na³ki²
 ko³nha²nxa³te²a² ī³ki³ha¹kxi²sai¹nhxai²na²hē³la².
 Yxān¹ta¹, ī³wa²lū³xai¹na¹te³nah¹lxi¹:

— Ā³ne³wxe³ti³he¹yxah³lxa³lxi¹. Yah³lxi¹nha²kxai³
 e³yah³lxi¹lxi¹. A²ya³la³tu³, Txa²wā¹sū³na²
 ko³nxe³te²lo³sxā³ ī³yī¹li¹nx2ti³tu¹wi¹. Ju¹ta²
 wain³na³li¹. Nxe³ai¹nhī³na¹wa².

A²nū²a² wi¹lhīn¹khaix1te²la³yū²nxa³jau³su²

9 Hāi¹nxe³kxe³hū³nxe², a²nū²a²
 yo²ha³kxa¹ ko³nxe³ti³ kāi³ki³ju³ta³lot3sxā³

yxau²xai³ki³tã³la². Txa²nũ³ka³txi³na¹xai²na²
 Ju³te²a² nũ³ka³txi³na¹xai²na², hai³txi³ a²nũ²a²
 ã³xa² ã³sen³sai¹ain¹sxã³ wi¹lhin¹sĩn¹nxa³wa².
 Nxe³sxã³, Ju³te²a² nũ³ka³txain²txi³ ko³nxe³ti³
 kã³ki³ju³ta³lot3sxã³ yxau²xai³li², Ju³te²a²
 nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txain²txi³ ko³nxe³ti³
 kã³ki³ju³ta³lot3sxã³ yxau²xai³li², nxe³ki³tã³la².

10-11 Nxe³ju³ta², Sũ³na² ha³teh³nxã³nxa²
 nxe³te³nah¹li¹:

— A²nũ²a² wain³txi³ kã³te²la³ yũ²nxa³wi¹.
 A²nũ²la³ Txa²wã¹sũ³na² a³la³kxi²te²la³
 yũ²nxa³wi¹. “Txa²wã¹sũ³na² ã³nũ²nxi²sxã³
 yxau³ti³ten³sa³nhã¹.” Nxe³te²la³ yũ²nxa³wi¹.
 Nx2na³li¹.

12 A²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ Sũ³na² ã³na¹ain¹sxã³
 ã³ta³lo³ta³wxe³ain¹na³li¹. A²yxox²ha³kxa¹
 o³nai¹nxa³wi¹. Wi¹kã³te²la³ ka³na³ka³na³te²
 he³la³ko³yũ²nxa³wi¹.

13 A²nxe³tũ³ka³txa² yxo²ko³nxe³ti³ i³ye³sxã³,
 a²nũ²a² ã³xa² ya³lu²ti³hi¹jau³xa² so¹li³
 e³ain¹na³li¹. Ain¹sxã³, ha³tin³ti³ ko³nxe³ti³
 i³ye³sxã³ i³ki³ha¹ki², txih³xa² ko³nxe³te²a²
 a²wxi²yau³xa² i³ya²lu¹tẽ³kxa² yã¹nxe³sxã³
 tũ¹ka³txai²na² e³jau³xa² i³ya²lut1si¹nhẽ³jau³xa²
 so¹li³ i³ye³i², nxe³tũ³ka³txi³sain¹na³li¹.

14 A²nũ²a² ã³xa² kãin² yxo²kwĩn¹kxi²ti³hi¹khai¹nxe³sxã³
 khãuh³lxa³ti³hi¹jau³xa² so¹li³
 ko³nxe³te²lo³jau³xa² so¹li³
 e³tũ³ka³txi³sain¹na³li¹.

15 Hã¹sxã³, a²nũ²a² ã³xa² khãuh³lxa³ti³hi¹ti²,
 i³su²lhã³i², nxe³yhu¹si¹hain¹jau³su² so¹li³
 yxau²xai³lain¹na³li¹.

16 Nxe³ha²kxai³, a²nũ²a² ã³xa² ã³sun²tã¹hxa³ti²,
 ã³khãuh³lxa³txi², nxe³yhu¹si¹hain¹jau³su²,
 yxau²xai³tũ³ka³txi³sain¹na³li¹.

17 Nxe³ha²kxai³, hai³txi³ ã³hãu²no³ti³hi¹tẽ³ju³ta³la³
 yũ²nxa³ha²kxai³,

18 Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
 yxo²o²lxa³sxã³ yuh³lxi²nxa³ha²kxai³,
 nxe³tũ³ka³txi³sain¹na³li¹.

Sũ³na² ha³teh³nxã³nxa² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

19 Nxe³ha²kxai³, Txa²wã¹sũ³na² wãn³txai²na²
 ã²so¹sxã³, ã³ye³kxi¹nx2ta¹jau³xai²na², a²nũ²a²
 yxo²ha³kxa¹ ha³lo²a² ã³ye³kxi¹nx2ta¹wa².
 Nxe³ha²kxai³, Ju³te²a² nũ³ka³txain²txi³
 ko³nxe³ti³ kã³yxau²xai³li², Ju³te²a²
 nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txi³nãu³xain²txi³ ko³nxe³ti³
 kã³yxau²xai³li² nxe³te²jai¹ti²tu³wa². Nxe³ha²kxai³,
 nxe³jau³xai²na² ã³wha²li¹la³kxi²nẽ³lhxã³
 ã³tih³nxe³nẽ³kxe³su² yuh³xai²nãn¹tũ³ka³txi³kj³na¹xai²na²
 hxi²kan¹txi³ Txa²wã¹sũ³na² ã³yon²ta³kxi²nha²hĩ³kj³sxa³wa².
 Hã¹nxe² te²kj³na¹xai²na² yxo²ha³kxa¹,
 Txa²wã¹sũ³na² ko³nxe³ti³ ã³yĩ¹li²xai³nẽ³ju³ta³nũ³lot3sxã³
 yxau³hĩ³kj³tã³la². Jã¹nxe³nẽ³si¹jau³su², wãn³txai²na²
 Txa²wã¹sũ³na² ã³wha²li¹la³kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².

20 Yxã¹ta¹:

— Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txa² yã¹nxe²
 kã³a¹tũ¹xã¹. Txa²wã¹sũ³na² wain³te²la³
 ã³yĩ¹li²sa³txai²lã¹. Nxe³kj³kxa² ha³ta³nxãn²txi³,
 hai³txi³ nxe³kj³jau³xai² yã¹nxe³jau³la³
 Txa²wã¹sũ³na² wain³te²la³ ã³yĩ¹li²nẽ³ju³ta³la³
 yũ³hĩ³nx2nxa³wa². Ka³na³ka³na³te²
 kj³na¹xai²na² te²he³la³ko³ nxe³nẽ³ju³ta³la³
 yũ³hĩ³nx2nxa³wa². Yuh³xai²nãn¹te²

kĭ³na¹xai²na² hxi²kan¹txi³ Moi³se²ah³lu¹tai²na²
wãn³txa² yã¹nxe³sxã³ kãĭ³ki³sxa³wa².
Hãĭ¹nxe³sxã³, txa²wã¹ko³nxe³ti³ kãĭ³ki³ju³ta²
ĩ³yau¹ũ³nha²si¹nhẽ³jau³nũ³su², Moi³se²ah³lu¹tai²na²
ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².

Wain³te²lo³tẽ³jau³su²

21-22 Yxãn¹ta¹, a²hĩ¹nai²na² Txa²wã¹sũ³na²
wain³te²lot³sxã³ ĩ³yĩ¹li²nẽ³ju³ta² ĩ³yau¹ũ³nhẽ³na³la².
Nxe³ju³ta²sa¹. A²nũ²a²:

— Je³su² Kris²tu³jah¹la² yxo²ĩ²a¹xã¹.
A²nxe³jah¹lo²su² kxai²nãn²tu³, Sũ³na²
wain³te²lo³kah³lo²su² hĩ³nx2na³la².
Jã¹nxe³jau³su², Je³su²jah³la² yxo²ĩ²ain¹tũ³ka³txa²
hãĭ¹nxe³tũ³ka³txa² whãĭ²na¹, Sũ³na²
wain³te²lo³tũ³ka³txi³su² hĩ³nx2na³la². A²nxe³ju³ta²,
a²hĩ¹nai²na² wain³te²lo³tẽ³ju³ta²nũ³ai²na²,
Moi³se²ah³lu¹tain²txi³ a²kxã³nxa² ĩ³ye³yo²nũ¹ni²,
Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a² a²wãn³txa²
ĩ³hen³txi³tũ³ka³txain²txi³ a²kxã³nxa²
ĩ³ye³yo²nũ¹ni² ain¹to³ta¹hxai²hẽ¹la². Yxãn¹ta¹,
kxã³nãu³u¹tai²nãn¹jau³xa² Moi³se²ah³lu¹tai²na²
ĩ³kwa³na³nẽ³jau³xau³hxai²tẽx1tã² hxi²kan¹txi³
sa²yo²we¹ki³jau³sxa³wa². Nxe³ki³kxa²
ha³ta³nxãn²txi³, Je³su²jah³la² yxo²ĩ²te²su² te²a²,
Sũ³na² wain³te²lo³tai¹nhĩ³nx2na³la². Yxãn¹ta¹:

— Je³su²jah³la² yxo²ĩ²nxa³xã¹. Nxe³te²su² kxai²lẽ¹.
Wain³te²lo³kah³lo²su² ti³he¹nxe³hĩ³nx2nxa³wa².
Sũ³na² ĩ³wai³ki²sa²so¹nẽ³tĩh³na² hãĭ¹nxe²
ka³na³ka³na³tĩh³no²su² hĩ³nx2na³la².

23 Txa²wã¹kĭ³na¹xai²na² yxo²ha³kxa¹
ĩ³lxi³thin¹ki³sxa³wa². Nxe³ha²kxai³,

Ju³te²an¹jah¹lain²txi³ Ju³te²an¹te²sxa³jah¹lain²txi³
a²wã³kon³ye²ki³te²ki³na¹lxa³ yũ³ki³sxa³wa².
Ki³sxa³ha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na² wi¹lhin¹ju³khai³xa²
yã¹nxe² ã³nhaus³kon³ki³te²la³ yũ³ki³sxa³wa².
A²yo²ha³kxa¹kãin² tãu³ton³ki³tã³la².

24 Yxãn¹ta¹, Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
thãi³ti³la² wi¹lhin¹jah¹lo²su² tãu³a¹, kwa²hãi¹nxe²
a³lxi²khai¹nxe³nẽ³jau³su² wain³te²lo³tẽ³na³la².
Je³su² Kris²tu³jah¹la² txa²wã¹kõ³nxe³ti³
kãi³ki³ju³ta² sa²wa²su¹tẽ³lha²kxai³, Sũ³na²
Si³yxau³tãu³a² sa²kxai³lu² wain³te²lo³tẽ³na³la².
Hai³txi³ txa²wã¹ki³na¹xai²na² wi¹kãi³ki³ju³ta³la³
yũ³ki³sxa³wa². Nxe³ha²kxai³:

— Wi¹kãi³tũ³ka³txi³sain¹na³na¹. Nxe³ha²kxai³
ũ³yho³hai¹na¹jau³su² wain³te²lo³tai¹na¹xã¹.
Sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ nẽ³lai¹nhĩ³nx2nxa³wa².
Yxãn¹ta¹, kwa²hãi¹nxe² a³lxi²nẽ³jau³xa² so¹lxi³
wain³te²lo³tẽ³na³la².

25 Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³su² tãu³a²
Je³su²jah³la² ĩ³sa²si¹hã³ũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³nẽ³lha²kxai³, ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³tu³, yxo²i²te²su²
te²ki³na¹xai²na² so¹lxi³ sa²wa²sut1sxã³,
txa²wã¹i³lxi³thin¹ki³sxa³ju³ta² sa²wa²su¹tẽ³na³la².
Jã¹nxe³si¹nhẽ³jau³nũ³su², a²wain³ju³khai³xa²
wxa²ye³kat1si¹nhẽ³jau³nũ³su², Je³su²jah³la²
ĩ³sa²si¹hã³ũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³ju³ta²,
Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³su² tãu³a¹
txa²wã¹si³kxã³nãu³u¹tai²na² yxau²xai³sa²tẽ³jah¹lo²su²
tãu³a¹ nxe³nha²te³nah¹lxi¹:

— A²nũ²a² kxãn³su² kõ³nxe³ti³

kāi³ai¹nhxai²na²hē³na¹ Nain¹kxe³su²
kwa² sa²wa²su¹tai¹na¹ju³ta² yū²nxa³lho³na¹.
Yan¹nāu³a¹ Je³su²jah³la² ya³lu²kxi²hī¹na¹
ī³lxa³thi¹nai¹nxa³ju³ta² sa²wa²su¹tū¹hain¹ju³ta³nū³a²
yū³tu¹wi¹. Nxe³ju³ta²nū³a² wah³nxe³sā²na¹tū¹xā¹.
Ya³nān³ta³ki²la² jah¹lo²sa¹xā¹. Sū³na² Si³yxau³tāu³a¹
a²ē¹nān¹jau³su², ta¹hxai²hē¹la².

26 Yxān¹ta¹, a²hī¹nai²na² txa²wā¹ko³nxe³ti³
kāi³ki³ju³ta² sa²hau³ko³tē³na³la². Nxe³ha²kxai³:

— Sū³nu²na¹xai²na² wain³jah¹lo²sa¹xā¹.
Nxe³jau³xain²txi³ wxa²ye³ka¹tē³lha²kxai³:

— “A²nū²a² Je³su²jah³la² yxo²i²sa²na³na¹.”
A²nxe³te²su² kxai²nān²tu³, Sū³nu²na¹xai²na²
wain³te²lo³ta¹xā¹. Nxe³jau³xain²txi³

wxa²ye³ka¹tē³lha²kxai³ nxe³nē³na³la².

A²nxe³ju³ta¹na² Sū³na² a²wain³ju³ta²
wxa²ye³kat¹si¹nhē³jau³su² Je³su²jah³la²

wxā³ta¹hxai²hē¹la².

27-28 Nxe³ha²kxai³, yuh³xai²nān¹tū³ka³txi³ki³na¹xai²na²
hxi²kan¹txi³lo³nha²sxa³ ī³wi¹lhin¹si¹nhē³jau³nū³su²
e³hī³ki³sxa³wa².

— Wā²nxū^h¹ o²la³kxi²sxā³ wi¹kāi³jah¹lo²sa¹i¹.
Nxe³ki³jau³nū³su² yū³hī³ki³sxa³wa².

Txa²wā¹ki³na¹xai²na² hxi²kan¹txi³ sa²wai³wait³sxā³
wi¹kāi³hī³ki³sxa³wa². Hxi²kan¹txi³

Moi³se²ah³lu¹ta²na² ī³kwa³na³nē³jau³xu¹ta²
yā¹nxe³sxā³ wi¹kāi³hī³ki³sxa³wa². Nxe³ki³kxe³su²:

— Sū³na² wain³te²lot³sa²ju³ta² ten³sa³nhā¹.
Nxe³ki³kxai²nān²tu³, hāi¹nxe³sxā³, Je³su²jah³la²

ya³lu²kxi²nē³ju³ta² yxo²i²ki³jau³su²

wain³te²lo³tē³lhī³nx²na³la². Kī³sa²kxai³, hxi²kan¹txi³
ī³kāin²ti³nha²sxā³ e³hī³ki³sxa³wa².

29 Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tāu³a¹
ka³na³ka³na³jah¹lai²la¹wa². Ju³te²a² nũ³ka³txain²txi³
Sũ³nu²lō³jah¹lo²su² ha²kxai³, a²nũ²a²
yuh³xai²nān¹te²a² a²wā³kon³tũ³ka³txi³nāu³xai²na²
a²yo²ha³kxain²txi³ Sũ³nu²lō³jah¹lo²su² ha²kxai³
nxe³jah¹lai²la¹wa².

30 Txa²wā¹sũ³nai²na² ka³na³ka³na³jah¹lai²na²
wain³te²lo³tē³ju³ta², Ju³te²a² nũ³ka³txain²txi³
Je³su²jah³la² yxo²ĩ²jau³nũ³a² so¹lxi³
wain³te²lot³sa²kxai³, Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txi³nāu³xai²na²
a²yo²ha³kxain²txi³ Je³su²jah³la² yxo²ĩ²jau³nũ³a²
so¹lxi³ wain³te²lot³sa²kxai³, nxe³nē³lhĩ³nx²na³la².

31 Nxe³ki³kxai²nān²tu³:

— Je³su²jah³la² yxo²ĩ²a¹xā¹. Nxe³ki³kxai²nān²tu³,
hai³txi³ Moi³se²ah³lu¹tai²na²ĩ³kwa³na³nē³jau³xu¹tai²na²
sa²yo²wa²ya¹tsĩ³ki³sxa³wa². A²ya³la³tu³,
Moi³se²ah³lu¹tai²na² wain³txi³ e³kxi²nē³ta¹hxai²hē¹la².
Nxe³jau³xu¹tai² yā¹nxe³sxā³ wi¹wi¹nxe²
kāi³hĩ³ki³tā³la², Je³su²jah³la² yxo²ĩ²ki³kxai²nān²tu³ta².

4

A³bra³āu²ah³lu¹tai²na² yxo²ĩ²jau³su²

1 Nxe³ju³ta² A³bra³āu²ah³lu¹tai²na² Ju³te²a²
nũ³ka³txi³nāu³xai²na² kwa²txa²wā¹sũ³nũ²su²
jah¹lu¹tai²na² ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
A²nxe³jah¹lu¹tai²na² kāi³yxau²xai³lain¹ju³tu¹tai²na²
a²ha³ta³nxu¹tai²na², Txa²wā¹sũ³na²
Si³yxau³tāu³a¹ a²ha³te³nxā³nxā²
ũ³wha²li¹la³kxi²nē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

2-3 Nxe³nē³te³nah¹lxi¹:

— Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tāu³a¹ a²yo²wān³txa²
A³bra³āu²ah³lu¹tai²na² yxo²ĩ²ta¹hxai²hē¹li¹.

Nxe³ha²kxai³, Txa²wã¹sũ³na² Sa²kxai³lu²
wain³te²lo³tain¹ta¹hxai²hẽ¹li¹, Nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².
Yxãn¹ta¹, A³bra³ãu²ah³lu¹ta²na² hxi²kan¹txi³
wi¹kãi³sa²tẽ³ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². Nxe³ha²kxai³:

— A³bra³ãu²ah³lai²na² wi¹kãi³na³na¹. Nxe³kxa²
yo³su² ã³yho³hi²sxã³ wain³te²lo³ta¹tũ¹xã¹.
Txa²wã¹sũ³na² ti³hex1ta¹hxai²nxa³hẽ¹la².
Hãi¹yxãn¹ta¹, Txa²wã¹sũ³na² yxo²i²kxe³su²
nxe³ju³ta² so¹lxĩ³, A³bra³ãu²ah³lu¹ta²na²
wain³te²lo³ta¹hxai²hẽ¹la². Wi¹kãi³ain¹kxa² yo³lha³
ũ³yho³hi²sxã³ wain³te²lo³tain¹kxai²nãn²tu³,
A³bra³ãu²ah³lu¹ta²kxai³ wxi²kan¹txi³
ĩ³kãin²ti³nha²sxã³ ĩ³ye³hĩ³nx2na³la².

— Txa²na² wi¹kãi³jah¹lo²sa¹i¹. Nxe³sa²jau³su²
Txa²wã¹sũ³na² wain³te²lot3sa²na³li¹. Nxe²
e³kxai²nãn²tu³, wain³txi³ wxi²kan¹txi³
e³hĩ³nx2na³la². Yxãn¹ta¹, ti³hex1te²sxa³yu²hẽ³la².
Txa²wã¹sũ³na² so¹lxĩ³ wi¹kãi³jah¹lo²su²
te²ju²hẽ³la². Hai³txi³ A³bra³ãu²ah³lu¹ta²na²
wi¹kãi³ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². Nxe³ha²kxai³,
wxi²kan¹txi³ ĩ³kãin²ti³nha²ta¹hxai²nxa³hẽ¹la².

4 Nxe³ju³ta² jut3sũ³ju³ta²sa¹: A²nũ²a² ã³xa²
wa³kon³kxi²kĩ³kxai²nãn²tu³, wai³wain³ki²txi³
a²yo³ha² so¹kxi²hĩ³kĩ³tã³la². A²nxe³te² yo³hai²na²
so¹kxi²kĩ³kxai²na², hai³txi³ a²wa³kxẽn³yah³lai²na²
kwa²hãi¹nxe² ã³hũ¹nhẽ³kxa² yen³kxi³sxa³wa².
Hãi¹yxãn¹ta¹, wa³kon³kxi²kĩ³kxai²na²
a²yo³khai³xai²la¹wa².

5 Jã¹nxe³jut3sũ³nxe², wi¹kãi³sa²tẽ³kĩ³ke³la³te²kxai³,
nxe³kĩ³kxa² yo³lha³ Txa²wã¹sũ³na²
wain³te²lo³tẽ³lhĩ³nx2na³la². A²nũ²a²
wi¹wa³kon³kxi²kxa² yo³ha² ã³yho³hi³kxa²

yā¹nxe² nxe³nē³lh̄³nx2na³la². Yxān¹ta¹,
yuh³xai²nān¹tū³ka³txe² kī³na¹xai²na²,
hxi²kan¹txi³ wi¹kāi³sa²tē³h̄³kī³sxa³wa².
Nxe³kī³sxa³kxa² ha³ta³nxān²txi³, Txa²wā¹sū³na².
yxo²i²kī³kxai²nān²tu³, a²ya³la³tu³
wain³te²lo³tē³tu¹wa². Nxe³nē³ju³ta², Txa²wā¹sū³na²
a²ē¹nān¹jau³kxai³lu¹:

— A²nū²a² i³lxi³thi¹nxa³te²su² kxa²ha³ta³nxān²ti³,
yxo²i²sa²kxai²nān²tu³ wain³te²lo³tai¹na¹tū¹xā¹.
Na¹ju³ta², Sū³nu²na¹xai²na², a²nū²a² yxo²i²sa²ju³ta²
so¹lxi³ten³sa³nhā¹. Txa²wā¹sū³na² ta¹hxai²hē¹la².

6-8 Jā¹nxe³jau³su², Ta³vi²yah³lu¹tai²na²
a²ha³teh³nxā³nxa² ũ³wha²li¹la³kxi²nē³te³nah¹lxi¹:

— A²nū²su² kxai²nān²tu³, a²ko³nxe³ti³ kāi³ju³ta²
Txa²wā¹sū³na² wxa²wa²sut1sxā³
wxa²hxan³kxi²ti³kxai²nān²tu³,
a²nxe³kah¹lo²su² jah¹la²ka³lih³khaix1jah¹lo²su²
h̄³nx2na³li¹. Jā¹nxe³sxā³, a²nū²su²
kxai²nān²tu³, Txa²wā¹sū³na² a²ē¹nān¹jau³xa²
i³ye³kxi²nha²kxai²nān²tu³: “Jah¹lai²na²
ko³nxe³ti³ kāi³jah¹lo²sain¹na³na¹.
Na¹ta¹, ko³nxe³te²lo³tain¹nxa³lho³na¹.”
A²nxe³kah³lo²su² kxai²nān²tu³,
ka³lih³khaix1jah¹lo²su² h̄³nx2na³li¹.

Ta¹hxai²hē¹la². A²nxe³jau³xai²na²
Ta³vi²yah³lu¹tai²na² ha¹lin¹jau³xai²na²
i³ye³kxi²nē³jau³xai²na² a²si³yxau³tāu³a²sa¹:

— Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³a¹
wi¹kāi³ūh¹kī³sxa³kxa² ha³ta³nxān²txi³:
“Wain³te²lot3sa²na³na¹.” Nxe³kī³kxai²nān²tu³,
ka³lih³khaix1h̄³kī³tā³li¹. Nxe³te²ju²hē³la².

9 A²nxe³jau³xu¹tai²na² ĩ³ka³li³jau³xu¹tai²na²
 Ta³vi²yah³lu¹tai²na² ĩ³yau¹ũ³nhē³jau³xu¹tai²na²sa¹:
 Txa²wā¹sũ³na² yxo²ĩ²te² kĭ³na¹xai²na²
 yxo²ha³kxa¹ ĩ³ka³li³nhē³lhĩ³nx2na³la². Hai³txi³
 ũ³sa³si³tũ³ko¹kxã¹nha²jah¹lo²nãu³xa² so¹lxi³
 Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ ĩ³ka³li³hĩ³nx2nxa³wa².
 Yxãn¹ta¹, a²nũ²a² ũ³sa³si³tũ³ko¹kxã¹nha²jah¹lo²su²
 ta³nxa², ũ³sa³si³tũ³ko¹kxã¹nha²nxa³jah¹lo²su²
 ta³nxa², nxe³kxa² ha³ta³nxãn²txi³,
 a²yxo²ha³kxa¹, Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
 ĩ³ka³li³nhē³lhĩ³nx2na³la². Nxe³ju³ta², Txa²wā¹sũ³na²
 ha³te³h³nxã³nxãn¹jau³su² te³nah¹lxi¹:

— A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² Txa²wā¹sũ³na²
 yxo²ĩ²ta¹hxai²hē¹li¹. Nxe³jau³su²,
 wain³te²lo³ta¹hxai²hē¹li¹. Ta¹hxai²hē¹la².

10 A²nxe³ju³tu¹tai²na²sa¹, Txa²wā¹sũ³na²
 A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² wain³te²lo³ju³tu¹tai²na²sa¹,
 yãn³tai²na² A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na²
 ũ³sa³si³tũ³ko¹kxã¹nha²sãn²nxa³ta³lxa¹,
 Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ wain³te²lo³ta¹hxai²hē¹la².

11 Nain¹sxã³, yãn³tai²na² ũ³sa³si³tũ³ko¹kxã¹nha²nxa³kxe³tu³,
 hãi¹nxe³sxã³ Txa²wā¹sũ³na² wãn³txa²
 yxo²ĩ²ain¹jau³su² wain³te²lo³tain¹ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³sxã³, hã²wxãn³txa³ wain³te²lo³ju³ta²
 a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ wxa²ye³ka¹nha²yhu¹te³lhxã³
 ũ³sa³si³tũ³ko¹kxã¹nha²sxã³ ĩ³yĩ¹li²nha²ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³ha²kxai³, a²wi¹lhĩ¹khai¹xa² Txa²wā¹sũ³na²
 Si³yxau³tãu³a¹ A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² txa²nũ²
 yxo²ĩ²jau³su² wain³te²lo³ta¹hxai²hē¹la².
 Hã²wxãn³txa³, te²yã¹nxe³te²hũ³te²lxi³
 txa²wā¹kĭ³na¹xain²txi³ yxo²ĩ²kĭ³jau³su²

wain³te²lo³tē³na³la². Ū³sa³si³tũ³ko¹kxã¹nha²ki³sxa³kxan²ti³nũ²
 nxe³nē³lhĩ³nx2na³la². Nxe³ha²kxai³,

A³bra³ãu²ah³lo²su² jah¹lu¹tai²na²

Txa²wã¹wĩ³nu²hũ³ya³nhẽ³lhĩ³nx2na³la².

A²wi¹lhĩ¹na² txa²nũ² jah¹lu¹tai²na² txa²nũ²

Sũ³na² wãn³txa² yxo²i²sãn²jah¹lo²su² ha²kxai³,

txa²wã¹ki³na¹xai²na² Sũ³na² yxo²i²te² ki³na¹xai²na²

txa²wã¹wĩ³nu²hũ³ya³nhẽ³lhĩ³nx2na³la².

12 Jã¹nxe³sxã³, ũ³sa³si³tũ³ko¹kxã¹nha²tũ³ka³txain²txi³

A³bra³ãu²ah³lo²su² jah¹lu¹tai²na²

a²wĩ³nu²hũ³yai¹nhĩ³nx2na³la². A²nxe³tũ³ka³txai²na²,

Txa²wã¹sũ³na² yxo²i²ain¹te²a² so¹lxi³

wain³te²lo³ta¹hxai²hẽ¹la². A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na²

yãn³tai²na² ũ³sa³si³tũ³ko¹kxã¹nha²sã²nxa³hĩ¹na²,

Txa²wã¹sũ³na² yxo²i²jah¹lo²su² ta¹hxai²hẽ¹la².

Nxe³kxu¹jã¹nxe³tũ³ka³txi³su² ta¹hxai²hẽ¹la².

— Sũ³na² wain³te²lot3sa²ju³ta² ten³sa³nha¹.

Nxain¹kxai²nãn²tu³ ũ³sa³si³tũ³ko¹kxã¹ain¹kxan²ti³

Sũ³na² yxo²i²ain¹sãn²nũ²la² nxe³hĩ¹na² so¹lxi³

Sũ³na² wain³te²lo³tain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

Tĩ³yau³xu¹tai²na² yxo²i²jau³su²

13 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa², A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na²
 i³ye³kxain¹te³nah¹lxi¹:

— Nxet3sã¹lxi¹.

yuh³xai²nãn¹ta³ko³xai²na²,

Ha³lo²ai²na²

wxãn²txi³

a²wa³kxên³to³ti² wxa²nẽ³kan²nxa²tãu³sin¹tãu³ãn²ti³

nxe³nx2ta¹tu¹wi¹. Sa²yxo²we¹nha¹i¹. Na¹ha²kxai³,

wxã²na² yxo²i²sa¹lxi¹.

Nxe³te²sin¹jau³su²,

wain³te²lo³txa²ha¹i¹.

Na¹ha²kxai³, ha³lo²ai²na²

ũ³hũ¹nxa²ha¹i¹.

Moi³se²ah³lu¹tai²na²

wãn³txu¹jã¹nxe³sxã³

wi¹kã³xan³kxan²ti³,

wain³te²lo³txa²ha¹ha²kxai³, ha³lo²ai²na²
 ũ³hũ¹nxa²ha¹i¹. Ta¹hxai²hẽ¹la².
 14 — Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txu¹tai²
 yã¹nxe³sxã³ kãi³tũ³ka³txa² so¹lxi³ ten³sa³nhã¹.
 Ta³nxũ¹ka³txai²na² so¹lxi³ ha³lo²a²
 wi¹ju³ta² ũ³hũ¹na¹tũ¹xã¹. Txa²wã¹sũ³na²
 nxe³nẽ³lhĩ³nx2nxa³wa². Jã¹nxe³nẽ³ke³la³te²kxai³,
 hai³txi³.
 — Yxo²ĩ²a¹xã¹. Nxe³kĩ³ju³ta³la³
 Txa²wã¹sũ³na² ten³ki²nũ¹nhẽ³lhĩ³nx2nxa³wa².
 Jã¹nxe³nẽ³ke³la³te²kxai³la¹ Txa²wã¹sũ³na²
 yxo²ĩ²kĩ³ju³ta³la³ yũ³nẽ³lxa³ha²kxai³,
 hau³hau³kon³sxã³ Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 wãn³txu¹jã¹nxe³sxã³ hxi²kan¹txi³
 kãi³kĩ³sxa³ha²kxai³, nxe³hĩ³kĩ³tã³la².
 15 Txa²wã¹sũ³na² ĩ³kwa³na³nẽ³jau³xa²
 sa²yxo²ã³kĩ³kxai²nãn²tu³, ĩ³xan³ta³kxi²nẽ³lhxã³
 ko³nxe³ti³ ĩ³yĩ¹li²nẽ³lhĩ³nx2na³la². Yxãn¹ta¹,
 Txa²wã¹sũ³na²tĩh³na²wi¹tĩh³na²ĩ³kwa³na³nẽ³jau³la³
 yũ³nẽ³lxa³kxai²nãn²tu³, hxi²kan¹txi³ wain³txi³
 ai³lhĩ³kĩ³sxa³wa². Nxe³kĩ³kxe³su²:
 — Ko³nxe³ti³ kãi³a¹xã¹. Nxe³kĩ³kxan²ti³,
 ko³nxe³te²lo³tẽ³ju³ta³la³yũ³nẽ³lhĩ³nx2nxa³wa².
 16 Kxã³nhxĩ¹nu¹tai²na² A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na²,
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² yxo²ĩ²ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³te³nah¹lxi¹:
 — A³bra³ãu²ah³lãi³. Txa²wãn³txai²na²
 yxo²ĩ²sã¹lxi¹. Nxe³sa²te²sin¹jau³su²,
 ha³lo²a² wi¹ju³ta² ũ³hũ¹nxa²lxa¹tu¹wi¹.
 Nxa²lxa¹ha²kxai³, wxãin²txi³ ũ³hũ²,
 wxa²nẽ³kan²nxa²tãu³sin¹tãu³ãin²txi³ yxo²ha³kxa¹
 ũ³hũ², nxe³nx2ta¹tu¹wi¹. Nxe³te²sa¹jau³su²,
 sa²yxo²we¹nhũ¹nx2ta¹i¹. Txa²wã¹sũ³na²

wān³txa², ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ha²kxai³,
a²nū²a² Moi³se²ah³lu¹tai²na² wān³txa²
sa²yo²we¹tain¹tū³ka³txain²txi³, ha³lo²a² wi¹ju³ta²
ū³hū², Txa²wā¹sū³na² yo²i²te²ki³na¹xain²txi³
ha³lo²a² wi¹ju³ta² ū³hū², nxe³yain¹ta¹hxai²hē¹la².
Nxe³sxā³, A³bra³āu²ah³lu¹tai²na²
txa²wā¹wī³nu²hū³ya³nhē³ta¹hxai²hē¹la²,
jah¹lu¹tai²na² txa²nū², Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
yo²i²sān²te²su² ha²kxai³la².

17 Nxe³ju³ta², Txa²wā¹sū³na² ha³teh³nxā³nxa²
ū³wha²li¹la³kxi²nē³te³nah¹lxi¹:

— A³bra³āu²ah³lāi³. A²nū²a² nū³ka³txi³nāu³xai²na²
ka³lxa¹khai¹nxe³tū³ka³txi³nāu³xai²na²
ī³hen²ki¹nxain¹te³nah¹lxi¹: “A³bra³āu²ah³lai²na²
txa²wā¹wī³nu²hū³ya³nhē³na³li¹.” Nxain¹tu¹wi¹.
Txa²wā¹sū³na² sa²yo²we¹nha²sxā³, A³bra³āu²ah³la²
wē³sa² yū²nxa³hī¹nu¹tai²na² nxe³ta¹hxai²hē¹la².
Txa²wā¹sū³na², a²nū²a² ya³lu²te²a² ka³ten³ti³hi¹ti²,
Txa²wā¹sū³na² ī³kwa³na³kxai²nān²tu³, a²yen³kxa²
a²kxā³nxa² yū³ti³he¹nxe²nxa³te²sa²tē³te² yen³kxa²
kwēn¹ta²kxai³ ī³yū¹hi², nxe³jah¹lai²la¹wa².
A²nxe³jah¹la² A³bra³āu²ah³lu¹tai²na²
yo²i²ta¹hxai²hē¹la².

18 Nxe³ain¹jau³xa²sa¹, A³bra³āu²ah³lu¹tai²na²
a²ē¹nān¹jau³xa²sa¹:

— Wē³sa² we¹ta¹kxa² yū³ti³hex¹sa²nxa³xā¹.
Na¹kxa²ha³ta³nxān²ti³, Txa²wā¹sū³na²
kan²txi³ yo²i²sa²tē³a¹xā¹. A²ya³la³tu³,
ha³lo²a² ī³ye³kxi²sa²ju³ta² ū³hū¹sa³tū¹xā¹.
A³bra³āu²ah³lu¹tai²na² nxe³ta¹hxai²hē¹la²,
Ain¹ju³txan¹te²ka³ya³tu³, a²nū²a² nū³ka³txi³nāu³xa²
ka³lxa¹tū³ka³txi³nāu³xa² A³bra³āu²ah³lu¹tai²na²

a²wĩ³nu²hũ³te²lo³tain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³ju³ta², Txa²wã¹sũ³na² a²ha³teh³nxã³nxa²
 ũ³wha²li¹te³nah¹lxi¹:

— Wxa²ne³kan²nxa²tãu³sin¹tãu³su²
 ka³lxa¹khaix1tũ³ka³txi³nãu³su² ya³nxa²tu¹wi¹.
 Ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³jau³xai² yã¹nxe³jau³lxi³,
 A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² yain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

19 Jã¹nxe³jau³su², A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na²
 nxe³te³nah¹lxi¹:

— Txai²na² yah³lon¹sa³nhã¹. Txa²nũ²ai²na²
 ya³lu²te²nũ³hũ³sa²na³na¹. Hxi²kan¹txi³
 wẽ³sa³la³ we¹ti³hex1sa²nxa³nhã¹. Jã¹nxe³sxã³,
 txa²sxe³xa³ka³lxai²na² Sa²ra³ka³lxai²na²
 a³ka²lon¹khai¹nx2na³na¹. Hxi²kan¹ti³ wẽ³sa³la³
 wẽ³nhẽ³txi³he¹xai¹nxa³xã¹.

20-21 Nxe³na¹kxa²ha³ta³nxã²ti³, hãi¹nxe³sxã³,
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txai²na² kãin² yxo²i²a¹tũ¹xã¹.
 ĩ³wã³txa³nũ¹ha¹ju³ta³la³ yũ²nxa³xã¹.
 Ha³lo²ai²na², Txa²wã¹sũ³na² sa²yxo²we¹nha²sxã³
 ĩ³ye³kxi²sa²ju³txai²na², a²ya³la³tũ³ kãi³ũ¹sa³tũ¹xã¹.
 Nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³sxã³, hãi¹nxe³sxã³
 Txa²wã¹sũ³na² yxo²i²kãi²no³ni², kãin² ĩ³sa²nẽn¹kxi²,
 A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² nxe³ain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

22 Nxe³ain¹kxe³su², Txa²wã¹sũ³na²
 ĩ³yĩ¹lain¹te³nah¹lxi¹:

— A³bra³ãu²ah³lãi³. Yxo²i²sa¹lxi¹. Sa¹nha²kxai³
 wain³te²lo³txa²ha¹i¹. Ta¹hxai²hẽ¹la².

23-24 A²nxe³jau³xu¹tai²na²:

— Wain¹te²lo³txa²ha¹i¹. Nxe³jau³xu¹tai²na²,
 Txa²wã¹sũ³na² ĩ³ye³sxã³, A³bra³ãu²ah³lu¹tain²txi³
 ĩ³ye³kxi², txa²wã¹ki³na¹xain²txi³ ĩ³ye³kxi²nẽ³li²,
 nxe³jau³su² ta¹hxai²hẽ¹la². Hai³txi³

A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² so¹lxi³ ĩ³ye³kxi²jau³su²
ta¹hxai²nxa³hē¹la². Txa²wã¹ki³na¹xai²na²:

— Txa²wã¹sũ³na² yxo²ĩ²a¹xã¹. A²nxe³jah¹la²
nũ³kxũn³txi³ Je³su²jah³la² Txa²wã¹hxi²kan¹ta²
Si³yxau³jah¹la² ya³lu²tãu³a¹ ka³ten³su²
ĩ³sa²yxau³xi²ta¹hxai²hē¹na¹. Nxe³ki³kxai²nãn²tu³,
a²nxe³te² ki³na¹xai²na² yxo²ha³kxa¹ so¹lxi³
Txa²wã¹sũ³na² wain³te²lo³tē³lhĩ³nx2na³la².

25 Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
Je³su²jah³la² ĩ³sa²si¹hã³ũ¹nhē³ta¹hxai²hē¹la².
Nxe³nē³ka³tu³, txa²wã¹kō³nxe³ti³ kãĩ³ki³ju³ta²
a²wah³yu³ta² ũ³yho³hi²ki²nē³si¹jau³nũ³su²
ya³lu²kxi²nē³ta¹hxai²hē¹la². Jã¹nxe³sxã³,
hã²wxã³txa³tai²li²nũ¹ wain³te²lo³tē³si¹jau³nũ³su²
ka³ten³su² ĩ³sa²yxau³xi²ta¹hxai²hē¹la².

5

Sũ³na² hxi²ka² wain³te²lo³tē³jau³su²

1 Nxe³ha²kxai³ hĩ¹na² Je³su²jah³la²
yxo²ĩ²ki³kxai²nãn²tu³, wain³te²lo³tē³lhĩ³nx2na³la².
Nē³lha²kxai³, Je³su²jah³la² wxa²hãu²no³tē³lhĩ³nx2na³la².
Kĩ³sa²kxai³:

— Sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ a²yen³nãu³a¹
hãu²non³sxã³ yxau³na¹xã¹. Txa²wã¹ẽ¹nãu³a¹ au³txi³
nxe³hĩ³ki³tã³la².

2 Yxo²ĩ²ki³sa²kxai³, Je³su²jah³la²
sa²hau³ko³tē³lha²kxai³, Txa²wã¹sũ³na²
Si³yxau³tãu³a¹ a²yen³nãu³a¹ sa²wxe³nē³lha²kxai³,
thãĩ³ti³la² a³lxi²nē³jah¹la² a²yen³nãu³a¹ kan²txi³
yxau²xai³sa²tē³hĩ³ki³tã³la². Kĩ³sa²kxai³
ka³li³hĩ³ki³tã³la². Jã¹nxa¹jau³su²:

— A²ya³la³tu³, Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tāu³a¹ kãin²
wx¹i²kin³ti³ton³khaix¹jah¹lo²su² na³na¹. A²nxe³ju³ta²
wā²nhũ¹nē³lha²kxai³, te²yā¹nxe³kĩ³tũ¹xā¹,
yxan¹nāu³a²sā¹. Sũ³na² sa²yo²we¹nha²jah¹lo²su²
na³na¹. Nxe³ha²kxai³, nē³tũ¹xā¹. Nxe³nha²kĩ³jau³su²
ka³li³hĩ³kĩ³tā³la².

³ Jā¹nxe³sxã³:

— Khãuh³lxa³thin¹kĩ³ju³ta² ha³lo²a² ũ³hũ¹sxan³tā¹.
Nxe³kĩ³kxai²nãn²tu³, ka³li³hĩ³kĩ³tā³la².
Nxe³ju³tan¹te²kxa³yan³tu³ ya³nãn³ta³ki²la²sxã³
Txa²wā¹sũ³nai²li² yxo²i² kãi²non³kĩ³tā³la².

⁴ Nxe² ya³nãn³ta³ki²la²sxã³ Txa²wā¹sũ³nai²li²
yxo²i² kãi²non³kĩ³ju³tan¹te²kxa³yan³tu³
Txa²wā¹sũ³na² ã³waix³kxa² wxe³nũ¹hĩ³kĩ³tā³la².
Kĩ³sa²kxai³:

— A²ya³la³tu³, Txa²wā¹sũ³na² wi¹te² yen³kxa²
so¹lxi³ ũ³hũ¹nhē³tũ¹xā¹. A²ya³la³tu³ e³jah¹lo²su²
na³na¹. Kĩ³sa²kxai³, Sũ³na² ĩ³ãu²lxi²kĩ³ju³ta³la³
yũ²nxa³xã¹, ha³lo²a² ko³nxe³kxan²ti³nũ¹.
Nxe³hĩ³kĩ³tā³la².

⁵ Kĩ³sa²kxai³, Txa²wā¹sũ³na² a³lxi²nē³jau³su²:

— Sũ³na² a³lxi¹nx²na³na¹. Nxe³nē³jau³su²,
Txa²wā¹sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la² hi²sen³su²,
Sũ³na² Si³yxau³tāu³a¹ ũ³hũ¹nē³lhxã³
nxũ²kwai³yxau³nē³kah³lo²su² jah¹la² hi²sen³su²
ĩ³ye³kxi²nē³lhxã³, sa²yo²so¹nha²nxa³sxã³
ĩ³ye³kxi²sa²tē³nē³na³la². Nxe³kĩ³sa²kxai³,
txa²wā¹ē¹nāu³a¹ au³txi³, Sũ³na² a³lxi²nē³jau³su²
wi¹lãin³nha²sxã³ yxau²xai³lhĩ³kĩ³tā³la².
Nxe³ju³tai²na² ha³kxa¹ a³la³kxi²nha²kĩ³tā³la².

6 Jā¹nxe³sxā³ Txa²wā¹sū³na² a³lxi²nē³jau³xa²sa¹.
 Yān³tai²na² txa²wā¹ki³na¹xai²na² ko³nxe³ti³
 kāi³ki³kxa² yo³ha² ko³nxe³te²lo³tē³sxā³
 yxau³ki³sī¹nai³tā² Txa²wā¹sū³na²
 ha³lo²a² sa²hau³ko³tē³ju³ta³nū³a²
 ī³yī¹li²nū¹nhē³ta¹hxai²hē¹la². Nxe²xai³ti³kxai³lu²,
 ha³lo²a² hau³kon³na³na¹, nxe³je³nax³ki³kxai³lu²,
 Je³su²jah³la² ya³lu²kxi²nē³ta¹hxai²hē¹la².
 ī³lxi³thin¹ki³sxa³tū³ka³txi³ki³na¹xai²na²
 sa²hau³ko³tē³te³lhxā³ nxe³kxi²nē³ta¹hxai²hē¹la².
 7 Txa²wā¹ki³na¹xai²na² ya³lu²nē³ju³ta³la³
 ten³ti³hex¹ki³te²sxa³jai¹ti²tu³wa². Ki³sa²kxai³,
 a²nū²a² ā³xa² wain³khaix¹jah¹lo²su²
 kxa³ha³ta³nxān²txi³:

– Ya³lu²te³lhxā³ nx²na³na¹. Nxe³ki³kxai²nān²tu³,
 hai³txi³:

– Ya³lu²kai¹na¹tū¹xā¹. Jah¹la² ka³ten³txi³
 yxau²xai³txai²lā¹. Nxe³hī³ki³sxa³wa². Hai³txi³
 ā³yat¹sxā³ ya³lu²so¹ki³te²sxa³jai¹ti²tu³wa². Yxān¹ta¹,
 a²nū²a² wi¹lhin¹khaix¹jah¹lo²su² kxai²nān²tu³:

– Ya³lu²te³lhxā³ nx²na³na¹. Nxe³ki³kxai²nān²tu³,
 ā³yat¹so¹sxā³ ya³lu²kain¹ki³ju³ta³nū³a²
 yū³nū³nhī³nx²nxa³wa². Yxān¹ta¹, a²nū²a²
 ka³na³ka³na³te² he³la³ko³ ya³lu²kain¹ju³ta²
 yū³ta³nxa² nxe³hī³te²la¹ku²ki³nha²wa².

8 Nxe³kxa²ha³ta³nxān²ti³, txa²wā¹ki³na¹xai²na²
 ī³lxi³thin¹ti³hex¹ki³sxa³hī¹na², Je³su²jah³la²
 ya³lu²kxi²nē³ta¹hxai²hē¹la². Ain¹sxā³,
 Txa²wā¹sū³na² a³lxi²nē³ju³ta² kāin²
 wxa²ye³ka¹tē³ta¹hxai²hē¹la².

9 Ko³nxe³te²lo³tē³sxā³ yxau²xai³ki³sī¹nai³tā²
 Je³su²jah³la² ya³lu²kxi²nē³ta¹hxai²hē¹la².

Nxe³nē³lha²kxai³ Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tāu³a¹
wain³te²lo³tē³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³nē³lha²kxai³,
a²ya³la³tu³ ā³sen³sai¹khai¹nxe³sxā³,
yxan¹nāu³a¹ kō³nxe³ti³ kãi³sxā³
yxau²xai³ki³kxa²yo³su² Txa²wā¹sũ³na²
hxi²ki³kxai³lu² kō³nxe³ti³ ĩ³yĩ¹li²nē³lhxā³
ĩ³khāuh³lxa³ti³nē³ju³ta³nũ³a² yũ²nxa³lho³la²,
Je³su²jah³la² ya³lu²kxi²nē³lha²kxai³la².

10 Kxān³su², Sũ³na²ĩ³kōx1kō¹son²ki²to³ki³sxai²tai¹ti²tu³wa².
Yxān¹ta¹, Je³su²jah³la² ya³lu²kxi²nē³lha²kxai³,
Sũ³na² wi¹lĩ³we¹yhu¹ti³hi¹te³lhxā³
wi¹lā³ya³lxi³xi²ti³hi¹tē³ta¹hxai²hē¹la².
Nē³lha²kxai³, hĩ¹na² Je³su²jah³la² ka³ten³su²
nxũ²kwai³yxau³nē³na³la². Nxe³nē³lha²kxai³,
ā²la² ā³sen³sai¹sxā³ hxi²kāin²txi³
sa²hau³ko³tē³lhĩ³nx2na³la². Nxe³kxa²yo³su²
yan¹nāu³a¹ Txa²wā¹sũ³na² yxau³ya³sain¹ni²
A²ki³lha³lxa² Je³su²jah³la² yxau³ya³sain¹ni²
nxe³sa²tē³ya³sain¹tu¹wa².

11 Jā¹nxe³nũn³jau³hũ³nxe², Sũ³na²
ĩ³ka³li³hĩ³ki³tā³la². Nxe³sa³ku¹:

— Txa²wā¹sũ³na² ka³lih³ti³hit1sa³nhā¹. Sa²jut3su²,
hĩ¹nai²na² Sũ³na² ā³ya³lxi²xi²yhu¹sxā³ yxau³sxā³,
ka³li³sa³nhā¹. Txa²wā¹hxi²kan¹jah¹la² Je³su²jah³la²
ā³ya³lxi²xi²ti³hi¹tē³lha²kxai³la¹. Nxe³ki³jau³su²,
ka³li³hi²yxau²xai³lhĩ³ki³tā³la².

A³tāu²ah³lu¹tai²na²
ĩ³yau¹ũ³nē³jau³su²

Je³su²jah³lai²na²

12 Txa²wā¹si³kxā³ka³nāu³u¹tai²na², a²nũ²a²
ka³na³ka³na³jah¹la² a²ĩ³lxa² A³tāu²ah³la² txa²nũ²
kō³nxe³ti³ kãi³ān³si³wxe³ta¹hxai²hē¹la². Ain¹jau³su²,

ya³lu²ain¹ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³tu³,
 ko³nxe³ti³kāi³ti³hi¹tē³lha²kxai³, ya³lu²nē³ju³ta³nū³a²
 yū³ti³hi¹tē³lha²kxai³, nxe³nē³ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³sxā³, a²nū²a² yxo²ha³kxa¹
 nxe³te²ki³na¹xu¹tai²na² ko³nxe³ti³ kāi³sxā³
 yxau²xai³ki³ta¹hxai²hē¹la². Kī³sa²kxai³,
 a²nū²a²nāu³xai²na² a²yxo²ha³kxa¹ ya²lu²nē³ju³ta²
 yū²hxa³nē³ta¹hxai²hē¹la².

13 Txa²wā¹sū³na² a²tīh³na² wain³ti³tīh³na²,
 Moi³se²ah³lu¹tai²na² ī³tih³nxain¹ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³jau³xai²na² ne³katlso¹ki²sxā³
 ī³kwa³na³nē³ta¹hxai²hē¹la². Nxe²ta³lun²nē³te²ka³ka¹:

— Nxe³jah³lxi³xi¹. Sū³na² wān³txai²na²
 sa²yxo²ā³ah³lxi¹nha³tai¹. Nxe³nē³ta¹hxai²hē¹la².
 Yxān¹ta¹, yān³tai²na² Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 ī³kwa³na³nē³lxa³ta³lhxī¹nū¹tai²na², a²nū²a²
 yuh³xai²nān¹tū³ka³txi³ki³na¹xu¹tai²na² ko³nxe³ti³
 kāi³to³ki³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ki³ta¹, hai³txi³ Sū³na²
 ko³nxe³te²lo³tē³lhxā³ wxe³nē³ta¹hxai²nxa³hē¹la².

— Yān³tai²nān¹tū³ka³txa² ī³kwa³na³ain¹nxa³hē³na¹.
 Na¹ha²kxai³, ko³nxe³te²lo³tain¹nxa³lho³na¹. Sū³na²
 ē¹nān¹jau³su² nxe³ta¹hxai²hē¹la².

14 Nxe³kxa²ha³tā³nxān²ti³, a²wi¹lhī¹na²
 A³tāu²ah³lu¹tai²na² Sū³na² yxo²wān³txa²
 sa²yxo²ā³nū²la² ko³nxe³ti³ kāi³ta¹hxai²hē¹la².
 A²nxe³hī¹nū¹tai²nān¹ju³tu³, A³tāu²ah³la²
 a²sa³wi³ha³lxa² wīn¹txi³sxā³ wet¹sxā³
 sa³wi³ha³lxi³lo³txi³ ai³ka³tu³, Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 sa³wi³ha³lxi³lo³tain¹nūn³ta¹hxai²hē¹la².
 A²nxe³tū³ka³txu¹tai²na² yxo²ha³kxa¹
 ya²lun¹tain¹ju³ta² yū²hxa³nain¹ta¹hxai²hē¹la².
 A²nxe³tū³ka³txu¹tai²na², A³tāu²ah³la² ko³nxe³ti³

kāi³ain¹kxu¹jā¹nxain¹ta¹hxai²nxa³hē¹la². Ain¹ta¹,
 ko³nxe³ti³ kāi³ain¹ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ha²kxai³,
 ya²lun¹ta² hxa³tain¹ta¹hxai²hē¹la².

Jā¹nxe³sxā³ A³tāu²ah³lu¹ta²na² ko³nxe³ti³
 kāi³ju³tan¹te²kxa²yan³tu³ a²nũ²a²nāu³xa²
 a²yo²ha³kxa¹ ko³nxe³ti³ kāi³si¹hain¹ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³to³ta¹ Je³su² Kris²tu³jah¹lu¹ta²na²
 ya³lu²kxi²nē³ju³tan¹te²kxa³ya³tu³ a²nũ²a²
 i²li³hxa³te²a² ka³ten³ti³hi¹tē³ju³ta³nũ³a²
 yũ³nē³na³la².

15 Yxān¹ta¹, ha³na³ka³lxin³khai¹nxe³yhu¹ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³yhu¹ju³ta²sa¹: A³tāu²ah³la² ko³nxe³ti³
 kāi³ta¹hxai²hē¹la². Ai¹nha²kxai³ a²nũ²a²
 ya²lun¹tain¹ju³ta² yũ²hxa³tain¹ta¹hxai²hē¹la².
 Yxān¹ta¹, ha³na³ka³lxin³khai¹nxe³sxā³,
 Txa²wā¹sũ³na² kāin² thāi³ti³la² a³lxi²nē³lhxā³,
 A³tāu²ah³la² ko³nxe³ti³ kāi³ju³ta²
 ān³sen³sai¹khai¹nxe³sxā³ a³lxi²nē³na³la².
 Nē³lha²kxai³, a²nũ²a² ka³na³ka³na³jah¹la²
 Je³su²jah³la² i³sa²si¹hā³ũ¹nhē³lha²kxai³,
 ya³lu²kxi²nē³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³yan³tu³
 Txa²wā¹sũ³nu²kxai³lu² wi¹lĩ²nē³ju³ta² yũ³nē³na³la².

16 Jā¹nxe³kxe³hũ³nxe², a²nũ²a²
 ka³na³ka³na³jah¹la² A³tāu²ah³la²
 ko³nxe³ti³ kāi³ju³ta²kxai³, Txa²wā¹sũ³na²
 ko³nxe³te²lo³tain¹ta¹hxai²hē¹la². Nxe²xai³ti³kxai³,
 a²nũ²a² yxo²ha³kxa² te²kĩ³na¹xai²na² ko³nxe³ti³
 kāi³te²lo³tē³xi³ta¹hxai²hē¹la². Nē³lha²kxai³,
 ko³nxe³ti³ kāi³yxau²xai³kĩ³ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³kĩ³kxa²ha³ta³nxān²ti³, Txa²wā¹sũ³na² thāi³ti³la²
 a³lxi²nē³lha²kxai³ wain³te²lo³tē³ta¹hxai²hē¹la².
 Hai³txi³ kāi³kĩ³kxa²yā¹nxe³kĩ³ju³ta³lo³tē³ta¹hxai²nxa³hē¹la².

Nxe³ta¹, ko³nxe³ti³ kâi³ki³te²sxa³kxa² yã¹nxe²
wi¹lhi¹nũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³ju³tai²na²
Txa²wã¹sũ³na² ũ³hũ¹nhẽ³ju³tai²la¹wa².

17 Jã¹nxa¹jau³su², a²nũ²a² ka³na³ka³na³jah¹la²
ko³nxe³ti³ kâi³ju³ta²kxai³, a²nũ²a²
yxo²ha³kxa¹ ya³lu²ju³ta³lot³sxã³,
yxau²xai³lha²tẽ³ki³ta¹hxai²hẽ¹la². Yxã¹ta¹,
wi¹lhin¹ã³sen³sai¹khai¹nxe³sxã³ka³na³ka³na³jah¹la²
Je³su²jah³la² sa²hau³ko³tẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³ha²kxai³, Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
kãin² thãi³ti³la² wi¹lhin¹ye²nẽ³lha²kxai³,
wain³te²lo³tẽ³ju³ta² ũ³hũ¹nẽ³ti³ten³na³la².
Nxe³kxai²nãn²tũ³:

— Ten³sa³nhã¹. Nxe³ki³kxai²nãn²tũ³, hxi²kan¹txi³
ka³te³na² wi¹tãu³a¹ yxau²xai³lhĩ³ki³tã³la²,
Je³su²jah³la² hxi²kan¹txi³lo³tẽ³lha²kxai³la².

18 A²wi¹lhĩ¹nu¹tai²na² A³tãu²ah³lu¹tai²na²
ko³nxe³ju³ta² ka³na³ka³na³ju³ta² kâi³ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³ju³tu¹tai²na², sa²nẽ³hẽ¹tẽ³lhxã³ a²nũ²a²
yxo²ha³kxa¹ te²ki³na¹xai²na² ko³nxe³te²lo³sxã³
wxexai³nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Yxã¹ta¹,
te²yã¹nxe³kxe³hũ³sxã³ Je³su²jah³la², ha³lo²a²
wain³ju³ta² ka³na³ka³na³ju³ta² kâi³ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³nẽ³ju³tan¹te²kxã³ya³tũ³, a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹
nxe³te²ki³na¹xai²na² ã³wa²su¹ti², ka³ten³ti³hi¹ti²
nxe³nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².

19 Jã¹nxe³sxã³, a²nũ²a² ka³na³ka³na³jah¹la²
A³tãu²ah³la² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
sa²yxoxã³ain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³ju³tan¹te²a²,
a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ ka³lxa¹tũ³ka³txi³ki³na¹xai²na²
ko³nxe³ti³ kâi³ti³hi¹tẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe², a²nũ²a² ã³xã²

ka³na³ka³na³jah¹la² Je³su²jah³la²,
 Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³a¹ wān³txa²
 sa²yo²we¹ta³lun²ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³tu³,
 ka³lxa¹ki³tū³ka³txi³ te²ki³na¹xai²na² Txa²wā¹sū³na²
 wain³te²lo³tē³ta¹hxai²hē¹la².

20 Txa²wā¹sū³na² i³ye³sxā³, Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 i³kwa³na³nē³lhi¹jau³nū³su² i³ye³kxi²ta¹hxai²hē¹la²,
 txa²wā¹ko³nxe³ti³ kâi³ki³ju³ta² i³tih³nxe³nē³te³lha³ka².
 Yxān¹ta¹, Txa²wā¹sū³na² wān³txa² en²ki³lha²kxai³
 ko³nxe³ti³ kâi³kâi²non³ki³ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³ki³kxa²ha³ta³nxān²ti³, Txa²wā¹sū³na²
 Si³yxau³tāu³a¹ ā³sen³sai¹khai¹nxe³nē³lhxā³ thāi³ti³la²
 a³li² kâi²non³nē³ta¹hxai²hē¹la².

21 Txa²wā¹ko³nxe³ti³ kâi³ki³ju³ta³lot3sxā³
 ya³lu²ki³ta¹hxai²hē¹la². Yxān¹ta¹,
 Txa²wā¹sū³na² thāi³ti³la² a³li²nē³lhxā³,
 wain³te²lo³tē³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ju³tan¹te²su²,
 Je³su² Kris²tu³jah¹la² Txa²wā¹hxi²kan¹ta²
 Si³yxau³jah¹la² ka³te³na² wi¹tāu³a¹ ka³ten³su²
 wxē³nē³ta¹hxai²hē¹la².

6

Ka³ten³su² tah²li³ yxau²xai³ki³ju³ta²

1 — Ko³nxe³ti³ kâi³kâi²non³ki³kxa²ha³ta³nxān²txi³,
 Txa²wā¹sū³na² a³li²kâi²non³khai¹nxe³sxā³
 ā³ne³sen³sai¹khai¹nxē³lhxā³ a³li²nē³lhī³nx2na³li¹.
 Ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ha²kxai³:

— ĩh¹nxet3sxā³ kâi³ki³te³ji¹? Ko³nxe³ti³
 kâi³sa²tē³ki³te³ji¹? Sū³na² thāi³ti³la²
 a³li²kâi²non³nē³txai²li¹. Jau¹xai²na² wain³ji¹?
 Nxe³sah¹lxin¹kxai²nān²tu³:

— Wain³ti³he¹nx2nxa³wi¹. Kō³nxe³ti³
 kâi³sa²tē³kī³ju³ta² wain³ti³he¹nx2nxa³wi¹.
 Nxe³nx2ti³hī³na¹wa².

² Wain³ti³he¹nxa³ju³ta²sa¹. Txa²wā¹kō³nxe³ti³
 kâi³kī³ju³ta² ā³na¹kī³tai¹ti²tu³wa². Kī³sa²kxai³,
 a²nū²a² ya³lu²kxai²nān²tu³, a²yen³kxa² yxo²ha³kxa¹
 ā³na¹sxā³ na¹xā¹. Te²sxa³jai¹ti²tu³wa².
 Jā¹nxe³kxe³hū³nxe²:

— Txa²wā¹kō³nxe³ti³ kâi³kī³ju³ta² ā³na¹a¹tū¹xā¹.
 Nxe³kī³kxai²nān²tu³, ā³na¹sxā³ na¹xā¹.
 Nxe³hī³kī³sxa³wa². Nxe³kī³kxai²nān²tu³, a²nū²a²
 ya³lu²te²a² ain³nha²nxa³te²hū³nxe², nxe³hī³kī³tā³la².
 Nxe³kī³kxai²nān²tu³:

— ĩ³we²nxe²te²hū³sxā³ āh¹ kō³nxe³ti³
 kâi³yai¹na¹tū¹xā¹. Nxe³kī³kxai²nān²tu³,
 wain³ti³he¹nx2nxa³wa².

³ Je³su²jah³la² ā³nū²nxe²sxā³ yxau³hī³kī³tā³la².

— Ā³nū²nxi²sxā³ yxau³kī³txai²lā¹. Je³su²jah³la²
 ya³lu²ta¹hxai²hē¹na¹. Jā¹nxe³kxe³hū³nxe²,
 kō³nxe³ti³ kâi³sxā³ yxau²xai³kī³kxai³tā²
 ā³na¹sxā³ yxau²xai³kī³tā³na¹. Nxe³jut3su²
 ha²kxai³ ā³nū²nxi²sxā³ ya³lu²yai¹na¹jut3sū³nxe²
 yai¹na¹tū¹xā¹. Nxe³kī³jau³su², ĩ³yau³xa²
 ũ³hū¹ki²sa²sai¹yhu¹kī³te²ju²hē³la².

⁴ Je³su²jah³la² ya³lu²sxā³ sa²nī³kain¹ta¹hxai²hē¹la².
 Te²yā¹nxe³kxe³hū³nxe²:

— Kō³nxe³ti³ kâi³sxā³ yxau²xai³kī³kxai³tā²
 ā³na¹sxā³ yxau²xai³kī³tā³na¹. Je³su²jah³la²
 ā³nū²nxi²sxā³ ya³lu²yain¹sxā³ sa²nī³ki²yai¹na¹jut3sū³nxe²
 yai¹na¹tū¹xā¹. Nxe³kī³jau³su²,
 ũ³hū¹ki²sa²sai¹yhu¹kī³te²ju²hē³la². Kī³sa²kxai³,

Txa²wā¹wī³na² wxi²kin³ti³ton³khai¹nxe² ka³ten³su²
 ī³sa²yxau³xi²ti³hi¹ta¹hxai²hē¹la². Ain¹sxā³,
 ka³ten³su² tah²lxi³ yxau²sa²tē³ain¹na³la².
 Te²yā¹nxe³kxe³hū³nxe², txa²wā¹kī³na¹xai²na²
 ā³nū²kxain¹sxā³ ka³ten³su² tah²lxi³
 yxau²xai³lhī³kī³tā³la². Jā¹nxe³te³lhxā³
 yhu¹kī³te²ju²hē³la².

5 Je³su²jah³la² ya³lu²ju³tau³hxai²tēx¹ jā¹nxe³sxā³,
 txa²wā¹kī³na¹xai²na² ā³nū²kain¹kī³kxai²nān²tu³,
 ko³nxe³ti³ kāi³sxā³ yxau²xai³kī³kxai³tā² ā³na¹sxā³
 yxau²xai³kī³kxai²nān²tu³ ka³na³ka³na³te²hū³nxe²
 ya³lu²yain¹kī³jut3sū³nxe² yxau²xai³yai¹nhī³kī³tā³la².
 Hā²wxān³txa³, Je³su²jah³la² ka³ten³su²
 ī³sa²yxau³xi²sxā³ ka³ten³su² yxau²xai³jut3sū³nxe²,
 txa²wā¹kī³na¹xai²na² tah²lxi³ wet1tē³sxā³
 wi¹kāi³sxā³ yxau²xai³kī³kxe³nū³a² kāi³sxā³
 yxau²xai³kī³kxai²nān²tu³ ka³na³ka³nat3sxā³
 yxau²xai³yain¹te²hū³nxe² ka³ten³su²
 ī³sa²yxau³xi²jut3sū³nxe² yxau²xai³yai¹nhī³kī³tā³la².

6 Kxān³su² ko³nxe³ti³ kāi³sxā³
 yxau²xai³kī³tai¹ti²tu³wa². Yxān¹ta¹, Je³su²jah³la²
 ī³hxi²kī¹la³ki²sxā³ ī³ya²lu¹tain¹ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³tāu³au³hxai²tēx¹tā², Txa²wā¹kxā³nxān¹te²kī³na¹xai³tā²
 ko³nxe³ti³ kāi³sxā³ yxau²xai³te²kī³na¹xai³tā²
 ya³lu²kxi²te²hū³sxā³ Je³su²jah³la² ya³lu²kxa²
 yā¹nxe³te²hū³nxe² ya³lu²kī³te²hū³kī³ta¹hxai²hē¹la².
 Ko³nxe³ti³ kāi³kī³ju³ta³lo³kī³ju³ta²
 ā³wa²su¹tē³te³lhxā³ ta¹hxai²hē¹la².

7 A²nū²a² ya³lu²kxai²nān²tu³, ko³nxe³ti³
 kāi³ti³he¹nxe³hī³nx2nxa³wa². Hai³txi³ ko³nxe³ti³
 kāi³kī³ju³ta³lot3sxā³ yxau²xai³lhī³nx2nxa³wa².
 Yxān¹ta¹, a²ko³nxe³ju³ta² yxo²ha³kxa¹

ã³wa²su¹tãu³la³ yxau²xai³lhĩ³nx2na³la².

8 Jã¹nxe³jau³su²:

— Kõ³nxe³ti³ kãi³sxã³ yxau²xai³kĩ³ju³tai³tã²
 Je³su²jah³la² ã³nũ²nxi²sxã³ ya³lu²yai¹na¹jut3sũ³nxe²
 yai¹na¹tũ¹xã¹. Nxe³kĩ³kxai²nãn²tu³, te²yã¹nxe³sxã³,
 Je³su²jah³la² ka³ten³su² ã³sa²yxau³xi²sxã³, ka³ten³su²
 tah²lxi³ yxau²xai³lain¹kxa² yã¹nxe² yai¹nhĩ³kĩ³tã³la².
 Jau¹xai²na² a³la³kxi²nha²kĩ³jau³sin²ta²wa².

9 Je³su²jah³la² ya³lu²ju³ta² ka³ten³su²
 ã³sa²yxau³xi²ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³ha²kxai³,
 wã³li² ya²lu¹xi²ju³ta³la³ yũ³ti³he¹nx2nxa³wa².
 Hai³txi³ a²wẽn³ta³te²la³ ya³lu²ju³ta³lot3sxã³
 yxau²xai³ti³he¹nx2nxa³lho³la².

10 Je³su²jah³la² ya³lu²ka³tu³, txa²wã¹kõ³nxe³ti³
 kãi³kĩ³ju³ta³lot3sxã³ ya³lu²ta¹hxai²hẽ¹la².
 Ye³ka³na³ka³nat3sxã³ so¹lxi³ ya³lu²ha²kxai³,
 ã³wa²su¹ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³ha²kxai³,
 hĩ¹nai²na² Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
 ã³nũ²nxi²khai¹nxe³sxã³ ka³ten³ta³
 yxau²sa²tẽ³ain¹na³la².

11 Jã¹nxe³jut3sũ³nxe²:

— Txa²wã¹kõ³nxe³ti³ kãi³kĩ³ju³ta³lo³kĩ³tãu³a¹
 ã³na¹sxã³ ã³wa²su¹nha²sxã³ a²nũ²a² ya³lu²te²a²
 ã³wa²su¹tain¹jut3sũ³nxe² wa²su¹wa²su¹
 yxau²xai³la¹tũ¹xã¹. Na¹ka³tu³, Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 ã³nũ²nxi²sxã³, Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
 sa²yo²we¹te³lhã³ yxau²xai³la¹tũ¹xã¹.
 Nxe³jah³lxi³hẽ¹la².

12 Wxa²nũ²ã³nxai²na², kõ³nxe³ti³lxun¹nxa²lxi³jau³su²
 kãi³nx2ti³nxa²lxi³na³la². Ju¹ta²,
 ã³we¹jah³lxi³txa³hẽ¹la². Jã¹nxe³jau³su²,

wxa²ē¹nāu³ai²na² ko³nxe³ti³ yxo²kwain³yah³lxin¹jau³su²,
a²yu³ta³lot3sxã³ yxau²xai³yah³lxi³txa³hē¹la².

13 Yxãn¹ta¹, wxa²nũ²ai²na² yxo²ha³kxa¹,
Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ũ³hũ¹nha¹jah³lxi³hē¹la².
Wi¹ju³ta² so¹lxi³ kãi³ti³hi¹txa²lxi³txai²la².
Yah³lxin¹kxai²nãn²tũ³, wxa²nũ²ai²na²
ka³na³ka³na³ju³ta² ha³ta³nxãn²txi³,
wã³kon³sxã³ ko³nxe³ti³yu³txa³lo³tãu³a¹
ũ³hũ¹nyhu¹ah³lxi³txa³hē¹la². Wxãi²na²
a²ha² kxã³nxã² ya³lu²te²hũ³sxã³
yxau²xai³yah³lxi³hxai¹nhē³la². Yxãn¹ta¹,

Txa²wã¹sũ³na² ka³ten³ti³hi¹txa²lxi³na²hē³la².
Nxe³nx2ti³ha²kxai³, wxa²nũ²ai²na² yxo²ha³kxa¹
ũ³hũ¹nha¹jah³lxi³hē¹la². Wi¹kãi³si¹yah³lxi³txai²la¹.

14 Wxa²yu³ta², Txa²wã¹sũ³na² thãi³ti³la²
a³lxi²nē³jau³su² yxau²xai³yah³lxi³te²sin¹yu²hē³la².
Nxe³ha²kxai³, sa²hau³ko³txa²lxi³ju³ta²
yũ³nx2ti³hĩ³nx2na³la². Nxe³nx2ti³kxe³su²:

— Ko³nxe³ti³ kãi³a¹tũ¹xã¹. Yah³lxin¹jau³su²
a²yu³ta³lot3sxã³ yxau²xai³yah³lxi³txa³hē¹la².
Yah³lxin¹jut3su², kxã³nxu¹ta²na²
Moi³se²ah³lu¹ta²na² i³kwa³na³nx2ti³jau³xu¹ta²na²
so¹lxi³ yxau²xai³yah³lxin¹ke³la³te²kxai³,
ko³nxe³ti³hin¹sxã³ yah³lxin¹ju³ta³lo³jah³lxin¹tãu³a¹
hxi²kan¹txi³ a³li³yah³lxi³hĩ³nx2nxã³lxa². Yxãn¹ta¹,
hai³txi³ jau³la³ yxau²xai³yah³lxi³te²sxan³yu²hē³la².
Nxe³ha²kxai³, sa²hau³ko³txa²lxi³ju³ta²
yũ³khai¹nx2ti³na³la².

Sũ³na² hxi²ka²nãu³lon³sxã³ yxau²xai³kĩ³jau³su²

15 Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³tũ³:

— Kō³nxe³ti³ kâi³a¹tũ¹xã¹. Ya³sah¹lxi³txa³hẽ¹la².
 Moi³se²ah³lu¹ta²na² yxo²xũn³txi³
 ĩ³kwa³na³nẽ³jau³xu¹ta²na² yaun²nxa³xã¹.
 Hâi¹nxe³sxã³ Sũ³na² thâi³ti³la² a³lxi²sa²na³na¹.
 Nxe³jau³su² yxau²xai³lhĩ³ki³tã³la².
 Nxe³ki³kxa²ha³ta³nxãn²ti³:

— Kō³nxe³ti³ kâi³a¹tũ¹xã¹. Nxe³ki³jau³su²,
 wain³ti³he¹nx2nxa³wa².
 16 Wai³nxa³ju³ta²sa¹:

— Kō³nxe³ti³ kâi³a¹tũ¹xã¹. Nxe²
 yxau²xai³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³, kō³nxe³ti³
 kâi³yah³lxin¹ju³ta³lot3sxã³ kan²txi³
 yxau²xai³yah³lxi³hĩ³nxa¹la². Hai³txi³ a³li³sxã³
 ã³wa²su¹nhyah¹lxin¹ju³ta³la³ yũ³nx2ti³hĩ³nx2nxa³wa².
 Hâi¹nxe³sxã³, ya²lu¹nxa²lxi³hĩ³nx2na³la².
 Jã¹nxe³nx2ti³ha³ta²wa². Yxãn¹ta¹:

— Txa²wã¹sũ³na² ũ³hũ¹nha¹tũ¹xã¹.
 Sa²yxo²we¹ta¹txai²lã¹. Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³, Sũ³na²
 hxi²ka²nãu³a¹ a³li³yah³lxan³kxe³su² kan²txi³ yxau²,
 wain³te²lo³txa²lxi², nxe³nx2ti³hĩ³nx2na³la².

17 Yxãn¹ta¹, ti³he¹nx2nxa³wa².
 Txa²wã¹sũ³na² ka³li³si¹nhẽ³na³la².
 Nxe³si¹nhẽ³jau³xa²sa¹: wxa²yu³ta², kxãn³su²
 wxa²kō³nxe³ti³ kâi³yah³lxin¹ju³ta³lot3sxã³,
 yxau²xai³yah³lxi³ta¹hxai¹nhẽ¹la². Yah³lxin¹ta¹:

— A²hĩ¹nai²na² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² wi¹jau³xa²
 a²ya³la³tu³jau³xa² ĩ³yau¹ũ³nx2ti³sĩ¹na¹jau³xa²
 ain³kxi²so¹sxã³, au³txi³ wxa²ẽ¹nãu³a¹ whãi²na¹
 sa²kxai³lu² ten³khai¹nxe³sa²tun³nhã¹. Nxe³sxã³
 sa²yxo²we¹jah³lxi³ta¹hxain¹ti³ai¹ti²tu³wa².

18 Yah³lxin¹te²ka³ka¹, Txa²wã¹sũ³na²
 Hi²sen³kxai³lu¹, wxa²wa²su¹txa²lxi³ta¹ti³ai¹ti²tu³wa².

Yah³lxin¹ka³tu³, Sũ³na² hxi²ka²nãu³lon³nũ²la²
yxau²xai³yah³lxi³ta¹hxain¹ti³ai¹ti²tu³wa². Wain³txi³
kã³yah³lxin¹txai²la².

19 Yxãn¹ta¹, txai²na¹xai²na² e³kxi¹nx2ta¹jau³xai²na²
yuh³xai²nãn¹te² wãn³txa² so¹lxi³, wain³txi³
e³kxi¹nx2ta¹wa². Wxã²na² yuh³xai²nãn¹te² i³nxã²
wi¹lain³ki²sa²si¹nx2ta¹jau³su² na¹wa². Na¹jau³xa²sa¹,
kxã³nxai³tã² kō³nxe³yah³lxin¹ju³ta² so¹lxi³,
wai³nxã³ju³ta² so¹lxi³, kã³te³lhxã³ wxa²nũ²a²
whã²na¹ ũ³hũ¹nha²nhyah¹lxi³ta¹hxai¹nhẽ¹la².
Kō³nxe³ti³ kã³yah³lxin¹ju³ta² so¹lxi³
a²wa³ka³li³lot3sxã³, yxau²xai³yah³lxi³ta¹hxai¹nhẽ¹la².
Yxãn¹ta¹, a²hĩ¹nai²na² hã¹nxe³kxe³hũ³sxã³:

– Wain³txi³ kã³a¹tũ¹xã¹. Nxe³yah³lxin¹jau³su²,
a²wa³ka³li³lot3sxã³ wxa²nũ²a² whã²na¹
ũ³hũ¹nha²nha¹jah³lxi³hẽ¹la²:

– Je³su²jah³la² nũ³ka³txi³khai³su² na¹txai²lã¹.
Nxe³jah³lxi³hẽ¹la².

20 Jã¹nxã¹jau³su², kxã³nxai³tã² hã¹nxe³sxã³:

– Txa²wã¹kō³nxe³ti³ kã³ki³ju³ta³lot3sxã³
yxau³na¹xã¹. Yah³lxi³ta¹hxai¹nhẽ¹la².
Yah³lxin¹tãu³ai³tã², hai³txi³, Txa²wã¹sũ³na²
ĩ³kwa³na³nẽ³jau³xa² a²yu³ta³lot3sxã³
yxau²xai³yah³lxi³ta¹hxai²nxã³nhẽ³la².

21 Yxãn¹ta¹:

– ĩ³wi¹lxon³ki²nhyah¹lxin¹ju³ta³la³
yũ³ah³lxin¹ta¹te²sin²tai¹. Ya³nx2ta¹wa². Yxãn¹ta¹,
yũ³ti³he¹xah³lxi³ta¹hxai²nxã³nhẽ³la². Hã¹sxã³,
ãu²li²tō³nha²ki³ju³ta² so¹lxi³, ya³lu²ti³hi¹tẽ³ju³ta²
so¹lxi³ kã³yah³lxi³ta¹hxai¹nhẽ¹li¹. Ya³nx2ta¹wa².

22 Yxãn¹ta¹, Txa²wã¹sũ³na² Hi²sen³su²
sa²wa²su¹txa²lxi³ka³tu³, kō³nxe³ti³hit1sxã³

kāi³yah³lxin¹tāu³a¹sa²wa²su¹txa²lxi³ta¹ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³nx2ti³ha²kxai³, Sũ³na² hxi²ka²nāu³lon³sxã³
 yxau²xai³lyah³lxi³to³hi¹lxa²:

— Txa²nũ²ai²na² whāi²na¹ Sũ³na²
 ũ³hũ¹nha²nha¹xã¹. Wi¹kāi³a¹txai²lã¹. Nxe²
 yxau²xai³yah³lxi³to³ta¹hin¹ti³ai¹ti²tu³wa².
 Yah³nha²kxai³, ka³te³na² wi¹tāu³a¹
 yxau²xai³lha²tẽ³yah³lxi³to³hi¹lxa².

23 Ko³nxe³ti³ kāi³sxã³ yxau²xai³ki³ju³ta² a²yo³su²
 ya³lu²nẽ³tu¹wa². Yxãn¹ta¹, Txa²wã¹sũ³na²
 a²yen³kxa² wã²nxũ¹ ũ³hũ¹nhẽ³kxe³su² te²a²,
 a³lxi²nẽ³jau³xa² so¹lxi³, ka³te³na² wi¹tāu³a¹
 ũ³hũ¹nhẽ³na³la². Nxe³tāu³a¹, Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 Txa²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la² ã³nũ²nxi²sxã³
 yxau²sa²tẽ³xai³ki³tu¹wa².

7

Txu¹ha² in³txa² tẽ³kxi²nyhu¹jut3sũ³jau³su²

1 Txa²wã³tã³nāu³xãi³. Wãn³txai²na²
 i³ye³kxi¹nx2ta¹jau³nũ³ai²na² wi¹lã³ne³wxe³yah³lxin¹tu¹wa²,
 Moi³se²ah³lu¹ta²na² i³kwa³na³nẽ³jau³xu¹ta²na² wi¹
 a³la³kxah¹lxi¹nha²kxai³la². Na¹jau³xa²sa¹, a²nũ²a²
 i²li³te²su² kxai²nãn²tu³ ka³te³na² yxau²na³na¹.
 Nxe³tāu³a¹ so¹lxi³, Moi³se²ah³lu¹ta²na² a²wãn³txa²
 i³kwa³na³nẽ³ju³ta³lot3sxã³ yxau²xai³lhĩ³nx2na³la².
 Yxãn¹ta¹, a²nxe³jah¹lai²na² ya³lu²kxai²nãn²tu³,
 hai³txi³ Moi³se²ah³lu¹ta²na² wãn³txi³lot3sxã³
 yxau²xai³lhĩ³nx2nxa³wa²

2 Jã¹nxe³jut3sũ³nxe², txu¹ha² in³txa²
 tẽ³kxe³ta¹ka³lxu³su² kxai²nãn²tu³,
 a²wẽ³sãi¹yah³lo²lot3sxã³ yxau³ta¹ka³lxu³su²

te²jai¹ti²tu³wa². Ju¹ta², Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 i³kwa³na³nē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Yxān¹ta¹:

— Txa²wē³sāi¹ah³la² ya³lu²kxi²sa²na³na¹.
 Nxe³kxai²nān²tu³, ta¹ka³lxai²na² sa²kxai³lu²
 a²wē³sāi¹yah³lai²na² ya³lu²ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 ā³wa²sut1sī³nx2na³la².

³ Nxe³ha²kxai³, ta¹ka³lxai²na² sa²kxai³lu²
 a²wē³sāi¹yah³la² ā¹ha² ka³ten³su²
 yxau³ye²hī¹nān²tu³, ā³nhai¹tā³yhu¹sxā³
 in³txi³ā³xa², wa²kō³li²yhu¹kxai²nān²tu³, kō³nxe³ti³
 kāi³ta¹ka³lxu³su² hī³nx2na³la². Yxān¹ta¹,
 a²wē³sāi¹yah³lai²na² ya³lu²kxi²kxai²nān²tu³,
 a²wē³sāi¹ah³lai²na² yu³ta³lot3sxā³
 yxau³ta¹ka³lxu³su² hī³nx2nxa³wa².

Ā³wa²sut1sī³nx2na³la². Nxe³kxai²nān²tu³, in³txa²
 ā³su² te²a² wa²kō³li²yhu¹kxai²nān²tu³, kō³nxe³ti³
 kāi³hī³nx2nxa³wa².

⁴ Te²ya¹nxe³kxe³hū³sxā³, Je³su²jah³la²
 ya³lu²kxi²nē³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³nē³lha²kxai³,
 wxāi²na² sa²kxai³lu² txa²wā³tā³ i³nxai²na²
 sa²kxai³lu² Je³su²jah³la² ā³nū²nxi²sxā³
 ya³lu²te²nū³nhū³sxā³ yxau²xai³yah³lxi³hī³nxa¹lxa².
 Nxe³ha²kxai³, Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 i³kwa³na³nē³jau³xu¹tai²na² ā³wa²su¹te²hū³sxā³
 yxau²xai³yah³lxi³hī³nxa¹lxa². Yah³lxi¹nha²kxai³,
 a²hī¹nai²na² Je³su²jah³la² hxi²ka²nāu³a¹,
 Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³a¹ ka³ten³su²
 i³sa²yxau³xi²ti³hi¹kah³lo²su² te²hxi²ka³nāu³a¹
 yxau²xai³yah³lxi³hī³nxa¹lxa², Sū³na² sa²yo²wet1sxā³
 wi¹kāi³yah³lxin¹txai²la².

⁵ A²ha¹ kxā³nxa², txa²wā¹sī³na² kō³nxe³ti³
 e³ki²nha²sxā³ yxau²xai³ki³sxai²tai¹ti²tu³wa².

Nxe³ki³ju³ta²sa¹, Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 i³tih³nxe³nē³jau³xu¹tai²na² wi¹jau³xai²la¹wa².
 Ha³lo²a² ko³nxe³ju³ta² kãi³ye²ki³kxa²yan³ti³su²
 i³tih³nxe³nē³jau³xai²la¹wa². Yxã¹ta¹,
 nxe³nē³jau³xai²na² txa²wã¹ki³na¹xai²na²
 ne³kat¹so¹kin¹ta¹, sa²yxo²we¹ki³sxa³kxe³su²,
 a²ko³nxe³jau³xa² so¹lxi³ ã³ya³la³kxi²so¹sxã³
 i³yxo²kwain³sxã³:

— Ko³nxe³ti³ kãi³a¹tũ¹xã¹. Nxe³ki³jau³su²,
 hãi¹nxe³sxã³ ya³lu²ki³te³lhxã³ ko³nxe³ti³
 kãi³ki³sxa²tai¹ti²tu³wa².

6 A²ha² kxã³nxa² Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 i³kwa³na³nē³ju³ta³lo³nxe³nē³tãu³a¹
 yxau²xai³ki³sxa²tai¹ti²tu³wa². Yxã¹ta¹,
 a²hĩ¹nai²na² nxe³tãu³a¹ ã³wa²sut¹sxã³
 ain³ki³tã³la². Ya³lu²te²nũ³nhũ³sxã³ ko³nxe³ti³
 kãi³sxã³ yxau²xai³ki³ju³tai³tã² ã³wa²sut¹sxã³
 yxau²xai³lhĩ³ki³tã³la². Kĩ³sa²kxai³:

— Txa²wã¹sũ³na² sa²yxo²we¹ta¹tũ¹xã¹.
 Nxe³ki³kxai²nãn²tu³, tah²lxi³ Sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la²
 sa²hxi²ka¹tẽ³lha²kxai³, sa²yxo²wet¹sĩ³ki³tã³la².

Moi³se²ah³lu¹tai²na² i³kwa³na³nē³jau³su²

7 Yxã¹ta¹, Moi³se²ah³lu¹tai²na² hai³txi³
 ko³nxe³jau³la³ i³kwa³na³ti³hex¹nē³ta¹hxai²nxa³hẽ¹la².
 Wi¹jau³xa² so¹lxi³ i³kwa³na³nē³ta¹hxai²hẽ¹la².
 A²nxe³jau³xai²na² txa²wã¹ki³na¹xai²na² ko³nxe³ti³
 kãi³ki³ju³ta² a³la³kxi²si¹nhẽ³jau³nũ³ai²la¹wa².
 Jã¹nxe³sxã³ku¹, Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txa²
 i³tih³nxe³nē³te³nah¹lxi¹:

— A²nũ²a² ã³xa² yen³kxa² yxo²kwain³yah³lxi³txa³hẽ¹li¹.
 Nxe³nē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³jau³xau³hxai²tẽx¹tã²,

txai²na¹xai²na² ain³kxi²so¹na¹ka³tu³,
ĩ³ye³kxi²nha¹te³nah¹lxi¹:

— Nx2na³na¹. A²nũ²a² ã³xa² yen³kxa²
yxo²kwai³na¹ju³ta² ko³nxe³khai¹nx2na³na¹.
Jã¹nxe³hxai²na¹hẽ³na¹. Nxe³ha²kxai³, a²hĩ¹nai²na²
txa²ko³nxa¹ju³ta²ĩ²nha¹nha¹. Yxã¹ta¹, wãn³txai²na²
Moi³se²ah³lu¹ta²na² ĩ³tih³nxe³nẽ³lxa³kxai²nãn²tu³,
txa²ko³nxa¹ju³ta²ĩ²nha²hĩ³nã²nxa³xã¹. Na¹hẽ¹la².

8 Moi³se²ah³lu¹ta²na² wãn³txa²:

— A²nũ²a² ã³xa² yen³kxa² yxo²kwain³yah³lxi³txa³hẽ¹li¹.
Nxe³jau³xai²na², wi¹jau³xai²la¹wa². Yxã¹ta¹,
txa²ko³nxa¹ju³ta² sa²kxai³lu² au³txi³
yũ³sa³ha²kxai³, wi¹jau³xai²na² ĩ³kãi²not3sxã³
ĩ³khot3sxã³ ĩ³ki³ha¹ki²nha¹ha²kxai³, a²nũ²a²
ã³xa² yen³kxa² ka³lxa¹te²a² yen³kxa²
kãin² yxo²kwain³ti³hit1sa²hxai²hẽ¹la².
Yxã¹ta¹, Moi³se²ah³lu¹ta²na² wãn³txai²na²
yũ³nẽ³lxa³kxai²nãn²tu³, hxi²kan¹txi³
txa²ko³nxa¹ju³ta³la³, wãn³txa² yũ³nẽ³lxa³jau³la³
ĩ³kãi²not3sxã³ ĩ³khot3sxã³ ĩ³ki³ha¹ki²sa²hĩ³nx2nxa³wa².
Sa³ha²kxai³, hxi²kan¹txi³ a²nũ²a² ã³xa² yen³kxa²
yxo²kwain³ti³hit1sa²hĩ³nx2nxa³wa². Ko³nxe³ti³
kãi³ye²kxe³su² ko³nha²hĩ²ki³sxa³wa².

9 Txai²na¹xai²na² a²wi¹lhĩ¹na² txa²nũ²
Moi³se²ah³lu¹ta²na² ĩ³kwa³na³nẽ³jau³xa²
ko³nhãn²nxa³kxe³su², ko³nxe³ti³ kãi³a¹ju³ta²
ko³nha²hxain²nxa³hẽ¹la². Na¹ta¹, hã²wxãn³txa³:

— Moi³se²ah³lu¹ta²na² wãn³txa² a³la³kxi²na¹xã¹
Na¹te³na¹, txa²ko³nxa¹ju³ta² sa²kxai³lu²
au³txi³ yũ³sa²ju³ta² sa²kxai³lu² kãin²
ĩ³ki³ha¹ki²sa²sxã³, wãn³txa² wi¹jau³xai²na²

sa²yo²ã³ti³hit1sa²hxai²hẽ¹la². Sa²jau³su²,
hxi²ye¹ta³lxi³sa²hxai²hẽ¹la²:

— Ya³lu²te²hũ³sxã³ yxau³na¹nha¹. Sũ³na²
yen³nãu³a¹ yxau²xai³la¹ju³ta³nũ³a² yũ²nxa³lho³na¹.
Na¹jau³su², hxi²ye¹ta³lxi³sa²hxai²hẽ¹la².

10 Na¹ha²kxai³:

— Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txa² wi¹jau³xai²la¹xã¹.
Sa²yo²we¹ta¹kxai²nãn²tu³, ka³ten³su²
ti³hit1sa³tũ¹xã¹. Sũ³na² yen³nãu³a¹
yxau²xai³la¹ju³ta³nũ³a² yũ³ti³hit1sa³tũ¹xã¹.
To³ha¹hẽ¹la². Na¹kxa²ha³tã³nxãn²ti³, hãi¹nxe³sxã³
sa²yo²ã³a¹kxe³su², hxi²ye¹ta³lxi³sa²to³hxai²hẽ¹la².

11 Nxe³ha²kxai³, txa²kõ³nxa¹ju³ta²
au³txi³ yũ³sa²sxã³ i³ki³ha¹ki²sa²sxã³,
wãn³txa² wi¹jau³xa² Moi³se²ah³lu¹tai²na²
i³kwa³na³nẽ³jau³xa² i³khot3sa³ha²kxai³, kõi³nxe³ti³
kãi³ti³hit1sa²hxai²hẽ¹la². Sa³ha²kxai³, ya³lu²te³lhxã³
ti³hit1sa²hxai²hẽ¹la², kõi³nxe³ti³ kãi³a¹ha²kxai³la².

12 Nxe³ha²kxai³, Moi³se²ah³lu¹tai²na²
i³kwa³na³nẽ³jau³xa² Sũ³na² wãn³txi³su² ha²kxai³,
wain³jau³su² ha²kxai³, wi¹lhin¹jau³su² ha²kxai³,
te²jai¹ti²tu³wa².

13 Nxe³ha²kxai³, ya³lu²te³lhxã³ ti³hit1sa²ju³ta²sa¹,
hai³txi³ Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txa²
wi¹jau³xa² ya³lu²te³lhxã³ ti³hit1sa²jau³sxa³wa².
Yxãn¹ta¹, txa²kõi³nxa¹ju³ta² au³txi³ yũ³sa²sxã³
i³ki³ha¹ki²sa²sxã³, Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txa²
wi¹jau³xa² i³khot3sxã³ i³ki³ha¹ki²sa²sxã³
kõi³nxe³ti³ kãi³ti³hit1sa³ha²kxai³, ya³lu²te³lhxã³
ti³hit1sa³na²hẽ³la². Sa³ha²kxai³:

— Kãin² kõi³nxe³khaix1te²ju²hẽ³na¹,
txa²kõi³nxa¹ju³ta²sa¹. Nxe³jau³su², i³tih³nxe³nẽ³lhxã³,

Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txai²na²
ĩ³kwa³na³nẽ³jau³xai²na² ũ³hũ¹nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².

Txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na²ĩ³wã³wã³txi²nẽ³jau³su²

14 Moi³se²ah³lu¹tai²na² ĩ³kwa³na³nẽ³jau³xu¹tai²na²,
Sũ³na² wãn³txi³khai³su² ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
Yxãn¹ta¹, txai²lẽ¹ yuh³xai²nãn¹jah¹lo²khai³su²
na¹ha²kxai³, txa²ko³nxa¹ju³ta³lot3sa²kah³lo²su²
na¹ha²kxai³, nxe³jah¹lo²sa¹wa².

15 Na¹te³na¹xai²na², txa²yxau²xai³la¹ju³ta²
wi¹ko³nha²ti³he¹nxẽn²nx3nha²wa².
Nxe³na¹te³nah¹lxĩ¹, ha³lo²a² wi¹ju³ta² te³na¹ju³ta²
kãi³nxa³ha²kxai³, ha³lo²a² ko³nxe³ju³ta²
yxō²kwĩn¹kxi²na¹ju³ta² so¹lxĩ³ kãi³a¹ha²kxai³,
nxe³jah¹lo²sa¹wa².

16 Na¹ha²kxai³, ko³nxe³ti³ kãi³a¹kxan²ti³.

— Ha³lo²a² ten³nxa³ju³ta² kãi³a¹xã¹.

Nxe³hĩ³na¹wa². Na¹kxai²nãn²tu³:

— Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txa²
wain³jau³xai²la¹xã¹. Yxãn¹ta¹ hxi²ka¹nhã²nx3nhã¹.
Nxe³hĩ³na¹wa². Na¹kxai²nãn²tu³,
Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txa² wain³ye²hĩ³na¹wa².

17 Na¹kxe³su², ko³nxe³ti³ kãi³a¹wa².
Na¹kxan²ti³, hai³txi³ wã²nxũ¹ txai²khai³lxa³,
Txa²wã¹sũ³na² wet1sa²kxe³na¹khai³lxa³ ko³nxe³ti³
kãi³hĩ³nã²nxa³wa². Ta¹, txa²ko³nxa¹ju³ta², au³txi³
txa²ẽ¹nãu³a¹ yũ³sa²sxã³, ko³nxe³ti³hit1sa²sxã³
nxe³sa²jau³su² kãi³hĩ³na¹wa².

18 Txai²lẽ¹ wi¹kãi³ti³hit1sa²ju³ta³la³ yũ³sa²nxa³wa².
Txa²ĩ³nai²na² ko³nxe³ti³hit1sa²te²sain¹na³la².
Na¹ha²kxai³:

— Wi¹kãi³a¹tũ¹xã¹. Na¹kxa²ha³ta³nxãn²ti³,
hxi²kan¹txi³ wi¹kãi³hĩ³nã²nxa³wa².

19 Na¹ha²kxai³, txai²na¹xai²na² a²wi¹ju³ta²
 ten³khaix¹na¹ju³ta² kãi³nxa³ha²kxai³, ta¹,
 a²kõ³nxe³ju³ta² ten³ti³he¹nxẽ²nxa³ju³ta²
 kãi³a¹ha²kxai³, nxe³jah¹lo²sa¹wa².

20 Nxe³ha²kxai³, ten³ti³he¹nxẽ²nxa³ju³ta² so¹lxi³
 kãi³a¹kxai²nãn²tu³, hai³txi³ txai²khai³lxa³ Sũ³na²
 tah²lxi³ wet¹sa²kxe³na¹khai³lxa³ kãi³hĩ³nã²nxa³wa².
 Ta¹, txa²kõ³nxa¹ju³ta² au³txi³ txa²ẽ¹nãu³a¹
 yũ³sa²sxã³ kõ³nxe³ti³hit¹sa²sxã³ sa²jau³su²,
 kãi³hĩ³na¹wa².

21 Hãi¹nxe³kxe³hũ³sxã³ ha³lo²lot³sa²ju³ta²sa¹:

— Txa²ẽ¹nãu³a¹ au³txi³ wi¹ju³ta²
 kãi³ti³ten³sa³nha¹. Nxe³jah¹lo²sa¹wa².
 Na¹kxan²ti³, a²kõ³nxe³ti³ kãi³a¹ju³ta³nũ³a² so¹lxi³
 yũ³sa²hĩ³nx²na³la².

22-23 Txai²khai³nxa¹xai²na³, Txa²wã¹sũ³na²
 wet¹sa²kxe³na¹xai²na² au³txi³ĩ³ye³kxi²nha¹te³nah¹lxi¹:
 — Sũ³na² wãn³txa² ka³lih³khai¹nxe³sa³nhã¹.
 Na¹jau³su², na¹ta¹, txa²kõ³nxe³ti³ e³a¹jau³xa² au³txi³
 yũ³sa²sxã³ nũ³kxũn³txi³ kõ³nxe³ti³hit¹sa²sxã³,
 txai²khai³nxa¹xai²na² Sũ³na² tah²lxi³
 wet¹sa²kxe³na¹xai²na² nũ³kxũn³txi³
 sa²ne³khou²ki²sa³ha²kxai³, nxe³sa²jau³su²,
 kõ³nxe³na¹ju³ta³lot³sxã³ yxau³hĩ³na¹wa².

24 Na¹ha²kxai³:

— Khãuh³lxa³ti³khaix¹san¹nhi². Hãi¹nxe³sxã³
 kõ³nxe³ti³ kãi³jah¹lo²si¹nxa²ha¹i². Txa²nũ²ai²na²
 kõ³nxe³ti³ kãi³jah¹lo²si¹nxa²ha¹i².
 Ya³lu²ti³hit¹san¹nhi². Yã¹jah¹lo²ta³
 wxa²wa²sut¹sa²te³lin¹ji². Na¹nha²wa².

25 Yxãn¹ta¹, Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
 kãin² ka³lih³khaix¹sa³nha²wa². A²nxe³jah¹la²

wxa²wa²sut1sa²te³lhxã³ e³kxai²nãn²tu³, a²ya³la³tu³
 Txa²wã¹hxi²kan¹jah¹la² Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 Hi²sen³su² sa²wa²sut1sa²ju³ta² yũ²na³la².
 Hãi¹nxe³kxe³hũ³nxe², txai²khai³nxa¹xai²na²,
 Sũ³na² tah²lxi³ wet1sa²kxe³na¹xai²na²
 Sũ³na² wãn³txi³lot3sxã³ yxau³na¹ha²kxai³,
 ha³na³ka³lxi³ txa²sĩ³nai²na² sa²kxai³lu² kō³nxe³ti³
 kãi³a¹ju³ta³nũ³lot3sxã³ yxau³na¹ha²kxai³,
 nxe³jah¹lo²sa¹wa².

8

Sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la² yxau³ya³nhẽ³jau³su²

1 — Je³su²jah³la² ã³nũ²nxi²sxã³
 yxau²xai³jah¹lo²sa¹xã¹. Nxe³na¹kxai²nãn²tu³,
 Sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ o³nxa³te²lot3sa²ju³ta³la³
 yũ²nxa³wa². A²nxe³sxã³ txa²wã¹sĩ³na² kō³nxe³ti³
 ĩ³ye³kxi²nha¹jau³xa² sa²wet1so¹nxa³ha²kxai³
 Txa²wã¹sũ³na² Yãu³ka³jxah¹lai²na² wãn³txa²
 sa²wet1so¹na¹ha²kxai³ nxe³te²sa¹wa².
 2 Nxe³ju³ta² Txa²wã¹sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la²
 ka³tẽn³su² ti³hi¹tẽ³jah¹lo²su² na³la².

— Je³su² Kris²tu³jah¹la² ã³nũ²nxi²sxã³
 yxau²xai³la¹tũ¹xã¹. Nxe³ki³kxai²nãn²tu³, Sũ³na².
 Yãu³ka³jxah¹la² hxi²kan¹ti³hi¹tẽ³lhĩ³nx2na³la².
 Kō³nxe³ti³ kãi³sxã³ yxau²xai³kĩ³kxai²nãn²tu³
 ya³lu²kĩ³tu¹wa². Yxãn¹ta¹, Sũ³na²
 Yãu³ka³jxah¹la² hxi²kan¹txi³ wxa²wa²su¹tẽ³na³la².
 Nxe³nẽ³lha²kxai³ kō³nxe³ti³ kãi³kĩ³ju³ta² ã³wa²su¹ti²
 ya³lu²nẽ³ju³ta² ã³wa²su¹ti² nẽ³lha²kxai³ ka³tẽn³su²
 ti³hi¹tẽ³lhĩ³nx2na³la².

3 Kxã³nxã¹jau³xu¹ta²na² Moi³se²ah³lu¹ta²na²
 i³kwa³na³nẽ³jau³xu¹ta²na² wain³jau³su²
 ta¹hxai²hẽ¹la². Yxã¹ta¹ txa²wã¹ki³na¹xai²na²
 hxi²kan¹txi³jau³xu¹jã¹nxe³sxã³yxau²xai³lhĩ³ki³sxa³wa²,
 txa²wã¹sĩ³na² hxi²kan¹nẽ³lxa³ha²kxai³la².
 Yxã¹ta¹ Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
 hxi²kan¹na³la². Nxe³sxã³ A²ta²ha² a²i³lxa²
 Je³su²jah³la² i³sa²si¹hã³ũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
 A²nxe³jah¹la² wxã³sxã³ txa²wã¹sĩ³nhũ³sĩ³na²
 ko³nxe³ti³ kãĩ³sxã³ yxau²xai³ki³ta³sxĩ³nhũ³sĩ³na²
 ã³wih¹sxã³ ton¹nũ²la² wxã³ta¹hxai²hẽ¹la².
 Txa²wã¹ko³nxe³ti³ kãĩ³ki³ju³ta² hxa³n³kxi²nẽ³lhxã³
 ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Ain¹sxã³
 ã³sen³sai¹khai¹nxe³sxã³hxi²kan¹ti³ txa²wã¹ko³nxe³ti³
 kãĩ³ki³ju³ta² wxa²hxa³n³kxi²ti³nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².

4 Hxa³n³kxi²nẽ³lha²kxai³, Moi³se²ah³lu¹ta²na²
 i³kwa³na³nẽ³jau³xu¹jã¹nxe³sxã³ yxau²xai³ki³ju³ta²
 yũ³nẽ³lhĩ³nx2na³la². Nxe³sxã³ txa²wã¹ki³na¹xai²na²
 Sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la² ten³jau³xa² so¹lxi³
 yxau²xai³li² txa²wã¹sĩ³na² ko³nxe³ti³
 e³kxi²nha²ki³jau³xa² sa²yo²we¹ki³sxa³ka³tu³
 yxau²xai³li², nxe³te²ki³na¹xai²na²,
 Moi³se²ah³lu¹ta²na² wã³n³txa² yã¹nxe³sxã³
 yxau²xai³ki³ju³ta² yũ³nẽ³lhĩ³nx2na³la².

5 Ki³sa²kxai³, txa²wã¹sĩ³nãu³ai²na²
 ko³nxe³ti³ e³kxi²nha²ki³jau³xa² i³wet1so¹sxã³
 yxau²xai³ki³kxai²nã²tu³, yuh³xai²nã¹te²yen³kxa²
 ko³nxe³thin¹te² yen³kxa² so¹lxi³ yen³ki³sxã³
 ten³ki³jau³su² yxau²xai³lhĩ³ki³tã³la².
 Jã¹nxe³yah³sah¹lxi³txa³hẽ¹la². Yxã¹ta¹,
 Txa²wã¹sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la² i³ye³kxi²nẽ³jau³xa²

ĩ³wet1so¹sxã³ yxau²xai³ki³kxai²nãn²tu³,
Txa²wã¹sũ³na² ha³lo²a² ten³ki³jau³xa² so¹lxi³
yxau²xai³lhĩ³ki³tã³la². Jã¹nxe³yah³sah¹lxi³hẽ¹la².

6 Jã¹nxa¹jau³su²:

— Yuh³xai²nãn¹te² yen³kxa² so¹lxi³ ten³sa³nhã¹.
Nxe² e³kxi²nha²sxã³ yxau²xai³ki³kxai²nãn²tu³,
Txa²wã¹sũ³na² u² ha³na³ka³lxi³ yxau²,
ya³lu²ju³tãn²ta³ a³ti² nxe³hĩ³ki³tã³la².
Yxãn¹ta¹, Sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la² ĩ³wet1so¹sxã³
yxau²xai³ki³kxai²nãn²tu³, ka³te³na² wi¹tãu³a¹
yxau²xai³li², hãu²non³sxã³ yxau²xai³li²
nxe³hĩ³ki³tã³la².

7 Nxe³ha²kxai³, yuh³xai²nãn¹te² yen³kxa²
ko³nxe³thin¹kxa² yxo²kwain³ki³jau³su²
yxau²xai³ki³kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na²
Si³yxau³tãu³a¹ ĩ³kox1ko¹son²kxi²hĩ³ki³tã³la².
Nxe³ki³kxai²nãn²tu³, Sũ³na² ĩ³kwa³na³nẽ³jau³xa²
sa²yxo²we¹ki³ju³ta² yũ³nẽ³lhĩ³nx2nxa³wa²,
hxi²kan¹txi³ sa²yxo²we¹ki³sxa³ha²kxai³lu¹.

8 Nxe³ki³kxai²nãn²tu³:

— Yuh³xai²nãn¹te² yen³kxa² ten³sa³nhã¹.
Nxe² e³kxi²nha²sxã³ yxau²xai³ki³kxai²nãn²tu³,
hxi²kan¹txi³ Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
ĩ³wi¹lxo³kxi²hĩ³ki³sxa³wa².

9 Yxãn¹ta¹, wxã²nãn²ta³ ha³na³ka³lxin³yah³lxi³hxai¹nhẽ³la².
Wxa²sĩ³na² ko³nxe³ti³ e³ki²nhyah¹lxin¹jau³la³,
ain³kxi²nha² yxau²xai³yah³lxi³hxai²nxa³hẽ³la².
Yah³lxin¹ta¹, hã¹nxe³sxã³ Txa²wã¹sũ³na²
Yãu³ka³jxah¹la² e³ki¹nx2ti³jau³xa² ain³kxi²nha²
yxau²xai³tũ³ka³txi³jah³lxi¹lxa², Sũ³na²
Yãu³ka³jxah¹la² nxũ²kwai³yxau³nx2ti³ha²kxai³la².

Yxān¹ta¹, a²nũ²a² ĩ²li³te²su² kxai²nān²tu³, Sũ³na²
 Yāu³ka³jxah¹la² nxũ²kwai³yxau²nxa³kah³lo²su²
 kxai²nān²tu³, hai³txi³ Je³su²jah³la² a²sa³wit³su²
 ti³he¹nx²nxa³wa².

10 Yxān¹ta¹ Je³su²jah³la² nxũ²kwai³yxau³nē³kxai²nān²tu³:

— Kō³nxe³ti³ kãi³kĩ³ju³ta² yũ³ju³tan¹te²kxa³ya³tu³
 txa²wā¹nũ²ai²na² ya³lu²tũ¹xā¹. Nēn³kxan²ti³
 a²kxā³nxu¹tai²na² Je³su²jah³la² txa²wā¹kō³nxe³kĩ³ju³ta²
 sa²wa²su¹tē³lha²kxai³ wain³te²lo³tē³ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³ha²kxai³ ka³ten³su² ti³hi¹tē³na³la².

11 Jā¹nxa¹jau³su² Txa²wā¹sũ³na²
 Si³yxau³tāu³a¹ nũ³kxũn³txi³ Je³su²jah³la²
 ka³ten³su² ĩ³sa²yxau³xi²ti³hi¹ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³ha²kxai³, Sũ³na² Yāu³ka³jxah¹la²
 nxũ²kwai³yxau³nx²ti³kxai²nān²tu³, te²yā¹nxe³sxā³
 ka³ten³su² ti³hi¹tũ¹nx²ti³tu¹wa². Wxa²nũ²ai²na²
 ya³lu²te³lhxā³ nxe³te²nũ²ai²na² ka³ten³su²
 ti³hi¹tũ¹nx²ti³tu¹wa². Txa²wā¹sũ³na² Yāu³ka³jxah¹la²
 nxũ²kwai³yxau³nx²ti³jah¹la² nxe³nx²ti³tu¹wa².

12 Nxe³ju¹tan¹te²kxa³ya³tu³ ĩ³ye³kxi¹nx²ta¹wa².
 Txa²wā³tā³nāu³xāi³. Hāi¹nxe³sxā³ Txa²wā¹sũ³na²
 Yāu³ka³jxah¹la² ĩ³ye³kxi²nē³jau³xa² yā¹nxe³sxā³
 yxau²xai³lya³sah¹lxi³hē¹la². Yxān¹ta¹, Txa²wā¹sĩ³na²
 kō³nxe³ti³ ĩ³ye³kxi²nha²ki³jau³xa² sa²wet¹so¹sxā³
 yxau²xai³ya³sah¹lxi³txa³hē¹la². Ya³nx²ta¹wa².

13 Txa²wā¹sĩ³na² sa²wet¹so¹sxā³
 yxau²xai³lyah³lxin¹kxai²nān²tu³ ya³lu²yah³lxin¹tu¹wa².
 Jā¹nxe³nx²ti³ha³ta²wa². Yxān¹ta¹, Txa²wā¹sũ³na²
 Yāu³ka³jxah¹la² sa²wet¹so¹sxā³ wxa²kō³nxe³ti³
 kãi³yah³lxin¹ju³ta² ā³nā¹hxa³jah³lxin¹kxai²nān²tu³:

— ĩ³su²lhā³nha¹jut³sũ³nxe², txa²kō³nxe³ti³
 kãi³a¹ju³ta² ā³nā¹hxa³ta¹tũ¹xā¹. Ny-

hah¹lxin¹kxai²nān²tu³, ka³tē³na² wi¹tāu³a¹,
yxau²xai³lha²tē³khaix¹yah³lxin¹tu¹wa².

14 Jā¹nxe³jut³su², Txa²wā¹sū³na² Yāu³ka³jxah¹la²
sa²wet¹so¹yah³lxin¹kxai²nān²tu³ Txa²wā¹sū³na²
wē³ha³lxi³su² yah³lxi³hī³nxa¹lxa².

15 Jut³su², Txa²wā¹sū³na² Yāu³ka³jxah¹la²
nxū²kwai³yxau³nē³kxai²nān²tu³, Sū³na²
wē³ha³lxi³lo³tē³na³la². Wē³ha³lxi³lo³tē³lha²kxai³
yuh³lxi³jau³su² kwa² wa³ka³li³lot³sxā³
yxau²xai³kī³sxa³wa². Nxe³kī³sxa³ha²kxai³
a³lxi²sxā³ yxau²xai³kī³tā³la². Yxān¹ta¹
wē³ha³lxi³lo³tē³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² Txa²wā¹wī³na²
ī³ye³kxi²kī³kxai²nān²tu³:

— wī³nāi³. Txa²wī³nu²si¹lxi¹. Nxe³kī³kxai²nān²tu³,
Sū³na² Yāu³ka³jxah¹la² ī³ye³tī³hi¹tē³jau³su²
e³hī³kī³tā³la².

16 Nxe³kī³kxai²nān²tu³, au³txi³
txa²wā¹ē¹nāu³āin²txi³ ī³ye³kxi²nha², Sū³na²
Yāu³ka³jxah¹lain²txi³ ī³ye³kxi²nē³li², nxe²
ī³ye³yo²nū¹nyhu¹sxā³:

— Sū³na² we³ha³lxi³su² kī³tā³li¹. Nxe³jau³su²
ī³ye³hī³kī³tā³la².

17 Txa²wā¹kī³na¹xai²na²:

— Sū³na² wē³ha³lxi³su² na¹xā¹.
Nxe³kī³kxai²nān²tu³, Txa²wā¹wī³na², a²yen³kxa²
kwēn¹tai²na² ũ³hā¹kxi²nē³kxe³su² te²
yen³kxa², yxan¹nāu³a¹ ũ³yhen³kxi²nhē³tu¹wa².
ī³ka³li³si¹nhē³jau³su² ũ³yhen³kxi²nhē³tu¹wa².
Nxe³tāu³a¹, Je³su²jah³lain²txi³ ũ³yhen³kxi²u¹jā¹nxe³sxā³
txa²wā¹kī³na¹xain²txi³ ũ³yhen³kxi²ya³nhē³lain¹tu¹wa².
Nxe³ju³ta², Je³su²jah³la² khāuh³lxa³thin¹ta¹hxai²hē¹la².

Te²yā¹nxe³sxā³, khāuh³lxa³ti³hi¹tē³kxai²nān²tu³,
 yxan¹nāu³a¹Je³su²jah³la²wxi²kin³ti³ton³ti³hi¹tāu³nū³ā¹
 te²yā¹nxe²wxi²kin³ti³ton³nē³nū³tu¹wa².

Wxi²kin³ti³ton³ti³hi¹tē³ju³ta³nū³su²

18 Ha³lo²a² wi¹lī²sxā³ wi¹ko³nha²sxā³
 e³ya³nx2ta¹wa². Hī¹nai²na² ha³lo²a²
 khāuh³lxa³thi¹tē³na³la². Nē³kxan²ti³,
 yxan¹nāu³a¹Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³a¹kāin²
 wxi²kin³ti³to³ti³hi¹tē³tu¹wa². Ha³lo²a²kāin²
 wi¹khai¹nxe³ju³ta² i³yau¹ū³nhē³tu¹wa². Hī¹na¹
 kwēn¹tai²nān¹ta³ ha³lo²a² khāuh³lxa³thi¹tē³na³la².
 Nxe³ta¹, yxa¹nān¹ta³ ha³lo²a² a²wēn³ta³te²la³ kāin²
 wxi²kin³ti³to³ā³ne³sen³sai¹khai¹nxe³tu¹wa².

19 Nxe³ju³ta², a²yen³kxa² Txa²wā¹sū³na²
 wxa²wet1sa²sai¹kxa² a²yxo²ha³kxa² sa²kxai³lu²
 wah³xain¹na³la². Ain¹te²an¹jau³kxai³lu¹:

— Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³a¹ a²wē³ha³lxa²
 e³lē³na² wxa²ye³kat1sa²sīn¹tū¹xā¹. Nxe³ju³ta²nū³a²
 i²ti³ten³khai¹nxe³sa²sīn¹nhā¹. Nain¹jau³su²,
 wah³xain¹na³la².

20 Kxā³nhxī¹nu¹ta²na² a²nū²a² ko³nxe³ti³
 kāi³ān³si³wxe³hī¹nāu³u¹ta²na², Txa²wā¹sū³na²
 wā²nxūh¹ain³nha²te³nah¹lxī¹:

— A²nū²a² sa²yxo²ā³sain¹na³na¹. Sai¹nha²kxai³
 ha³lo²a² wet1sa²sai¹na¹kxa² yxo²ha³kxa¹
 ha²ya³kxa³lxī³hi¹ta¹xā¹. Ta¹hxai²hē¹la². Jā¹nxe³ju³ta²
 a²lhun³tu², ha³lo²a² nxe²xai³hxai²tai¹ti²tu³wa².
 Hxi²kan¹txi³ ain³nha²nxa³kxa²ha³ta³nxān²txi³,
 ha²ya³kxa³thin¹sxā³ai³hxai²tai¹tu³wa².

21 Yxān¹ta¹, yxan¹nāu³a¹ Sū³na² wē³ha³lxī³su²
 te²ki³na¹xai²na² e³lē³na² wxa²ye³ka¹tē³tu¹wa².
 Nxe³nē³tē³nāu³a¹, wa²su¹wa²su¹yxau²xai³ki³tu¹wa².

Nxe³ha²kxai³, Sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
a²yen³kxa² wet1sa²sai¹kxa² yxo²ha³kxa¹
ã³wa²su¹tain¹sxã³, hĩ¹na² ha²ya³kxa³thin¹sxã³
ã³kho³jau³su² yxau²xai³lain¹te²na² yen³kxa²
yxo²ha³kxa¹ ã³wa²su¹tain¹tu¹wa². Ain¹ka³tu³,
ha³lo²a² yxo²ha³kxa¹ wxi²kin³ti³ton³txi³
wa²su¹wa²su¹yxau²xai³kĩ³ju³tũ³a² yã¹nxe²
ain¹tu¹wa².

22

Ha³lo²a² nxe³jut3sũ³ju³ta²sa¹.
Txu¹ha² wẽ³nhi³sxã³, a³li³la¹te³lhxã³
nx2na³na¹. Nxe³kxai²nãn²tu³, kãin²
ĩh³khaix1yain¹sxã³ ĩ³wxai¹hĩ³nx2na³la².
Jã¹nxe³te²an¹jau³nũ³su², ha³lo²ai²na²
ĩ³wxai¹jau³hũ³nxe² yxau²xai³lhĩ³nx2na³la².

— Kwẽn¹tai²na² ã³wa²sut1sa³tũ¹xã¹.
Nxe³hĩ³nx2na³la².

23

Jã¹nxe³ju³ta² a²wi¹lhĩ¹na², Txa²wã¹sũ³na²
Yãu³ka³jxah¹la² ã³nxũ²kwai³wi¹hũ³nhẽ³na³la².

— A²ha² yxan¹nãu³a¹ wa²su¹wa²sun¹khai¹nxe²
ka³lih³khai¹nxe² yxau²xai³lyah³lxin¹tu¹wi¹.
Nxe³nẽ³jau³su², ã³nxũ²kwai³wi¹hũ³nhẽ³na³la².
Nxe³kĩ³sa²kxai³, ha³lo²a² wah³nxe³sxã³,
txa²wã¹ẽ¹nãu³a¹ au³txi³ ĩ³wxai¹kĩ³jau³hũ³nxe²
ĩ³ye³kxi²nha²hĩ³kĩ³tã³la².

— Yxan¹nãu³a¹ Txa²wã¹sũ³na²
wẽ³ha³li³lo³tẽ³tũ¹xã¹. Nxe³tãu³nũ³ã¹
txa²wã¹nũ²ai²na² tah²lxĩ³ wxen¹sxã³
wa²su¹wa²sun¹khai¹nxe² yxau²xai³kĩ³tũ¹xã¹.
A²nxe³je³na³kxa², wai¹tai²na² yau³son³ki²nẽ³lxa³khi³.
Nxe³nha²kĩ³jau³su² yxau²xai³lhĩ³kĩ³tã³la².

24-25

Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹,
txa²wã¹kõ³nxe³ti³ kãĩ³kĩ³ju³ta² sa²wa²su¹tẽ³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

Nxe³ju³ta², Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
e³kxi²nē³te³nah¹lxi¹:

— Yxan¹nāu³a¹ wxa²nū²ai²na² tah²lxi³
wet¹sxā³ ũ³hū¹nx2ta¹tu¹wi¹. Wā²nxū^h¹
sa²yo²we¹nha¹i¹. Sū³na² wān³txa²
ũ³wha²li¹la³kxi²nē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
Nxe³nē³jau³su², sa²wa²su¹tē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
Yxān¹ta¹, hai³txi³ hī¹nai²na² txa²wā¹nū²ai²na²
tah²lxi³ ĩ²hī³kī³sxa³wa². Txa²wā¹ye³na²
ĩ²kī³kxai²nān²tu³:

— A²yen³kxa² yū³nē³na³na¹. Nxe³hī³kī³tā³la².
Yxān¹ta¹, kī³sxa³wa². Nxe³kī³kxai²nān²tu³:

— Jā¹nxēn³tū¹xā¹. Sū³na² sa²yo²we¹nha²sxā³
e³na³na¹. Nxe³sxā³ yxau²wah³nxe³hī³kī³tā³la².
Ya³nān³ta³ki²li² txa²wā¹ye³na² ĩ²kī³sxa³kxe³tu³,
yxau²wah³nxe³ki² ai³lhī³kī³tā³la².

26 Txa²wā¹sū³na² Yāu³ka³jxah¹la²
sa²hau³ko³tē³na³la². Txa²wā¹kī³na¹xai²na²
hxi²kan¹nē³lxa³wa². Nē³lxa³ha³kxai³:

— Txa²wā¹wī³na² ĩ³ye³kxi²na¹tū¹xā¹.
Nxe³kī³kxai²nān²tu³, hai³txi³ wxi²kan¹txi³
ĩ³hau³kot3sxā³ ĩ³ye³kxi²hī³kī³sxa³wa².

— ĩh¹nxe³jau³ta³ wain³txi³ e³kxi²na¹lhon³ku².
Nxe³hī³kī³tā³la². Nxe³kī³te²an¹tu³ti¹,
Txa²wā¹sū³na² Yāu³ka³jxah¹la² hī²sen³kxai³lu¹
ĩ³ye³kxi²nū¹nhē³lhī³nx2na³la², Txa²wā¹wī³na²
wain³txi³ ĩ³ye³kxi²kī³txai²la². Wān³txa² wxi²kan¹txi³
ĩ³ye³kxi²kī³sxa³jau³xa² ĩ³ye³kxi²nū¹nhē³lhxā³,
ĩ³wxai¹kī³jau³hū³nxe² ĩ³ye³kxi²nū¹nhē³lhī³nx2na³la².

27 Nxe³ha²kxai³, Txa²wā¹wī³nu²kxai³lu²,
txa²wā¹ē¹nān¹jau³su² ĩ²ta³lun²nē³jah¹lo²su²

te²kxai³lu², Sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la² au³txi³ a²ẽ¹na²
a²ten³jau³su² a³la³kxi²nũn³na³la². Nxe³te³nah¹lxi¹:

— Txa²yãu³ka³jxah³la² i³ye³kxi²sa²sxã³,
Txa²ẽ¹nãu³ai²nãn¹jau³xa² yã¹nxe³jau³su²,
Wĩ³nu²na¹xai²na² te³na¹jau³xa² yã¹nxe³sxã³
ĩ³ye³kxi²sa²na³na¹. A²nũ²a²nãu³xa²
yxo²i²sain¹te²nãu³xa² sa²hau³ko³tain¹si¹sa²jau³su²
sa²na³na¹. Txa²wã¹wĩ³na² a³la³kxi²nha²sxã³
nxe³hĩ³nx2na³la².

28 Nxe³ha²kxai³:

— Ha³lo²la³ i²li³hxa³ju³ta³la³, wi¹ta³nxa²,
ko³nxe³ta³nxa² nxe³ko³la³, ha³lo²lo³ta¹xã¹.
Nxe³ki³kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
ha³lo²ai²na² o²la³kxi²nũ¹nhẽ³lhĩ³nx2na³la².
ĩ³wi¹lxon³ki²nẽ³lhi¹jau³nũ³su²nxe³nũ¹nhẽ³lhĩ³nx2na³la².
Txa²wã¹ki³na¹xai²na²:

— Sũ³na² a³lxi²na¹nha¹. Kxã³nãu³u¹tai²na²
Sũ³na² wã²nxũ^h3 ain³nha²sxã³ i²sxã³
ã³yũ³so¹nẽ³ta¹hxai²hẽ¹na¹. Wẽ³ha³lxi³lo³te³lhxã³
nẽ³ta¹hxai²hẽ¹na¹. Nxe³te²ki³na¹xai²na² Sũ³na²
o²la³kxi²nũ¹nhẽ³na³la².

29 A²wi¹lhĩ¹nu¹tai²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na²
hi²sen³kxai³lu² yxo²i²te²ki³na¹xa²nũ³a²
ĩ²sa²tẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³te²ki³na¹xa²nũ³ai²na²
sa²kxai³lu² i²sxã³ ã³yũ³so¹nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³te³nah¹lxi¹:

— Txa²ki³lha³lxa² Je³su²jah³la² yã¹xain¹tũ¹xã¹.
Nxe³si¹hai¹na¹jau³su², tũ¹ka³txai²na² i²sxã³
ã³yũ³so¹ai¹na¹hẽ³na¹. Sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
a²ẽ¹nãn¹jau³su² nxe³kxi²nẽ³na³la². Nxe³jau³su²,
Je³su²jah³la² txa²nũ² txa²wã¹hxi²kan¹ti³su²
ha²kxai³, i²sxã³ ã³yũ³so¹nẽ³kxe³nũ³ka³txi³su²

te²ki³na¹xai²na² sa²kxai³lu² a²lon³nãu³su² ki³sa²kxai³,
nxe³hĩ³ki³tã³la².

30 Kxã³nãu³u¹tai²na², Txa²wã¹sũ³na²
ĩ²sxã³ ã³yũ³so¹nẽ³si¹jau³nũ³su², wã²nxũh¹
ain³nha²ta¹hxai²hẽ¹la².

— ĩ²sxã³ ã³yũ³so¹na¹tũ¹xã¹. Wain³te²lo³ta¹txai²lã¹.
Nxe³nẽ³jau³su², ĩ¹sxã³ ã³yũ³so¹nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
Ĩ²sxã³ ã³yũ³so¹nẽ³ka³tu³, wain³te²lo³tẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³nẽ³lha²kxai³, wxi²kin³ti³to³ti³hi¹ta¹na¹tũ¹xã¹.
Sũ³na² nxe³nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².

Txa²wã¹sũ³na² Je³su² Kris²tu³jah¹la² a³lxi²jau³su²

31 Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
hxi²nũ¹nũ³nhẽ³jah¹lai²la¹wa². Nxe³nẽ³ju³tan¹te²kxa³ya³tu³,
a²nũ²a² ã³xa²ĩ²li³te²hũ³te²la³ĩ³ko¹x1ko¹son²kxi²nẽ³kxan²ti³,
hxi²kan¹txi³ ãn³sen³sai¹nẽ³lhĩ³nx2nxa³wa²,
Txa²wã¹sũ³na² hxi²kãin²khai¹nxe³sxã³
hxi²nũ¹nũ³nhẽ³lha²kxai³la².

32 Txa²wã¹sũ³na² A²ta²ha² ũ³hũ¹nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
— Tẽ³a¹ju³ta² tẽ³a¹xã¹. Txa²wã¹sũ³na²
wãn³txa² nxe²nxa³kxe³hũ³nxe², ũ³hũ¹nẽ³lhxã³,
ko³nxe³ti³ kãĩ³ki³kxa² yo³ha² ya³lu²kxi²nẽ³te³lhxã³
ũ³hũ¹nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Te²yã¹nxũn³kxe³hũ³sxã³,
a²yen³kxa² wi¹la² ã³sen³sai¹kxe³tu³
ũ³hũ¹nhẽ³nũn³tu¹wa².

33 A²nũ²a² ko³nxe³te²lo³tẽ³jah¹la²
yũ²nxa³wa², Txa²wã¹sũ³na² ã²la² hxi²kan¹txi³
wain³te²lo³tẽ³lha²kxai³la². Nxe³jut3su²
txa²wã¹ki³na¹xai²na², Txa²wã¹sũ³na² ĩ²sxã³
ã³yũ³so¹nẽ³kxe³nũ³ka³txi³su² ha²kxai³,
wain³te²lo³tẽ³kxe³nũ³ka³txi³su² ha²kxai³,
hĩ³ki³tã³la². Ki³sa²kxai³, a²nũ²a² ã³xa² hxi²kan¹txi³
ko³nxe³te²lo³tẽ³lhĩ³nx2nxa³wa².

34 Je³su²jah³la² ya³lu²sxã³, txa²wã¹ko³nxe³ti³
 kãi³ki³ju³ta² wxa²wa²su¹tẽ³lhi¹jau³su²
 ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Ain¹sxã³,
 wi¹la² ka³tẽ³su² ĩ³sa²yxau³sxã³ Sũ³na²
 Si³yxau³tãu³a¹ a²yen³nãu³a¹ a²wi¹tãu³a²
 yxau²xai³lain¹na³la². Ain¹sxã³, sa²wi¹wi¹nxe²
 e³kxain¹sxã³ a²si³yxau³tãu³a¹ wi¹lĩ²nẽ³lhi¹jau³nũ³su²
 e³kxain¹na³la².

35 Je³su²jah³la² hxi²ka²nãu³a¹ a³lxi²nẽ³te²
 hxi²ka²nãu³a¹ yxau²xai³ki³tã³la². Ki³sa²kxai³:

— Ha³lo²la³ ĩ²ki³sxa³ko³la³ ha³lo²lo³ta¹xã¹.
 Khãuh³lxa³ti³hin¹sa³nhã¹. Ta³nxa², a²ẽ¹nãu³a¹
 kãin² hxi²waut3ta³lxi³sa³nhã¹. Ta³nxa²,
 Sũ³na² wãn³txa² yxo²ĩ²a¹ha²kxai³ ko³nxe³ti³
 kãi³sain¹na³na¹. Heh³sa³nhã¹. Ta³nxa²,
 yen³kxa² hxa³n³kxi²khaix1sa³nhã¹. Ta³nxa²,
 ha³lo²a² ha³nxe³lha³thin¹ki²sa²na³na¹. Ta³nxa²,
 ĩ³su²lhã³sa²tẽ³na³na¹. Ta³nxa², nxe² ha³lo²lo³ta¹xã¹.
 Nxe³ki³kxa²ha³ta³nxãn²ti³, Je³su²jah³la² a³lxi²nẽ³te²
 hxi²ka²nãu³a¹ wi¹wi¹nxe² yxau³hĩ³ki³tã³la².

— Ha³lo²a² ko³nxe³khai¹nxe³kxan²ti³,
 Txa²hxi²ka³nãu³ai²na² sa²so¹ki²sya¹nx2ti³ju³ta³la³
 yũ²nxa³i¹, Txa²wẽ³ha³lxi³ ĩ³nxai²na²su¹. Je³su²jah³la²
 nxe³nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².

36 Nxe³nẽ³ju³ta², Txa²wã¹sũ³na²
 ha³tẽh³nxã³nxãn¹jau³su² nxe³te³nah¹lxi¹:

— Txa²sũ³nãi³. Nxet3si¹lxi¹. Wxa²wãn³txa²
 sa²yxo²we¹txa²te²su² sĩ¹na¹i¹. Nxe³ha²kxai³,
 a²nũ²a² kuh³lxa³thin¹tũ³ka³txa²
 khãuh³lxa³ti³hit1sa²tẽ³sain¹sĩn¹na³li¹.
 Nxe³sa²sĩn¹ju³ta²sa¹: “Ha²ya³khin¹tũ³ka³txi³su²
 na³na¹. ‘Ka³yxuh³xa² o³ve²a²

wā²nhit1te³lhxã³ te²nũ³a² su²lhã³a¹tũ¹xã¹:
Nxe³na¹tũ³ka³txi³hũ³na³na¹.”

Nxe³sa²sĩn¹jau³su²khãuh³lxa³ti³hit1sain¹sĩn¹na³li¹.

Nxe³ha²kxai³: “Su²lhã³sa²ha³tã¹.”

Nxe³sĩ¹na¹jau³su², yxau²xai³lhĩ¹nhxai²na¹tai¹ti²ti¹.

Ta³vi²yah³lu¹tai²na² wãn³txa² ta¹hxai²hẽ¹la².

Jã¹nxe³jau³xau³hxai²tẽx1 jã¹nxe³sxã³

ha³lo²lo³tẽ³na³la².

37 Yxãn¹ta¹:

— Ha³lo²la³ ĩ²li³ko³la³ ha³lo²lo³ta¹xã¹,
Nxe³ki³kxai²nãn²tu³, Je³su²jah³la² a³lxi²nẽ³jah¹la²
kãin² hxi²kan¹txi³lo³khaix1nẽ³na³la². Nẽ³lha²kxai³,
ha³lo²an²ta³ khãuh³lxa³ti³ti³hi¹tẽ³ju³tan¹ta³ hxi²kan¹
ãn³sen³sai¹khai¹nxe³hĩ³ki³tã³la².

38-39 A³la³kxi²sxã³ e³a¹wa². Na¹jau³xai²na²sa¹,
Je³su²jah³la² a³lxi²nẽ³te² hxi²ka²nãu³a¹
yxau²xai³ki³sa²kxai³, ha³lo²a² ko³nxe³te²
ha³ta³nxãn²txi³ sa²hxi²so¹ki²nha²nẽ³ju³ta³la³
yũ²nxa³wa². Kĩ³sa²kxai³, ka³ten³su² ta³nxa²,
ya³lu²te²su² ta³nxa² yxau²xai³ki³kxai²nãn²tu³,
Je³su²jah³la² hxi²ka² sa²so¹ki²nha²nẽ³ju³ta³la³
yũ²nxa³wa². Te²yã¹nxe³sxã³ a²ta³nãu³xa²
oh³xai²nãn¹te²su² te²nãu³su² ta³nxa² a²ta³nãu³xa²
hxi²kan¹ta² si³yxau³te²su² te²nãu³su² ta³nxa²,
a²ta³nãu³xa² nũ³kxũn³te²su² te²nãu³su² ta³nxa²,
nxe³kxai²nãn²tu³, hxi²kan¹txi³ Je³su²jah³la² hxi²ka²
sa²so¹ki²nha²nẽ³lhĩ³nx2nxa³wa², Je³su²jah³la² hxi²ka²
ã²la² i³khai¹nxe³sxã³ yãu³ki²khaix1nẽ³lha²kxai³la².
Te²yã¹nxe³nũn³kxe³hũ³sxã³, kwẽn¹tai²nãn¹te²
ha³lo²a²su² ta³nxa², yxa¹nãn¹te² ha³lo²a²su²
ta³nxa², oh³nãu³u¹tai²nãn¹te² ha³lo²a²su² ta³nxa²,
yuh³xu¹tai²nãn¹te² ha³lo²a²su² ta³nxa² nxe³sxã³:

— Je³su²jah³la² hxi²ka² sa²hxi²so¹ki²na¹tũ¹xã¹.
 Nxe³kxi²nẽ³kxa²ha³ta³nxã²ti³, hai³txi³
 Je³su²jah³la² hxi²ka² sa²hxi²so¹ki²nha²nẽ³ju³ta³la³
 yũ²nxa³wa². A²hãi¹nxe³te² yã¹nxe³kxe³hũ³nxe²,
 txa²wã¹ki³na¹xai²na² Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 Txa²wã¹hxi²kan¹jah¹la² sa²hau³ko³tẽ³te²ki³na¹xai²na³,
 Sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ te²hxi²ka³nãu³a¹
 a³lxi²nẽ³jah¹lo²su² te²hxi²ka³nãu³a¹
 wxa²sa²yãu³ki²nha²xi²nẽ³lhxã³ yxau³hĩ³ki³tã³la².
 Kĩ³sa²kxai³, Sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ so¹lxi³
 hxi²kan¹na³la². Hai³txi³, a²yen³kxi³la³
 wet1sa²sai¹kxe³su² nxe³te² yen³ki³la³
 hxi²ka¹nxa³wa². Nxe³ha²kxai³, hxi²kan¹ti³
 sa²hxi²so¹ki²nha²nẽ³lhĩ³nx2nxa³wa².

9

I³sa³e² nũ³ka³txa²ĩ³yau¹ũ³nẽ³jau³su²

¹ A²ya³la³tu³ wãn³txi³tu³ e³a¹wa². Ki³han³nxa³wa².
 Txai²na¹xai²na² Je³su² Kris²tu³jah¹la² ã³nũ²nxi²sxã³
 ĩ³ye³i², txa²ẽ¹nãu³a¹ au³txi³ Txa²wã¹sũ³na²
 Yãu³ka³jxah¹la² e³ki²nũ¹sxã³ ĩ³ye³i², na¹wa².
 Na¹ha²kxai³, ki³han³nxa³wa².

² Na¹jau³xa²sa¹. Kãin² ãi²ta³lxi³sai¹nha²kxai³,
 txa²ẽ¹nãu³a¹ au³txi³ hxi²ye¹ta³lxin³ti²sai¹nha²kxai³,
 sain¹nha²wa². Txa²nũ³ka³txa², a²ĩ³lxa²
 I³sa³e² nũ³ka³txa², txa²nũ³ka³ti³sain¹tũ³ka³txa²
 txa²ka³lxa¹ti³sain¹tũ³ka³txa², Txa²wã¹sũ³na²
 sa²yxo²ã³tũ³ka³txi³sain¹na³la². Ain¹jau³su²,
 ãi²ta³lxi³khaix1sain¹nha²wa².

³ Na¹ha²kxai³, yxo²i²ain¹ju³ta³nũ³a²
 ten³khaix1sa³nha²wa². Nxe³sa²kxe³su²:

— Txa²wā¹sũ³na² ko³nxe³ti³hit1sa³tũ¹xã¹. Je³su²
Kris²tu³jah¹la² ã³na¹sa³tũ¹xã¹. Nxe³sa³kxan²ti³,
jã¹nxe³sa²kxa² yo³ha², Txa²wā¹sũ³na² Hi²sen³su²
I³sa³e² nũ³ka³txa² sa²hau³ko³kxi²sain¹na³na¹.
Na¹kxai²nã²tu³:

— Sũ³na² ko³nxe³ti³hit1sa²ju³ta² wain³na³na¹.
Nxe³hĩ³na¹wa². Yxã¹ta¹, nxe²nxa³wa².

⁴ A²nxe³tũ³ka³txai²na² I³sa³e² nũ³ka³txai²na²,
Txa²wā¹sũ³na² wxa²hait1so¹ain¹tũ³ka³txi³sain¹na³la².
Nxe³sxã³, a²wẽ³ha³lxi³lo³ti², wã³nxĩ¹khaix1nxe³sxã³
yxau³kxi²ye²nyhain¹ju³ta² ĩ³yau¹ũ³hi²,
nxe³tũ³ka³txi³sain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Jã¹nxe³sxã³,
Txa²wā¹sũ³nu²su² te²kxai³lu² ha³lo²a² wi¹ju³ta²
ĩ³ye³kxi²sxã³ ĩ³hau³ko³tũ¹hai¹ni², Sũ³na² wain³txi³
ĩ³wi¹lxo³kxi²kĩ³jau³nũ³su² ĩ³yau¹ũ³hai¹ni², wãn³txa²
wain³jau³xa²:

— Jau¹xai²yã¹nxe³sxã³ kãĩ³txai²lã¹.
Nxe³jau³xa² ĩ³kwa³na³ai¹ni², Sũ³na² wain³txi³
ĩ³ka³li³si¹hain¹jau³nũ³su² ĩ³yau¹ũ³hai¹ni²,
ta¹hxai²hẽ¹la².
⁵ Jã¹nxe³sxã³:

— A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² a²nũ³ka³txi³nãu³u¹tai²na²
hxi²kan¹khai¹nxe³tãu³u¹tai²na², txa²si³yxau³na¹tũ³ka³txi³su²
ta¹hxai²hẽ¹na¹. A²nxe³te²a² a²ne³kan²tãu³sa¹xã¹.
I³sa³e² nũ³ka³txai²na² ĩ³ye³kxain¹jau³su²
nxe³tũ³ka³txi³sain¹na³la². Hãĩ¹nxe³kxe³hũ³nxe²,
Je³su² Kris²tu³jah¹la² Sũ³na² A²hxi²kan¹ta²
Si³yxau³tãu³lo³jah¹la² txa²wā¹sĩ³na²
wen¹nũ²la², I³sa³e² nũ³ka³txi³su² jah¹la²
a³li³la¹sxã³ ton¹jah¹lo²su² ta¹hxai²hẽ¹la².
Ju¹ta² wi¹khai¹nx2na³la². Nxe³ha²kxai³,
Txa²wā¹sũ³nain²txi³ Kris²tu³jah¹lain²txi³

a²yen³kxa² a²yo²ha³kxa¹ a²nũ²a² a²yo²ha³kxa¹
 ã³sen³sai¹te²su² na³la². A²nxe³jah¹la²
 ĩ³sa²nẽn¹kxi²sa²tẽ³a³sah¹lxi³hẽ¹la². Ju¹ta²
 wain³na³li¹.

6 Yxãn¹ta¹, I³sa³e² nũ³ka³txai²na², Sũ³na²
 wãn³txa² sa²yo²ã³ain¹to³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Ain¹sxã³, a²hĩ¹nai²na² ha³lo²a²
 wi¹ju³ta³la³ yxau²xai³tũ³ka³txi³sai¹nxa³wa².
 Nain¹kxa²ha³ta³nxãn²ti³, hai³txi³ Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txi³la³ sa²yo²ã³nha²jau³sxa³wa². Hai³txi³:

— Txa²wã¹sũ³na² ha³lo²a² wi¹ju³ta³lo³tain¹jau³nũ³a²,
 I³sa³e² nũ³ka³txa² ĩ³ye³kxain¹ta¹hxai²hẽ¹na¹.
 Yxãn¹ta¹, wi¹ju³ta³la³ yũ³ai¹nxãn³tã¹. Nxe³ki³jau³la³
 yũ²nxa³wa². Yxãn¹ta¹, Txa²wã¹sũ³na² a²nũ²a²
 wxa²haitso¹tũ³ka³txa², hai³txi³ I³sa³e²
 nũ³ka³txa² yo²ha³kxa¹ sa²tĩ¹li³ta¹hxai²nxa³hẽ¹la².
 Hãĩ¹nxe³sxã³ ã³ni²la³kxã¹tũ³ka³txa² so¹lxi³ ĩ²sxã³
 ã³yũ³so¹ain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

7 Jãĩ¹nxe³kxe³hũ³nxe², A³bra³ãũ²ah³lu¹taĩ²na²
 a²ki³lha³nãũ³xa² ka³lxa¹txi³ ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Ain¹ta¹, Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãũ³a¹
 ĩ³ye³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Wxa²ki³lha³lxaĩ²na² I³sa²kah³lai²na²
 a²ne³tah²nãũ³a² so¹lxi³ wxa²sa³wi³ha³lxi³khai³su²
 na³li¹. A²nxe³te²a²so¹lxi³, txa²wẽ³ha³lxi³lo³taĩ¹na¹wi¹.
 Sũ³na² wãn³txa², A³bra³ãũ²ah³lu¹taĩ²na²
 ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³ha²kxai³, hai³txi³
 A³bra³ãũ²ah³lu¹taĩ²na² a²ne³kan²tũ³ka³txa²
 yo²ha³kxa¹ Txa²wã¹sũ³na² wẽ³ha³lxi³su² nxa³wa².

8 Nxe³ha²kxai³, hai³txi³ A³bra³ãũ²ah³lu¹taĩ²na²
 a²tah²nãũ³xa² yo²ha³kxa¹, Txa²wã¹sũ³na²
 a²wẽ³ha³lxi³su² ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². Yxãn¹ta¹,
 a²wẽ³sai²na² Txa²wã¹sũ³na² sa²yo²we¹nha²sxã³

ĩ³ye³kxũ¹kxa² wẽ³sai²na² so¹lxi³, Txa²wã¹sũ³na²
wẽ³sa³la³ ta¹hxai²hẽ¹la².

⁹ Nxe³ju³ta², Txa²wã¹sũ³na² wãn³txi³kxai³lu¹,
sa²yo²we¹nha²sxã³ A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na²
ĩ³ye³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Nxet³sã¹lxi¹. Yxa¹nãn¹ta³ kwẽ³kxa³nãu³a¹,
ha³lo²a² hau³kon³na³na¹. Na¹ka³tu³,
ã³wa³li² ĩ³xi²ye¹nx2ta¹tu¹wi¹. Na¹ka³tu³
wxa²sxe³xa³ka³lxi²na² sa²kxai³lu² a²i³lxa²
Sa²ra³ka³lxi²na² sa²kxai³lu², in³txa²
wẽ³su² we¹tin¹kxa² a³li³la¹kxi¹nxa²tu¹wi¹.
Ta¹hxai²hẽ¹la². Ain¹ka³tu³, nxe³tãu³a¹ wãn³txa²
yã¹nxe³sxã³ a²ki³lha³lxa² a²i³lxa² I³sa²kah³la²
a³li³la¹kxi²ta¹hxai²hẽ¹la².

¹⁰ Nxe³nxa²ha¹te¹, I³sa²kah³lai²na² sa²kxai³lu¹
Ju³te²a² nũ³ka³txa² a²si³yxau³jah¹lo²su² te²kxai³lu¹,
kan¹ton³ka³tu³, a²sxe³xa³ka³lxa² Re³be²ka³ka³lxa²
so¹ta¹hxai²hẽ¹la². Ain¹sxã³, a²ki³lha³nãu³xa² ha¹li¹
hau³hau³kot³sxã³ wẽ³nhĩ³ta¹hxai²hẽ¹la². Yxãn¹ta¹,
a²wĩ³na² ka³na³ka³jah¹la² so¹lxi³ ta¹hxai²hẽ¹la².

¹¹-¹² Nxe³tãu³a¹, a³li³la¹xa³hĩ¹nãu³a¹,
Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ wãn³txi³kxai³lu¹
a²hã³ka³nai²na² ĩ³ye³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Nxet³sã²nxi¹. Wxa²ki³lha³lxa²
sai³la³lha² jah¹la² a²kaun³kaun³jah¹la²
a²wa³ka³li³yu³ta³lot³sxã³ yxau³yain¹tũ¹xĩ¹.
Nxe³ha²kxai³, a²kaun³kaun³jah¹lai²na² so¹lxi³
hxi²kan¹ ã³sen³sai¹nyhu¹tũ¹xĩ¹. Ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³jau³xai²na², yãn³tai²na² a²ki³lha³nãu³xai²na²
a³li³la¹hai¹nxa³ta³lxa¹, ha³lo²a² wi¹ju³txain²txi³
kã³ai¹nxa³ta³lxa², ko³nxe³ju³txain²txi³
kã³ai¹nxa³ta³lxa² nxe³sxã³, Txa²wã¹sũ³na²
wãn³txai²na² ain³nha²sxã³, a²hã³ka³nai²na²

e³kxi²ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ha²kxai³, Txa²wā¹sū³na²
Si³yxau³tāu³a¹, a²nū²a² wā²nxū^hlxi³sxā³
wā²nxa³ka² so¹nē³ju³ta² nxe³te³nah¹lxi¹:

— Hāi¹nxe³sxā³ Sū³nu²na¹xai²na² wā²nxū^h
ain³nha¹ka³tu³, kwa² jah¹la² ten³sa³nhā¹.
Na¹ha²kxai³, wā²nxa³ka² so¹na¹tū¹xā¹.
Nxe³jau³xa² so¹lxi³, Txa²wā¹sū³na² wā²nxa³ka²
so¹nē³te²ju²hē³la². Hai³txi³ txa²wā¹ki³na¹xai²na²
wi¹kāi³ki³ju³ta² yo³lha³, Txa²wā¹sū³na² wā²nxa³ka²
so¹nē³te²sxa³yu³hē³la².

13 Jā¹nxe³ju³ta², Sū³na² ha³teh³nxā³nxān¹jau³su²
te³nah¹lxi¹:

— A²kau³kaun³jah¹la² Ja³ko²ah³la² so¹lxi³
a³lxi²na¹hē³li¹. Yxān¹ta¹, a²sai³la³lhai²lē¹
E³sa³u²ah³lai²lē¹. Yxo²kwīn¹kxi²na¹hē³li¹.
Na¹ju³txai²na², Sū³nu²na¹xai²na² wā²nxū^h
ain³nha¹hē³li¹. Ta¹hxai²hē¹la².

14 Nxe³kxa²ha³ta³nxān²ti³, Txa²wā¹sū³na²
wain³txi³ kāi³jah¹lai²la¹wa². Nxe³ha²kxai³:

— Txa²wā¹sū³na² wain³txi³ kāi³ain¹te³lxan³ji².
Nxe³ki³jau³la³yū²nxa³wa².

15 Jā¹nxe³jut³su², Txa²wā¹sū³na² wān³txa²,
Moi³se²ah³lu¹tai²na² ī³ye³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Sū³nu²na¹xai²na² wā²nxū^h ain³nha¹ka³tu³,
a²nū²a² ī²sxā³: “Jah¹la² wi¹lhin¹sxā³
thāi³ti³la² sa²hau³ko³ta¹nhā¹. Na¹jau³su²,
wi¹ju³ta³lo³tai¹na¹tū¹xā¹.” Nai¹na¹kxai²nān²tu³,
wi¹ju³ta³lo³tai¹na¹tu¹wi¹. Ta¹hxai²hē¹la².

16 Nxe³ha²kxai³, Txa²wā¹sū³na²
wi¹ju³ta³lo³tē³ju³ta³la³ nxe³te³nah¹lxi¹, hai³txi³
yuh³xai²nān¹tū³ka³txi³ ki³na¹xai²na²:

— Sũ³na² wi¹ju³ta² ten³sa³nhã¹. Ta³nxa²,
 wi¹kãi³a¹xã¹. Ta³nxa², nxe³kĩ³jau³la³,
 wi¹ju³ta³lo³tẽ³lhĩ³nx2nxa³wa². Nxe³ta¹,
 Txa²wã¹sũ³na² nxũh¹ ain³nha²sxã³:

— Jah¹la² wi¹lhin¹sxã³ thãi³ti³la²
 sa²hau³ko³ta¹nhã¹. Na¹ha²kxai³,
 wi¹ju³ta³lo³ta¹tũ¹xã¹. Nxe³nẽ³jau³xa² so¹lxĩ³
 wi¹ju³ta³lo³tẽ³lhĩ³nx2na³la².

17 Jã¹nxe³kxe³hũ³nxe², kxã³nãu³u¹ta²na²
 Fa³ra³o²ah³lu¹ta²na² a²hxi²kan¹ta² si³yxau³jah¹lo²su²
 ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³jah¹lu¹ta²na²,
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² ha³tẽh³nxã³nxa²
 ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³te³nah¹lxĩ¹:

— Sũ³nu²na¹xai²na² Fa³ra³o²ah³lo²
 ĩ³nxai²na², kãin² hxi²kan¹txi³lo³txa²ha¹hẽ³li¹.
 Nxe³nxa²ha¹ha²kxai³, nũ³kxũn³khai¹nxe³txi³
 kãi³ya³nx2ta¹tu¹wi¹. Na¹ha²kxai³,
 a²nũ²a² yuh³xai²nãn¹tũ³ka³txi³nãu³xai²na²
 yxo²ha³kxa² ĩ²sain¹ka³tu³: “Txa²wã¹sũ³na²
 hxi²kan¹khai¹x1jah¹lai²la¹xã¹.” Sain¹tu¹wi¹.
 Jã¹nxe³sa²si¹hai¹na¹jau³nũ³su², hxi²kan¹txi³lo³txa²ha¹hẽ³li¹.
 Ta¹hxai²hẽ¹la².

18 Nxe³ha²kxai³, Txa²wã¹sũ³na² wã²nxũh¹
 ain³nha²sxã³:

— Jah¹la² wi¹lhin¹sxã³ thãi³ti³la²
 sa²hau³ko³ta¹jau³su², wi¹ju³ta³lo³ta¹tũ¹xã¹.
 Nxe³kxai²nãn²tu³, a²ya³la³tu³ wi¹ju³ta³lo³te²ju²hẽ³la².
 Te²yã¹nxe³sxã³ a²nũ²a² ã³xa²ha³na³ka³lxĩ³te³nah¹lxĩ¹:

— Jah¹lai²na² Txa²wãn³txa² ã³ne³to³hxa³ti³hi¹ta¹tũ¹xã¹.
 Nxe³kxai²nãn²tu³, a²ya³la³tu³ ã³ne³to³hxa³ti³hi¹te²ju²hẽ³la².

Txa²wã¹sũ³na² ko³nxe³te²la³ĩ³yĩ¹li²nẽ³jau³su²

19 Nxe³kxai²nān²tu³, a²nũ²a² ĩ²li³te²la³
ĩ³wā³txi³sain¹kxai²nān²tu³:

— Nxe³ti¹. Txa²wā¹sũ³na² ā³ne³to³hxa³ti³hi¹tē³kxa²ha³ta³nxān²txi³
hxi²kan¹txi³ ĩ³yī¹li²nha²hĩ³ki³sxa³i¹.
Nxe³ki³kxai²nān²tu³, Txa²wā¹sũ³na²
ā³ne³to³ki³sxa³kxa²ha³ta³nxān²txi³, hāi¹nxe³sxā³
ne³ti³hi¹tē³ju³ta² so¹lxi³ kāi³hĩ³ki³tā³li¹.
Kĩ³sa²kxai³, txa²wā¹ā³ne³to³ki³sxa³ju³ta²kxai³,
Txa²wā¹sũ³na² ko³nxe³te²la³ ĩ³yī¹li²nē³kxai²nān²tu³,
wai³nhĩ³nx²nxa³wi¹, hxi²kan¹txi³ yu³tā³la³
kāi³ki³sxa³ha²kxai³lu¹.

20-21 Sain¹kxai²nān²tu³, txai²na¹xai²na²
ĩ³wa²lũ³xai¹na¹te³nah¹lxi¹:

— Nxe²nxa³i¹. Wxāi²na² yuh³xai²nān¹te² a²nũ²a²
so¹lxi³ ni¹lxi¹. Nĩ¹nha²kxai³, Txa²wā¹sũ³na²
ĩ³yī¹li²nhān¹jau³la³ yũ²nxa³wi¹. Nxe³ai¹nhĩ³na¹wa².
Jā¹nxe³jut³sũ³ju³ta²sa¹:

— Kwa³ta³lē³na² ka³nxũ³sē¹na² we¹ta¹tũ¹xā¹.
Nxe³ki³kxai²nān²tu³, a³lũ³nũ³xa² tē³sxā³
wxa²hait¹so¹sxā³ a²ha³la³ha³ti³hē³nān¹tũ³xa²,
kwa³ta³la² wi¹khai¹nxe³tē³na² we¹ti²,
a²yo²ha³ti³hē³nān¹tũ³xa² sa²kxai³lu², kwa³ta³la²
ha²ya³kxa³lxi³su² tē³ta³ we¹ti², na¹tũ¹xā¹.
Nxe³ki³kxai²nān²tu³, jā¹nxe³hĩ³ki³tā³la².
Nxe³ki³kxai²nān²tu³, hxi²kan¹txi³ txa²wā¹hxi²ka²
we¹ki³kxe³su² te²kwa³ta³lē¹nai²na² ĩ³ye³sxā³
ĩ³yī¹li²nha²sxā³:

— ĩh¹nxe³kxa²yan³ti³ta³ ha²ya³kxa³lxi³su²
wet¹san¹nũ²lhai¹li¹? Nxe³nē³jau³la³
yũ³te²sxa³jai¹ti²tu³wa². Jā¹nxe³kxe³hũ³nxe²,
Txa²wā¹sũ³na²kwa³ta³lē³na²we¹jah¹lo²hũ³nha²kxai³,
a²nũ²a² ā³ne³to³hxa³te²a² sa²kxai³lu²,

kwa³ta³lẽ³na² ha²ya³kxa³lxi³su² tẽ³nhũ³nha²kxai³,
 nxe³hĩ³nx2na³la². Te²ya¹nxũ³sxã³ a²nũ²a²
 wi¹ju³ta³lo³te²a² sa²kxai³lu² kwa³ta³lẽ³na²
 wi¹khai¹nxe³tẽ³nhũ³nha²kxai³ nxe³hĩ³nx2na³la².

22 Jã¹nxe³jut3sũ³nxe², Txa²wã¹sũ³na²
 a²ẽ¹nãn¹jau³kxai³lu¹:

— Txa²na¹xai²na² hxi²ka¹ni², a²nũ²a²
 ko³nxe³ti³ kãi³ain¹ju³ta² ĩ³xan³ta³kxi²,
 nxe³jah¹lo²sa¹xã¹. Nxe³na¹ju³ta² a²nũ²a²
 yxo²ha³kxa¹ ĩ³yau¹ũ³hai¹na¹tũ¹xã¹. Na¹ha²kxai³,
 a²nũ²a² ĩ³xan³ta³kxi²na¹tũ³ka³txi³nũ³ai²na²
 kwa³ta³la² ha²ya³kxa³lxi³su² tẽ³nhũ³tũ³ka³txai²na²
 sa²kxai³lu² yxan¹nãu³a¹ ĩ³wai¹tai¹na¹ha²kxai³
 khãuh³lxa³ti³sa²tẽ³ain¹tũ¹xã¹. Yxãn¹ta¹ a²hĩ¹nai²na²
 ya³nãn³ta³ki²li² en³txai¹na¹tũ¹xã¹.

23 Na¹ha²kxai³, a²nũ²a² ã³xa² sa²kxai³lu²
 wi¹lhin¹sxã³ thãi³ti³la² sa²hau³ko³tai¹na²sxã³
 wi¹ju³ta³lo³ta¹kxe³nũ³ka³txi³nũ³a² kwa³ta³la²
 wi¹khai¹nxe³tẽ³nhũ³tũ³ka³txai²na²
 sa²kxai³lu² wxi²kin³ti³to³ti³hi¹tai¹na¹tũ¹xã¹,
 A²nxe³tũ³ka³txi³nũ³ai²na² kxã³nãu³u¹tai²na²
 wã²nxa³ka²so¹ai¹na¹hẽ³na¹. Wxi²kin³ti³to³ti³hi¹tai¹na¹txai²lã¹.
 Na²hẽ³na¹. Na¹ha²kxai³, yuh³xai²nãn¹tũ³ka³txai²na²
 yxo²ha³kxa¹ txa²wxi²kin³ti³to³na¹ju³ta²
 wã²nã³ũ¹hai¹na¹tũ¹xã¹. Txa²wã¹sũ³na²
 nxe³nha²ta¹hxai²hẽ¹la².

24 Nxe³ha²kxai³, txa²wã¹ki³na¹xai²na²,
 Txa²wã¹sũ³na² wã²nxa³ka² so¹nẽ³tũ³ka³txi³su²
 ki³tã³la². Nxe³ki³sa²kxai³, Ju³te²a²
 nũ³ka³txi³na¹xain²txi³, Txa²wã¹sũ³na² wã²nxa³ka²
 so¹nẽ³li², Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txain²txi³
 Txa²wã¹sũ³na² wã²nxa³ka² so¹nẽ³li²
 nxe³nẽ³tũ³ka³txi³su² ki³tã³la².

25 Jã¹nxe³jut³su², kxã³nãu³u¹tai²na²
 O³se²ah³lu¹tai²na² ũ³wha²li¹lhxã³, Txa²wã¹sũ³na²
 yxo²wãn³txa² ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³te³nah¹lxi¹:

— “Txai²na² Sũ³nu²na¹xai²na², a²nũ²a²
 a²kxã³nxa² Txa²nũ³ka³txi³sxa³te²a²,
 hĩ¹na² Txa²nũ³ka³txi³la³ hi¹tai¹na¹tu¹wi¹.
 Jã¹nxa¹ka³tu³, a²nũ²a² nũ³ka³txa² a²ha²
 kxã³nxa² a³lxi²ti³he¹nxẽn²nxa³tũ³ka³txa²,
 hĩ¹na² a³lxi²na¹tũ³ka³txi³la³ hi¹tai¹na¹tu¹wi¹,
 Txai²li¹.”

26 Jã¹nxa¹jau³su²: ‘Wxã²na² Txa²nũ³ka³txi³syah¹lxa³lxi¹.
 Ai¹na¹hẽ³li¹. Yxãn¹ta¹, a²nxe³tũ³ka³txai²na²
 hĩ¹na² ĩ³yat¹sxã³ ĩ³yĩ¹lai¹na¹tu¹wi¹.
 Nxe³na¹te³nah¹lxi¹: ‘Wxã²na²
 Txa²tah²nãu³syah¹lxi¹lxi¹. Sũ³nu²na¹xai²na²,
 ka³ten³ta³ yxau²wa³to²hi²na¹te³na¹xai²na²
 a²tah²nãu³syah¹lxi¹lxi¹. Ai¹na¹tu¹wi¹.”

Sũ³na² yxo²wãn³txa² O³se²ah³lu¹tai²na²
 ain³kxi²so¹sxã³ ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³jau³su²,
 ta¹hxai²hẽ¹la².

27 Jã¹nxe³jau³su², I³sa³i²ah³lu¹tai²na² yxo²sa³te¹txi³
 ĩ³ye³sxã³, I³sa³e² nũ³ka³txa² ha³lo²lo³tain¹ju³ta³nũ³a²
 ĩ³yau¹ũ³nhẽ³te³nah¹lxi¹:

— I³sa³e² nũ³ka³txa² wa³li³kha³lon¹tũ³ka³txai²la¹i¹.
 Ka³yã³la³nũ³hũ³nxe² I³sa³e² nũ³ka³txa²
 nxe³ain¹na³li¹. Nain¹kxan²ti³, ã³si³kwa³lxi²lho¹tũ³ka³txa²
 so¹lxi³, ko³nxe³ti³ kã³ain¹kxa²yo³ha² Txa²wã¹sũ³na²
 hxi²ki³kxai³lu²wxa²wa²su¹tain¹tu¹wi¹.

28 Nxe³ju³ta², Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹,
 wa³su¹txi³ yuh³xai²nãn¹tũ³ka³txa² yxo²ha³kxa¹
 ko³nxe³ti³ kã³ain¹ju³ta² ũ³yho³hi²sa²sai¹ain¹tu¹wi¹.
 I³sa³i²ah³lu¹tai²na² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

29 Jā¹nxe³ju³ta², I³sa³i²ah³lu¹ta²na² yān³ta²na²
ha³lo²a² ũ³hū¹nē³lxa³ta³lxa² ĩ³ye³kxi²nē³te³nah¹lxi¹:

— A²ya³la³tū³, Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³a¹
a²nū²a² yxo²ha³kxa¹ nū³kxūn³txi³
wa³to²hi²khai¹nxe³te²si³yxau³tāu³a¹
ā³non²ta³ki²nē³tu¹wi¹. Nxe³nē³lha²kxai³,
ā³si³kwa³lxi²lho¹nē³tū³ka³txa² ka³ten³su²
yxau³ya³nhē³tu¹wi¹. Yxān¹ta¹,
nxe³nē³lxa³ke³la³te²kxai³ ya²lun¹ti²
hxan³nē³lhī³nx2na³li¹. Jā¹nxe³jut3sū³nxe²,
kxā³nāu³u¹ta²na² So³to²ma²thī³nu¹ta²na²
Ko³mo²ra²thī³nu¹ta²na² ain¹sxā³,
kuh³lxa³thin¹khai¹xain¹ta¹hxai²hē¹li¹. Nxe³ha²kxai³,
Txa²wā¹sū³na² khāuh³lxa³ti³hit1sxā³
ya²lu¹thxa³tain¹ta¹hxai²hē¹li¹. Jā¹nxe³nē³lhī³nx2na³li¹,
Txa²wā¹sū³na² ā³non²ta³ki²nē³lxa³kxai²nān²tu³ta².
I³sa³i²ah³lu¹ta²na² nxe³nē³ta¹hxai²hē¹la².

Sū³na² hxi²kai²na² I³sa³e² nū³ka³txa²
wain³te²lo³jau³su²

30 Hāi¹nxe³jau³xai²yā¹nxe³sxā³, a²nū²a² Ju³te²a²
nū³ka³txi³sxa³te²nāu³xa²:

— Sū³na² wain³te²lo³tē³ju³ta² ten³khai¹sa³nhā¹.
A²ha² kxā³nxa² nxe³tū³ka³txi³su²
ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa². Nain¹kxa²ha³ta³nxān²ti³,
a²hī¹nai²na² Txa²wā¹sū³na² yxo²i²ain¹na³la².
Ai¹nha²kxai³, wain³te²lo³tain¹na³la².

31 Nain¹ta¹, I³sa³e² nū³ka³txai²lē¹. Txa²wā¹sū³na²
sa²hait1so¹tū³ka³txai²lē¹:

— Sū³na² wain³te²lot3sa²ju³ta²
ten³sa³nhā¹. Nxe³ha²kxai³, Moi³se²ah³lu¹ta²
wān³txu¹ta²yā¹nxe³sxā³ kāi³a¹tū¹xā¹.

Ain¹tũ³ka³txai²la¹wa². Ain¹kxan²ti³,
a³ti²ti³he¹xain¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la².
³² A³tai¹nxa³kxe³tũ³ta¹, hai³txi³ Je³su²jah³la²
Tah³lxi³hũ³jah¹la² yxo²ĩ²ai¹nxa³kxe³su²:

— Wã²nxũ^h¹ wi¹kãi³a¹xã¹. Na¹ha²kxai³,
Sũ³na² wain³te²lot3sa³tũ¹xã¹. Nain¹jau³su²,
hxi²kan¹ti³ Txa²wã¹sũ³na² wain³te²lo³tain¹ju³ta³la³
a³tain¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². A²nxe³tũ³ka³txa²
Je³su²jah³la² sa²yxo²ã³ain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³ha²kxai³, a³tain¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la².

³³ Sa²yxo²ã³ain¹ju³ta², kxã³nãu³u¹ta²na²
Txa²wã¹sũ³na² ha³te^hnxã³nxa²
ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³te³nah¹lxi¹:

— Ne³ka²ki²sah¹lxi³hẽ¹li¹. Txai²na¹xai²na²
Sũ³nu²na¹xai²na² Txa²hxi²kan¹ta²
Si³yxau³tãu³lo³ta¹kah³lo²su² jah¹la²
ĩ³sa²si¹hã³ũ¹hain¹sxã³, Si³ãu²thĩ³na²
Ju³te²a² nũ³ka³txa² yxau³ain¹thĩ³na²
ũ³wxe³nũ¹hai¹na¹i¹. A²nxe³jah¹la²
tah³lxa², a²nũ²a² sa²tã³yxo²thu²kã¹sxã³
a³hi²ki³kat3sũ³jah¹lai²la¹i¹.
Nxe³kxai²nãn²tũ³, a²nũ²a² Txa²hxi²kan¹ta²
Si³yxau³tãu³lo³ta¹kah³lai²na²
sa²yxo²ã³kxai²nãn²tũ³, ko³nxe³ju³ta³lot3sxã³
yxau³tu¹wi¹. Tah³lxa³ka³txa²
sa²tã³yxo²thu²kã¹sxã³ a³hi²sxã³
hxi²kan¹txi³ ĩ³sa²yxau³xi²nxa³jut3sũ³nxe²
ko³nxe³ju³ta³lot3sxã³ yxau³tu¹wi¹.
Yxãn¹ta¹, a²nũ²a² Txa²hxi²kan¹ta²
Si³yxau³tãu³lo³ta¹kah³lai²na²
yxo²ĩ²kxai²nãn²tũ³, te²a² so¹lxi³
ĩ³yxaih¹xa³lho³li¹.

Txa²wā¹sũ³na² ha³teh³nxã³nxa² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

10

1 Txa²wā³tã³nãu³xãi³. Ne³ka²ki²sah¹lxi³hẽ¹la².
 Txa²ka³lxa¹ti³nãu³xa² a²i³lxa² I³sa³e²
 nũ³ka³txa² kō³nxe³thin²tain¹na³la².
 Nai¹na¹ha²kxai³, a²kō³nxe³ju³ta²
 sa²wa²su¹tain¹ju³ta³nũ³a² ten³khaix1jah¹lo²sa¹wa².
 Au³txi³ txa²yxo²ka³nãu³ai²na² whãi²na¹
 ten³khaix1jah¹lo²sa¹wa². Nxe³na¹jau³su²,
 Txa²wā¹sũ³na² ha³tin³ti³ĩ³ye³kxi²hxai²na¹hẽ³la²:

— I³sa³e² nũ³ka³txa² a²kō³nxe³ju³ta²
 wxa²wa²su¹txai¹nhẽ³li¹. Nxe³hxai²na¹hẽ³la².
 2 Jã¹nxa¹jau³su², txa²ka³lxa¹txi³nãu³xa²
 a²ẽ¹nãn¹jau³xa²sa¹:

— Sũ³na² tĩh³na² ã³si³tẽ³a¹tũ¹xã¹,
 txa²yxo²ka³nãu³ai²na² whãi²na²sã¹.
 Nxe³ain¹jau³su² yxau²ho³hain¹na³la².
 Nain¹kxa²ha³ta³nxã²ti³, a²ya³la³tu³ Sũ³na²
 ẽ¹nãn¹jau³su² a³la³kxi²ti³he¹xai¹nxa³kxe³tu³,
 yxau²ho³hain¹na³la².

3 Sũ³na² wain³te²lo³tẽ³jau³la³ ta³nxũ¹ka³txai²na²
 a³la³kxai¹nxa³wa². Nxe³kxa²yu³su²:

— Wã²nxũh¹ txai²na² so¹lxi³ sa²hau³ko³nha²sxã³
 wain³te²lot3nha¹tũ¹xã¹. Nain¹jau³su²,
 Sũ³na² wãn³txi³la³ wain³te²lo³tẽ³jau³la³
 sa²yxo²we¹tai²nxa³kxe³su² yxau²ho³hain¹tũ³ka³txi³sain¹na³la².

4 Txa²wā¹sũ³na² wain³te²lo³tẽ³te³nah¹lxi¹:

— A²nũ²a² Je³su² Kris²tu³jah¹la² hxi²ka²
 yxo²ĩ²a¹xã¹. A²nxe³jah¹lo²su² kxai²nãn²tu³,
 Sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ wain³te²lo³kah³lo²su²
 hĩ³nx2na³la². Nxe³ha²kxai³, Moi³se²ah³lu¹tai²na²

ĩ³kwa³na³nẽ³jau³xu¹tai²na² Je³su²jah³la² hi²sen³su²
sa²ha³ya³khit¹sxã³ sa²sen³sai¹hĩ³nx²na³la².

*A²nũ²a² a²yxo²ha³kxa¹ Je³su²jah³la² yxo²ĩ²ju³ta²
yũ³jau³su²*

⁵ Kxã³nãu³u¹tai²na² Moi³se²ah³lu¹tai²na²
ũ³wha²li¹jau³xu¹tai²na²sa¹:

— A²nũ²a² ĩ³lxi³te² ĩ³nxãñ²tu³,
txa²wãn³txai²na² Moi³se²ah³lo²na¹xai²na²
ĩ³kwa³na³nx²ta¹jau³xai²na² wã³kon³yah²lxan³kxe³tu³,
sa²yxo²we¹te²tu¹xai³syah¹lxin¹kxai²nãn²tu³,
Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a¹ ka³ten³su²
yxau²ho³yah³lxin¹tu¹wi¹. Ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

⁶-⁸ Yxãñ¹ta¹:

— Je³su²jah³la² yxo²ĩ²a¹xã¹. Nxe³ki³jau³su²,
Sũ³na² wain³te²lo³tẽ³ju³ta³nũ³a² ha³na³ka³lxi³
Sũ³na² ha³te³h³nxã³nxa² ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³na³la².
Nxe³nẽ³te³nah¹lxi¹:

— Nxe³nhyah¹lxi³txa³hẽ¹li¹. Yah³lxin¹ka³tu³.
“Oh³nãu³a¹ Je³su²jah³la² kĩñ³txi³ yxau²na³na¹.
Nxe³ha²kxai³ wxa²ka³la³sxã³ Je³su²jah³la²
sa²hau³ko³tẽ³ju³ta³nũ³a² wxa²ka³la³sxã³
sa²so¹a³sah¹lxi³hẽ¹li¹. Yxãñ¹ta¹,
hxi²kan¹txi³ wxa²kan³ki³sxa³nhai¹.” Nxe²
e³kxi²nhyah¹lxi³txa³hẽ¹li¹. Te²yã¹nxe³sxã³:
“Yuh³nãu³nũ¹ka³nãu³a¹ a²nũ²a² ya³lu²te²a²
yxau³tãu³a¹, Je³su²jah³la² yxau²na³na¹.
Wxa²kan³sxã³, Je³su²jah³la² sa²hau³ko³tẽ³ju³ta³nũ³a²
wxa²kan³sxã³ sa²so¹a³sah¹lxi³hẽ¹li¹. Yxãñ¹ta¹,
hxi²kan¹txi³ wxa²kan³ki³sxa³nhãi¹.” Nxe²
e³kxi²nhyah¹lxi³nũ³txa³hẽ¹li¹. Nxe²
ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Yxãñ¹tah¹lxa¹
Sũ³na² wãn³txa² ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³te³nah¹lxi¹:

— Sũ³nu²na¹xai²na² e³kxi¹nx2ta¹jau³xai²na²
wãn³txai²nãn²tu³ ã²la² e³kxi²yah³lxi¹nha²kxai³
wxa²ẽ¹nãu³ai²na² yxo²ĩ²ya³lxi¹nha²kxai³
nxe³yah³lxin¹tai¹ti²tu¹wi¹. Nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².
A²nxe³jau³jau¹xain²txi³ yxo²ĩ²yah³lxin¹jau³xain²txi³
ĩ³tih³nxe³nx2ta¹wa².
⁹Wxa²yxo²a² ĩ³sai¹sxã³ ĩ³ye³sxã³:

— Je³su²jah³la² Txa²hxi²kan¹ta²
Si³yxau³jah¹lai²la¹i¹. Nxe³sxã³ wxa²yxo²a² e³lẽ³na²
ĩ³ye³i², wxa²ẽ¹nãu³a¹:

— Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ Je³su²jah³la²
ya³lu²ju³ta² ka³ten³su² ĩ³sa²yxau³xi²ti³hi¹jah¹lo²su²
ta¹hxai²hẽ¹na¹. Nxe³sxã³, au³txi³ ĩ³ye³kxi²nha²sxã³
yxo²ĩ²nha², nxe³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a² sa²kxai³lu²
wxa²kõ³nxe³ti³ kãi³yah³lxin¹ju³ta²
sa²wa²su¹txa²lxĩ³tu¹wa².

¹⁰ Nxe³ju³ta²kxai³, txa²wã¹ẽ¹nãu³a¹ au³txi³:

— Sũ³na² wãn³txa² yxo²ĩ²a¹xã¹.
Nxe³kĩ³kxai²nãn²tu³, Sũ³na² wain³te²lo³tẽ³lha²kxai³,
txa²wã¹yxo²a² e³lẽ³na² ĩ³ye³sxã³:

— Je³su²jah³la² Txa²hxi²kan¹ta²
Si³yxau³jah¹lai²la¹i¹. Nxe³kĩ³kxai²nãn²tu³, Sũ³na²
txa²wã¹kõ³nxe³ju³ta² sa²wa²su¹tẽ³lha²kxai³,
nxe³nẽ³te²ju²hẽ³la².

¹¹ Jã¹nxe³jau³su², Sũ³na² ha³teh³nxã³nxãn¹jau³su²
Je³su²jah³la² ĩ³yau¹ũ³nẽ³jau³su² nxe³te³nah¹lxĩ¹:

— A²nũ²a² ĩ²li³te²la³, Sũ³na² wãn³txa²
yxo²ĩ²kĩ³kxai²nãn²tu³: “Sũ³na² ĩ³yxaih²kxi²na¹xã¹.”
Ti³hex1kĩ³sxa³lho³li¹. Ta¹hxai²hẽ¹la².

12 Nxe³jau³xau³hxai²tẽx1tã² a²nũ²a²
yuh³xai²nãn¹tũ³kã³txi³ kĩ³na¹xai²na²
yx0²ha³kxa¹, ha³lo²a² wi¹ju³ta³lo³tẽ³jau³nũ³su²
ta¹hxai²hẽ¹la². Txa²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la²
ka³na³ka³na³jah¹lai²la¹wa². Nxe³sxã³, Ju³te²a²
nũ³kã³txain²txi³ A²hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹lo²su²
ha²kxai³, Ju³te²a² nũ³kã³txi³sxa³tũ³kã³txain²txi³
A²hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹lo²su² ha²kxai³,
nxe³jah¹lai²la¹wa². Ha³na³ka³lxin³ju³ta³la³
yũ²nxa³wa². A²nxe³jah¹la² yxo²ĩ²sxã³
ĩ³ye³kxi²kĩ³kxai²nãn²tu³, ha³lo²a² wi¹ju³ta² so¹lxĩ³
ũ³yhen³kxi²nẽ³lhĩ³nx2na³la².

13 Jã¹nxa¹jau³su², Sũ³na² ha³te^hnxã³nxãn¹jau³su²
te³nah¹lxĩ¹:

— A²nũ²a² ĩ²li³hxa³te²a² yxo²ha³kxa¹
Txa²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la² yxo²ĩ²sxã³,
sa²wa²sut1si¹hain¹jau³nũ³su² ĩ³ye³kxain¹kxai²nãn²tu³,
a²nxe³te²a² yxo²ha³kxa¹ sa²wa²su¹tain¹tu¹wi¹.
Ta¹hxai²hẽ¹la².

14-15 Sa²wa²su¹tẽ³ju³ta²sa¹: A²wi¹lhĩ¹na²
Txa²wã¹sũ³na²txã², a²nũ²a²ĩ³sa²si¹hã³ũ¹nhẽ³lhãn²sxã³
wãn³txa² wi¹jau³xa² ĩ³tih³nxe³nẽ³lhĩ³nx2na³la².
Nxe³nẽ³kxai²nãn²tu³, nxe³jau³xai²na²
ne³ka²ki²kĩ³kxai²nãn²tu³, Je³su²jah³la²
yx0²ĩ²hĩ³kĩ³tã³la². Nxe³kĩ³kxai²nãn²tu³,
yx0²ĩ²sxã³ sa²wa²su¹tẽ³lhi¹kĩ³jau³nũ³su²,
Je³su²jah³la² ĩ³ye³kxi²kĩ³kxai²nãn²tu³,
sa²wa²su¹tẽ³lhĩ³nx2na³la². Yxãn¹ta¹, Txa²wã¹sũ³na²
a²nũ²a² ĩ³sa²si¹hã³ũ¹nhẽ³lxa³kxai²nãn²tu³,
wãn³txa² wi¹jau³la³ ĩ³tih³nxe³nẽ³lhĩ³nx2nxa³wa².
Ĩ³tih³nxe³nẽ³lxa³kxai²nãn²tu³, hxi²kan¹ti³

ne³ka²ki²hī³ki³sxa³wa². Ne³ka²ki²ki³sxa³kxai²nān²tu³,
 hxi²kan¹txi³ Je³su²jah³la² yxo²i²hī³ki³sxa³wa².
 Yxo²i²ki³sxa³kxai²nān²tu³, Je³su²jah³la²
 sa²wa²su¹tē³si¹ki³jau³nū³su² ī³ye³kxi²hī³ki³sxa³wa².
 Nxe³ha²kxai³, sa²wa²su¹tē³ju³ta³nū³la³
 yū³hī³ki³sxa³wa². Nxe³sxā³, wān³txa²
 wi¹jau³la³ ī³tih³nxe³yhu¹xa³kxai²nān²tu³,
 hxi²kan¹txi³ ne³ka²ki²nxa³ha²kxai³, hxi²kan¹txi³
 yxo²i²xa³ha²kxai³, nxe³hī³nx²na³la². Yxān¹ta¹,
 nxe²nxa³wa². Jā¹nxe³ju³ta² Sū³na²
 ha³teh³nxā³nxān¹jau³xa² ī³ye³kxi²nē³te³nah¹lxī¹:

— A²nū²a² nū³ka³txa² wxā³ain¹na³li¹.
 Wān³txa² wi¹jau³xa² ī³tih³nxe³nē³lain¹te³lhxā³
 ain¹na³li¹. Nxe³ju³ta², wi¹khai¹nxe³sxā³
 ka³lih³khai¹nxe³ki³tā³li¹. Ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

16 Nxe³kxa²ha³ta³nxān²ti³, wān³txa²
 wi¹jau³xai²na², a²nū²a² kwa² ha²ya³kxa²
 ka³lxa²nxa³tū³ka³txa² so¹lxī³ sa²yxo²we¹tain¹na³la².
 Nxe³ju³ta² kxā³nāu³u¹tai²na² I³sa³i²ah³lu¹tai²na²
 ī³ye³te³nah¹lxī¹:

— Sū³nāi³. Txa²wā¹wān³txai²na² wi¹jau³xai²na²
 a²nū²a² sa²yxo²we²ki²nē³tū³ka³txi³la³ yū²nxa³wi¹.
 Ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Jā¹nxe³jau³xau³hxai²tēx¹
 jā¹nxe³sxā³ hī¹nai²na² Ju³te²a² nū³ka³txa²
 sa²yxo²we¹tai¹nxa³wa².

17 Jā¹nxa¹jau³su², wān³txa² wi¹jau³xa²
 ī³tih³nxe³nē³kxai²nān²tu³, Je³su²jah³la²
 yxo²i²ki³ju³ta³nū³a² yū³hī³nx²na³la².
 A²nxe³jau³xai²na² wi¹jau³xai²na² a²si³yxau³tāu³a¹
 Je³su² Kris²tu³jah¹lai²la¹wa².

18 Yxān¹ta¹:

— ĩh¹nxe³kxa²yaⁿti³ta³ I³sa³e² nũ³ka³txa²
 yxo²i²ai¹nxa³ji¹? Wãn³txa² wi¹jau³xa²
 ne³ka²kai¹nxa³kxe³su² yxo²i²ai¹nxa³ji¹?
 Nxe³sah¹lxin¹kxai²nãn²tu³:

— Nxe²nxa³wi¹. Wãn³txa² kãn²
 ne³ka²ki²khai¹xain¹na³li¹. Ain¹ta¹, kwa²hãi¹nxe²
 ã³ne³to³hai¹nxa³wi¹. Nxe³nx2ti³hĩ³na¹wa².
 Nxe³ju³ta², Sũ³na² ha³teh³nxã³nxãn¹jau³su²
 te³nah¹lxı¹:

— Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³su² a²sa³wi³sa²
 ĩ³sa²si¹hã³ũ¹nhẽ³na³li¹. A²nxe³tũ³ka³txai²na²
 yxo²wãn³txa², yuh³xai²nãn¹tũ³ka³txi³ki³na¹xai²na²
 a²ne³nxẽ³nãu³a¹ ne³ka²ki²ki³tã³li¹. Ha³lo²a²
 u³je³na² kan³tãu³a¹ ta³nxa², a³li³xi²tãu³a¹ ta³nxa²
 nxe³kxa²ha³ta³nxãn²ti³, txa²wã¹ne³nxẽ³nãu³a¹
 ne³ka²ki²ki³jau³lin³tai¹. Ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Yxãn¹ta¹, wã³kon³sxã³ sa²yxo²we¹txa³tũ³ka³txi³su²
 yũ³te²jai¹ti²tu³wa².

19 Jã¹nxa¹jau³su², I³sa³e² nũ³ka³txa² Sũ³na²
 wãn³txa² a³la³kxain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Ain¹ta¹,
 hai³txi³ yxo²i²ain¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². Hãi¹nxe³sxã³,
 a²nũ²a² Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³te²nãu³xa² so¹lxı³
 Sũ³na² wãn³txa² yxo²i²ain¹na³la². Yhain¹ju³ta²,
 Moi³se²ah³lu¹tai²na² txã², Sũ³na² yxo²wãn³txa²
 ain³kxi²so¹sxã³ ã³wha²li¹la³kxi²nẽ³te³nah¹lxı¹:

— Txi²na¹xai²na² Sũ³nu²na¹xai²na² a²nũ²a²
 Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³te²nãu³xa²
 wi¹ju³ta³lo³tai¹na¹tu¹wi¹. Na¹ha²kxai³,
 wxã²na² sa²kxai³lu² I³sa³e²
 nũ³ka³txi³ ĩ³nxai²na² sa²kxai³lu²
 yxo²kwai³no³txa²lxı³nx2ta¹tu¹wi¹.

Nxe³nx2ta¹kxai²nãn²tu³, ny-
hah¹lxin¹te³nah¹lx1:¹. “A²nũ²a² Ju³te²a²
nũ³kā³txi³sxa³te²nãu³xai²na² Sũ³na²
wãn³txa² hai³txi³ ã³ne³to³hai¹nxa³xã¹.
Ha³yax3ka³li³nũ³kā³txi³sain¹na³na¹.
A²nxe³tũ³kā³txai²na² ã³yxo²kwai³no³txa³lx1²,
ĩ³xan³ta³kxi², na¹xã¹.” Yah³lxin¹tu¹wi¹.
Sũ³na² wãn³txa² ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
20 Jã¹nxe³kxe³hũ³nxe², I³sa³i²ah³lu¹ta²na²
Sũ³na² yxo²wãn³txa² ain³kxi²so¹jau³xa², Ju³te²a²
nũ³kā³txi³sxa³te²nãu³xai²na² ha³lo²a² ya³lo³txi²sxã³
ĩ³ye³kxi²nẽ³te³nah¹lx1:¹.
— Tũ¹kā³txai²na² ã³te³nxi²sai¹nxa³kxa²ha³ta³nxãn²txi³,
ã³ya³ti²sain¹na²hẽ³li¹. A²nxe³tũ³kā³txa²:
“Txa²ko³nxa¹ju³ta², Sũ³na²
sa²wa²su¹ki²sa²ti³ten³sa³nhã¹.”
Nxe³sai¹nxa³kxa²ha³ta³nxãn²ti³,
ĩ³yau¹ũ³nha²yai¹na¹hẽ³li¹.
Sũ³na² ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
21 Yxãn¹ta¹, I³sa³e² nũ³kā³txai²na² ha³lo²a² Sũ³na²
wãn³txa² ã³ye³kxi²nẽ³te³nah¹lx1:¹.
— Kxãn³su² wi¹li³we¹yhu¹si¹hai¹na¹jau³nũ³su²,
txai²li² yxau²sa²tẽ³yai¹nhxai²na¹hẽ³li¹. Nai¹na¹ta¹,
ã³ne³to³lhai¹nxa³ha²kxai³, hã¹nxe³sxã³
sa²yxo²ã³sai¹nha²kxai³, sai¹nhxai²na²hẽ³li¹. Sũ³na²
ta¹hxai²hẽ¹la².

11

Sũ³nu²kxai³lu²I³sa³e²nũ³kā³txa²a³lxin²tain¹jau³su²
1 Hai³txi³ Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a²
hi²sen³su² I³sa³e² nũ³kā³txa² ã³yen²sxã³
ã³na¹ju³ta³la³ yũ²nxa³wa². Kxã³nhxĩ¹nu¹ta²na²

a²nũ³ka³txi³lo³tain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³ha²kxai³,
 hĩ¹na²ĩ³yen²sxã³ã³na¹ju³ta³la³yũ³ti³he¹nx2nxa³wa².
 Txai²na² Pau²lah³lo²na¹xai²na² ha³ta³nxãn²txi³
 I³sa³e² nũ³ka³txu¹tai²la³na¹wa². Na¹ha²kxai³,
 A³bra³ãu²ah³lu¹tain²txi³ a²kan¹ti³nãu³su²
 na¹ha²kxai³, Bẽn³ja³mĩ²ah³lu¹tain²txi³
 a²kan¹ti³nãu³su² na¹ha²kxai³, na¹wa².
 Nxe³na¹kxe³su², Txa²wã¹sũ³na² ĩ³yen²sxã³
 ã³na¹sa²sĩn¹ju³ta³la³yũ³sĩ¹nxa³wa².

2 Jã¹nxa¹jau³su², Txa²wã¹sũ³na²
 a²wi¹lhĩn¹khaix¹hĩ¹nu¹tai²na² a²nũ²a²
 yũ²nxa³hĩ¹nu¹tai²na² I³sa³e² nũ³ka³txu¹tai²na²
 sa²hait¹so¹sxã³:

— Txa²nũ³ka³txi³lo³ta¹i¹. Ta¹hxai²hẽ¹la².
 A²nxe³tũ³ka³txu¹tai²na² a²hĩ¹nai²na²
 ĩ³yen²sxã³ã³na¹ju³ta³la³ yũ³ti³he¹nx2nxa³wa².
 Jã¹nxe³jut³sũ³ju³ta² a²kxã³nhxĩ¹nu¹tai²na²
 E³li²ah³lu¹tai²na² wãn³txa², Txa²wã¹sũ³na²
 Si³yxau³tãu³a¹ ĩ³ye³kxi²sxã³ I³sa³e²
 nũ³ka³txu¹tai²na² ko³nxe³te²lo³tain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 A²nxe³jau³xu¹tai²na² Sũ³na² ha³teh³nxã³nxa²
 ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³te³nah¹lxĩ¹:

3 — Sũ³nãĩ³. I³sa³e² nũ³ka³txai²na²
 kuh³lxa³thin¹tũ³ka³txi³sain¹na³li¹. A²nxe³tũ³ka³txa²
 sa²kxai³lu² wxa²wãn³txa² ĩ³hen³txi³tũ³ka³txain²txi³
 ĩ³sun²tã¹hxa³ti², ha³lo²a² yxau³sxã³ yen³kxa²
 ũ³hũ¹nxa²sĩ¹na¹ju³ta³nũ³ain²txi³ ũ³lhun²tã¹hxa³ti²,
 nxe³tũ³ka³txai²la¹i¹. Ai¹nha²kxai³, txai²na² so¹lxĩ³
 ka³ten³su² on³sxã³ yxau²xai³na¹te³na¹xai²na²,
 ĩ³su²lhã³te³lhxã³ ten³khaix¹sain¹na³li¹.
 E³li²ah³lu¹tai²na² ta¹hxai²hẽ¹la².

4 Yxãn¹ta¹ Txa²wã¹sũ³na² wãn³txi³kxai³lu¹,
 E³li²ah³lu¹tai²na² ĩ³tih³nxain¹te³nah¹lxĩ¹:

— Ta¹wi¹. Txa²sa³wi³ha³lxi³nãu³xa²
ka³lxa¹tũ³ka³txa² 7.000 te²nũ³ka³txa² on³sxã³
yxau³ya³sain¹na³li¹. A²nxe³tũ³ka³txai²na²
a³lxi²na¹jau³su² wxa²sa²no¹a¹tũ³ka³txai²la¹i¹.
Yxãn¹ta¹, a²nũ²a² ã³xa² kuh³lxa³thin¹tũ³ka³txa²
kãi²li³tũ³ka³txa², Bau²ah³la² kwa² sũ³nu²su²
ki³lxo³tain¹sxã³ yxau²ho³hai¹nhxai²tai¹ti²ti¹.
Nain¹kxa²ha³ta³nxãn²ti³, Txa²sa³wi³ha³lxi³nãu³xai²na²
hai³txi³ Bau²ah³lo²la³ yuh³xai²na² ã³ka³tih³wxe³sxã³
ĩ³sa²nẽn¹kxi²ti³hex1tũ³ka³txi³sxa³wi¹. Sũ³na²
wãn³txa² ta¹hxai²hẽ¹la².

5 Kxã³nãu³u¹tai²na² Txa²wã¹sũ³nai²kxai³lu²
ka³lxa¹tũ³ka³txin³ti² ĩ²sxã³ ã³yũ³so¹ta¹hxai²hẽ¹la².
Kwẽn¹tai²na² nxe³kxa²yã¹nxe²na³la². Nxe³ju³ta²sa¹.
Txa²wã¹sũ³na² a³lxi²nẽ³jau³su² I³sa³e²
nũ³ka³txi³syẽ²tũ³ka³txa² kwa² ha²ya³kxa²
ka³lxa²nxa³tũ³ka³txa² wxa²sa²hait1so¹ain¹sxã³
a²sa³wi³ha³lxi³lo³tain¹na³la².

6 Nxe³ju³ta², Txa²wã¹sũ³na² a²ẽ¹nãn¹jau³xa²sa¹:

— Hãi¹nxe³sxã³ thãi³ti³la²sxã³ a³lxi¹na¹jau³xa²
so¹lxi³ ĩ²sxã³ ã³yũ³so¹ai¹na¹xã¹. Yxãn¹ta¹:
“Wi¹kãi³tũ³ka³txi³sain¹na³na¹. Sai¹nha²kxai³,
a²yoh³la³ ĩ²sxã³ ã³yũ³so¹ai¹na¹tũ¹xã¹.”
Nxe³na¹jau³la³, yũn²nxa³xã¹. Yũ³sa²ke³la³te²kxai³,
hãi¹nxe² a²yo³ha² so¹lxi³ kãi³jah¹lo²su² hĩ³na¹xã¹.
Hai³txi³ a³lxi¹na¹jau³xa² so¹lxi³ kãi³jah¹lo²su²
hĩ³nã²nxa³xã¹. Nxe²na³la².

7 Āh¹jau³hũ³nxe², I³sa³e² nũ³ka³txa²:

— Tĩh³na² wain³txi³ tĩh³na² ã³te³nxi²na¹xã¹.
Nain¹kxa²ha³ta³nxãn²ti³, a³ti¹xi²ti³hex1ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².
Kwa² ha²ya³kxa² ãn³kwa³lxi²sai¹sxã³
ã³ya³la¹txa³tũ³ka³txa² Txa²wã¹sũ³na²

ĩ²sxã³ ã³yũ³so¹tũ³ka³txa² so¹lxĩ³
a³ya³ti¹xi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Yxã¹ta¹
a²wã³kon³tũ³ka³txi³su² kãĩ²li³tũ³ka³txi³su²
tũ³ka³txa² ne³ka³tũ³te²hũ³nxe², Sũ³na² wãn³txa²
a³la³kxi²txi³hex¹te²sxa³yu²hẽ³la².

⁸ Nxe³ju³ta², Txa²wã¹sũ³na² ha³teḥ³nxã³nxãñ¹jau³xa²sa¹:

— Txa²wã¹sũ³na² I³sa³e² nũ³ka³txa²
ã³ne³to³hxa³ti³hi¹tain¹ta¹hxai²hẽ¹li¹.
Nxe³kxe³su², ũ³yhe³tĩ¹la³kxi²kxe³hũ³nxe²,
ũ³nhe³tĩ¹la³ki²kxe³hũ³nxe², nain¹kxe³su²,
a²hi¹nai²na² ha³ta³nxãñ²txi³: “Txa²ye³nai²na²
ĩ²a¹tũ¹xã¹. Txa²ne³nxẽ³nai²na² ne³ka²ki²na¹tũ¹xã¹.”
Nain¹kxa²ha³ta³nxãñ²ti³, hxi²kan¹txi³ Sũ³na²
wãn³txa² a³la³kxi²ti³hex¹ yxo²ti²ti³hex¹
nxe³ai¹nxa³wi¹. Ta¹hxai²hẽ¹la².

⁹ Jã¹nxe³jau³hũ³nxe², Ta³vi²yah³lu¹tai²na²
ĩ³ye³te³nah¹lxĩ¹:

— Kãin² kuh³lxa³thin¹khai¹nxe³tũ³ka³txi³sain¹na³li¹.
Nxe³ha²kxai³: “Ka³li³sa²nãñ³ka¹.
Ã³yã³nũ²ki²sxã³ yain³txa²
wxa²sa²wa²so³ta¹kxe³su² te²a² kãin²
ĩ³yai³na¹tũ¹xũ³.” Nain¹te²i³, a²yoh³la³
kwẽñ¹ta²kxai³ Txa²wã¹sũ³na² Hi²sen³kxai³lu²
khãuh³lxa³ti³hi¹tain¹tu¹wi¹. Ai¹nha²kxai³,
a³li²sin³sxã³ aun³te²la³ yũ¹tai¹nx³tho³li¹.

¹⁰ Ye³han³te²hũ³sxã³ yxau²ho³hain¹tũ³ka³txi³sain¹na³li¹.

Ain¹sxã³, jã¹nxe³jut³sũ³nxe² a²nũ²a²
a²yen³kxa² sa³txe¹khai¹nxe³te²a²
ah³xai³te²hũ³nxe², sa²yxo²thut¹sa²kxai³:
“Khãuh³lxa³ti³khai¹nha¹nhã¹.
Sa²wa²su¹nha¹ju³ta³la³ yũñ²nxa³xã¹.”
Nxe³te²hũ³nxe², ta³nxũ¹ka³txai²na²

$a^2ko^3nxe^3ju^3ta^3lo^3tain^1sxã^3$
 $yxau^2ho^3lhain^1tũ^3ka^3txi^3sain^1na^3li^1.$
 $Ta^3vi^2yah^3lu^1tai^2na^2 wãn^3txa^2 nxe^3ta^1hxai^2hẽ^1la^2.$
11 $Ju^3te^2a^2$ $nũ^3ka^3txa^2$ $Je^3su^2jah^3la^2$
 $ĩ^3ye^2nain^1na^2hẽ^3la^2.$ $Nain^1sxã^3,$ $ko^3nxe^3ti^3$
 $kãi^3ain^1na^2hẽ^3la^2.$ $Nxe^3ha^2kxai^3,$ $a^2nũ^2a^2$
 $sa^2tã^3yxo^2thu^2kxã^1sxã^3$ $a^3hi^2sxã^3$ $yuh^3xai^2na^2$
 $sxa^3te^2hũ^3nain^1na^3la^2.$ $Yxãn^1ta^1,$ $Txa^2wã^1sũ^3na^2$
 $sa^2hau^3ko^3tain^1tu^1wa^2.$ $Ain^1kxai^2nãn^2tu^3,$ $a^2nũ^2a^2$
 $a^3hi^2te^2a^2$ $ĩ^3we^2nxi^2sxã^3$ $ĩ^3sa^2yxau^3xi^2te^2hũ^3nxe^2,$
 $Ju^3te^2a^2$ $nũ^3ka^3txa^2$ $yxau^3ain^1tu^1wa^2.$
 $Hxa^3nai^1nxa^3lho^3la^2.$ $Yxãn^1ta^1,$ $hĩ^1nai^2na^2$ $txã^2,$
 $Ju^3te^2a^2$ $nũ^3ka^3txai^2na^2$ $txã^2nũ^2,$ $Sũ^3na^2$ $wãn^3txa^2$
 $ĩ^3ye^2nain^1jau^3xan^1te^2ka^3ya^3tu^3,$ $wxã^3na^1nũ^2la^2,$
 $a^2nũ^2a^2$ $Ju^3te^2a^2$ $nũ^3ka^3txi^3sxa^3te^2nũ^3ka^3txai^2na^2$
 $sa^2kxai^3lu^2,$ $Sũ^3na^2$ $wãn^3txa^2$ $ain^3kxi^2sxã^3$
 $sa^2yxo^2we^1tain^1sxã^3$ $ka^3te^3na^2$ $wi^1tãu^3a^1$
 $a^3ti^1xai^1nhxai^2na^2hẽ^3la^2.$ $Ain^1kxa^2yu^3su^2,$ $a^2hĩ^1na^2$
 $Ju^3te^2a^2$ $nũ^3ka^3txa^2$ $a^2yxo^2kwain^3ti^3lo^3nain^1na^3la^2.$
12 $Jã^1nxe^3sxã^3$ $Ju^3te^2a^2$ $nũ^3ka^3txa^2$
 $ko^3nxe^3ti^3$ $kãi^3ain^1ju^3tan^1te^2kxa^2ya^3tu^3,$
 $yuh^3xai^2nãn^1ko^3xan^1tũ^3ka^3txa^2$ $a^2yxo^2ha^3kxa^1,$
 $Sũ^3na^2$ $ha^3lo^2a^2$ $wi^1ju^3ta^3lo^3tẽ^3lhĩ^3nx2na^3la^2.$
 $Yxãn^1ta^1,$ $yxan^1nãu^3a^1$ $Ju^3te^2a^2$ $nũ^3ka^3txa^2$
 $sa^2si^3wa^3tit3so^1xi^2sxã^3,$ $Txa^2wã^1sũ^3na^2$ $wãn^3txa^2$
 $sa^2yxo^2we^1ta^3lun^2tu^1wa^2.$ $Nxe^3tãu^3a^1,$ $Ju^3te^2a^2$
 $nũ^3ka^3txi^3su^2$ te^2a^2 $Ju^3te^2a^2$ $nũ^3ka^3txi^3sxa^3te^2su^2$
 te^2a^2 $ain^1sxã^3$ $ha^3lo^2a^2$ $wi^1khai^1nxe^3sxã^3$
 $ã^3sen^3sai^1khai^1nxe^3sxã^3$ $wi^1ju^3ta^3lo^3tain^1tu^1wa^2.$

$Sũ^3nu^2kxai^3lu^2$ $Ju^3te^2a^2$ $nũ^3ka^3txi^3sxa^3te^2na^2$
 $ã^3ya^3lxi^2yhain^1jau^3su^2$

13 Jā¹nxā¹jau³su², a²hī¹nai²na² Ju³te²a²
 nū³ka³txi³sxa³te² ī³nxai²na² ī³ye³kxi¹nx2ta¹wa².
 Na¹ka³tū³, Txa²wā¹sū³na² sa³wi³sa³lot3sa²sxā³
 ī³sa²si¹hā³ūh¹nxā²sa¹nx2ti³na²hē³la².
 A²wa³ka³li³yu³ta² hxi²kan¹khai¹nxe³ju³ta²
 o²la³kxi¹nx2ti³te³lhxā³ nxe³sa¹nx2ti³na²hē³la².
 Na¹ha²kxai³, txa²wa³ka³li³yu³txai²na²
 kāin²ju³ta³lot3ja³nx2ta¹wa².

14 Na¹ha²kxai³, txa²ka³lxa¹ti³su² tū³ka³txa² a²ī³lxa²
 I³sa³e² nū³ka³txai²na²:

— Txa²wa³ka³li³yu³txai²na² ī²sain¹sxā³,
 yxo²kwai³no³tai¹na¹ji¹ku¹. Ain¹to³ha¹hē¹la².

— Txa²wā¹sū³na² sa²yxo²we¹tain¹sxā³ a²ko³nxe³ti³
 kāi³ain¹ju³ta² ā³na¹ain¹sxā³, ā³wa²su¹te³lhxā³
 ain¹ji¹ku¹. Ain¹to³ha¹hē¹la².

15 A²kxā³nxā² Txa²wā¹sū³na²
 Si³yxau³tāu³su² tāu³a¹, I³sa³e² nū³ka³txai²na²
 ī³ye²nain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nain¹kxe³su²,
 Txa²wā¹sū³na² yuh³xai²nān¹tū³ka³txi³ ā³su²
 yxo²ha³kxa¹ te²nāu³xa² ā³ya³li²hain¹ta¹hxai²hē¹la².
 Yxān¹ta¹, yxan¹nāu³a¹ I³sa³e² nū³ka³txai²na²
 ā³ya³n³ya³li¹xi¹xain¹tu¹wa². Nxe³tāu³nū³ā¹,
 ha³lo²a² wi¹khai¹nxe³sxā³ ā³sen³sai¹nxe³hī³ki³tā³la².
 A²nū²a² ya³lu²te²hū³nxe² ka³ten³su²
 ī³sa²yxau³xi²jut3sū³nxe², ha³lo²a²
 wi¹khai¹nxe³hī³nx2na³la².

16 Jā¹nxe³ti³hū³nxe²:

— Hi³a² kāin²ta³ka³txa², Txa²wā¹sū³na²
 ū³hū¹na¹tū¹xā¹. Yah³lxin¹kxai²nān²tu³,
 a²nxe²ka³ti³nāu³a¹ so¹lxi³ ū³hū¹yah³lxin¹kxai²nān¹tu³,
 a²ka³tai²na² whāi²na¹ a²nū³ka³txai²na²
 whāi²na¹ ha³ta³nxān²txi³, Txa²wā¹sū³na²

wi¹lh¹in¹te²lo³ta³ka³ta³nũ³ai²la¹wa².
 Jã¹nxe³jut3sũ³nxe², A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na²
 hi³a² nxe²ka³ti³hũ³jah¹lo²su² ha²kxai³,
 a²ne³kan²tũ³ka³txai²na² sa²kxai³lu² Ju³te²a²
 nũ³ka³txai²na² kwẽn¹tai²nãn¹tũ³ka³txai²na²
 sa²kxai³lu² hi³a² nũ³ka³txi³hũ³tũ³ka³txi³su²
 ha²kxai³, te²ju²hẽ³la². Nxe³jau³su²,
 a²wi¹lhĩ¹nu¹tai²na² Txa²wã¹sũ³na²
 Si³yxau³tãu³su² tãu³a¹ A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na²
 wi¹lh¹in¹te²lo³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Te²yã¹nxe³sxã³
 sa²nẽ³hẽt1sxã³ Ju³te²a² nũ³ka³txai²na²
 kwẽn¹tai²nãn¹tũ³ka³txai²na² Txa²wã¹sũ³na²
 wi¹lh¹in¹te²lo³tũ³ka³txi³nũ³ai²la¹wa².

17 Jã¹nxe³jut3sũ³nxe², yain³ta³ka³ta²
 O³li³ve²ra³ka³txa², a²nũ²a² wa³kon³ka³ta² a²nxũ³ka²
 nũ³ka³na³ki² ta³nxũ³ka² ũh³nxũ³ki²lã³sãn²ka³tu³
 kwa² sa³wxe³na² wen¹ka³ta² O³li³ve²ra³ka³txa²
 a²nxũ³ka² sa²kxai³lu² ũh³nhe³ki²lho¹sxã³
 a²nxe³tũ³ka² sa²kxai³lu² ũh³nxũ³ne³wxen³ti³te²na¹.
 Hã²wxãn³txa³ ka³lũ³ã³nxũ³kxi¹ka³tu³,
 wi¹wen¹ye²nũ²nha²wa². Jã¹nxe³jut3sũ³nxe², Ju³te²a²
 nũ³ka³txa² sa²kxai³lu² hai³sxa² yain³txa³ka³ta²,
 a²nũ²a² wa³kon³kat3sũ³nxe² yxau²xai³lai¹nha²kxai³,
 wxã²na² Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³te² ĩ³nxai²na²
 sa²kxai³lu² kwa² sa³wxe³na² kwa²
 wen¹kat3sũ³nxe² yxau²xai³yah³lxi¹nha²kxai³,
 nxe³yain¹yah³lxi³te²sin¹yu²hẽ³la². Kxãn³su²,
 ha³lo²a² wi¹ju³ta² un²ta³ki²sxã³
 yxau²xai³yah³lxi³hxai¹nhẽ³la². Yxãn¹ta¹,
 kwẽn¹tai²na² yain³txa³ka³ta² a²nũ²a²
 wa³kon³ka³ta² ũh³nxũ³ne³wxen³ti³sxã³ wi¹wen¹
 ã³nxũ³ki¹jut3sũ³nxe², yah³lxi³hĩ³nxa¹lxa².

Nxe³ha²kxai³, Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ ha³lo²a²
wi¹ju³ta³lot3sxã³ yxau²xai³yah³lxi³hĩ³nxa¹lxa².

18 Yxã¹ta¹, Ju³te²a² nũ³ka³txa²
yxau²xai³lain¹ju³ta², wa³kon³ka³ta²
a²wi¹lhĩ¹nãn¹ta³nxũ³ka²ũh³nxũ³ki²lã³txũ³ki³hũ³nxe²
yxau²xai³lain¹na³la². Yain¹yah³lxin¹kxa²ha³ta³nxãn²txi³,
ha³ya³kxa³lxi³hit1sxã³ ĩ³ye³kxain¹yah³lxi³txa³hẽ¹la².
Ĩ³ya³lo³nhyah¹lxin¹kxai²nãn²tu³, hai³txi³
wain³txi³ ĩ³ye³kxi²nhyah¹lxi³hĩ³nx2nxã³lxa².
Nxe³yah³lxin¹jut3sũ³ju³ta²sa¹. Yain³txa³ka³ta²
a²nxe²ka³nãu³a¹ so¹lxi³ a²yã¹ki³tãu³su²
te²jai¹ti²tu³wa². Hai³txi³ a²nxũ³ki³nãu³la³
a²yã¹ki³tãu³sxa³wa². Wxãi²na²
Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³te² ĩ³nxai²na²
a²nxũ³ki³hũ³sxã³ yxau²xai³yah³lxi³hĩ³nxa¹lxa².
Yah³lxi¹nha²kxai³, a²nxe²ka³ti³hũ³tũ³ka³txa²
Ju³te²a² nũ³ka³txa² ti³hi¹txa²txi³ha²kxai³,
ka³ten³su² yxau²xai³yah³lxi³hĩ³nxa¹lxa².
Yxã¹ta¹, a²nxe²ka³ti³hũ³tũ³ka³txa²,
wxãi²na² a²nxũ³ki³hũ³tũ³ka³txi³ ĩ³nxai²na²
ti³hi¹jah³lxin¹ju³ta³la³yũ²nxa³wa².

19 Jã¹nxe³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³:

— Hai³sxa³nãn¹ta³ka³ta² a²wi¹lhĩ¹nãn¹te²nxũ³ka²
txã² ũh³nxũ³ki²lã³nũ²hẽ³li¹. Txai²na²
sa³wxe³nãn¹ta³nxũ³ka³na¹xai²na²
ũh³nxũ³ne³wxen³ti³nha²sa³txai²li¹. Nxe³ha²kxai³
kãi²na¹wi¹. Nxe³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
nxe³yah³lxi³txa³hẽ¹la².

20-21 Jã¹nxe³jau³su², wxãi²na²
sa²kxai³lu² yxo²ĩ²yah³lxin¹kxe³su², Sũ³na²
wẽ³ha³lxi³lo³txa²txi³te²jai¹ti²tu³wa². Yah³lxin¹ka³tu³,

hai³sxa¹ka³ta² wa³nũn³ta³nxũ³ka²
 ũh³nxũ³ne³wxen³ti³nha²ti³hũ³nxe²
 yxau²xai³yah³lxi³hĩ³nxa¹lxa². Yah³lxin¹kxan²ti³,
 kãin²te²lo³nhyah¹lxi³txa³hẽ¹la². Hãi¹nxe³sxã³
 î³yxuh³lxi³jah³lxi³hẽ¹la², sa²yxo²ã³syah¹lxi³sxã³
 ã³ni²lã³nx2ti³kxa²yan³txi³sa². A²ya³la³tu³,
 Ju³te²a² nũ³ka³txa² txã², Sũ³na² wãn³txa²
 yxo²î²ai¹nxa³kxe³tu³, Txa²wã¹sũ³na²
 hi²sen³su² î³ye²nain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Hai³sxa² a²wi¹lhĩ¹nãn¹ta³nxũ³kxa²
 yain³txi³ka³ta² a²nxũ³ka³ti³khai³xa²
 ũh³nxũ³ki²lã³ti³hũ³xain¹sxã³ î³yen²sxã³
 khãuh³lxa³ti³hi¹tain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Jã¹nxe³nx2ti³kxa²yan³ti³su² sa²yxo²ã³syah¹lxi³txa³hẽ¹la².

22 Txa²wã¹sũ³na² kãin² a³lxi²nẽ³na³la². Yxãn¹ta¹,
 khãuh³lxa³ti³hi¹tẽ³ju³ta³la³ yũ³nũ³nhĩ³nx2na³la².
 Sa²yxo²ã³ki³kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na²
 hxi²ki³kxai³lu² khãuh³lxa³ti³hi¹tẽ³ju³ta³la³
 yũ³nẽ³lhĩ³nx2na³la². Jã¹nxe³nx2ti³kxa²yan³ti³su²:

– Sũ³na² a³lxi²nẽ³jah¹lo²su² na³na¹. Yxo²î²a¹xã¹.
 Nxe³nhyah¹lxin¹jau³su², yxau²sa²tẽ³jah¹lxi³hẽ¹la².
 Khãuh³lxa³ti³hi¹txa²txi³kxa²yan³ti³su², Ju³te²a²
 nũ³ka³txa² ũh³nxũ³ki²lã³tũ³ki³hũ³nxe²
 khãuh³lxa³ti³hin¹sxã³ yxau²xai³lain¹kxa²
 yã¹nxe³nx2ti³kxa²yan³ti³su² ya³nx2ta¹wa².

23 Yxãn¹ta¹, Ju³te²a² nũ³ka³txa² ha³yax3khin¹sxã³
 sa²yxo²ã³ain¹kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na²
 sa²hau³ko³tain¹tu¹wa². A²wi¹lhĩ¹nãn¹txũ³kxa²
 hai³sxa¹ka³ta² ũh³nxũ³wxe³xi²jut3sũ³nxe²
 sa²hau³ko³tain¹tu¹wa². Nxe³ha²kxai³,
 a²kxã³nxa² ka³lũ³sxã³ ã³nxũ³yaun³ti³jut3sũ³nxe²
 yxau³ain¹tu¹wa².

24 Jã¹nxa¹jau³su², wxã²na² Ju³te²a²
 nũ³ka³txi³sxa³te² ĩ³nxai²na² yxau²xai³yah³lxin¹ju³ta²,
 yain³txa³ka³ta² wa³nũ³ta³ka³ta² kwa²
 sa³wxe³nãn¹ka³ta² a²nxũ³ka² ũh³nxũ³ki²lho¹sxã³
 yxau²xai³jut3sũ³yah³lxĩ³hxai¹nhẽ¹la². Nxe³sxã³
 hai³sxa¹ka³ta², a²wi¹lhĩ¹na² ka³lũ³ye²nxa³ka³ta²
 sa²kxai³lu² ũh³nxũ³ne³wxen³ti³sxã³
 ã³nxũ²ki²sa²so¹sxã³ wi¹wen¹jut3sũ³nxe²
 yxau²xai³yah³lxĩ³hĩ³nxa¹lxa². Yxãn¹ta¹, ha³na³ka³lxĩ²
 Ju³te²a² nũ³ka³txa² sa²kxai³lu² yain³txa³ka³tã³xa²
 a²nũ²a² wa³kon³kxe³su² te²kat3sũ³nxe²
 yxau³ain¹tũ³ka³txai²la¹wa². Txa²wã¹sũ³na²
 ĩ³hait1so¹kxe³nũ³ka³txi³khai¹xu¹tai²lxã²na³la².
 Nxe³ha²kxai³:

— Ha³lo²a² hau³kon³na³na¹. Ju³te²a² nũ³ka³txa²
 ũh³nxũ³wxe³xi²jut3sũ³nxe² sa²hau³ko³ta¹tũ¹xã¹.
 Sũ³na² nxe³kxai²nãn²tu³, hxi²kan¹txi³
 sa²hau³ko³tain¹tu¹wa².

Sũ³nu²kxai³lu² a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ a³lxĩ²nẽ³jau³su²

25 Txa²wã³tã³nãu³xãĩ³. Wãn³txi³khai³xa²
 hãĩ³jau³xa² ĩ³yau¹ũ³nx2ta¹wa². Nxe³na¹jau³xai²na²
 a³la³kxi¹jah³lxĩ³hẽ¹la². Kwa²a³la³kxi²te²lo³nhyah¹lxin¹kxa²yan³ti³s
 ya³nx2ta¹wa². Nxe³na¹jau³su² te³nah¹lxĩ¹.
 ĩ³sa³e² nũ³ka³txai²na² a²hĩ¹nai²na² Sũ³na²
 sa²yo²ã³ain¹tũ³ka³txi³sain¹na³la². Yxãn¹ta¹,
 sa²ha³ya³khĩt1sxã³ sa²yo²ã³ain¹tu¹wa². Nxe³ju³ta²,
 a²ha²kwẽn¹tai²na² Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹,
 a²nũ²a² Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txi³nãu³xa²
 yxo²ĩ²ain¹si¹jau³su² ĩ³kaix1tain¹na³la². Yxãn¹ta¹,
 yxan¹nãu³a¹:

— Ta³lu²na¹hē³na¹. Ī³kaix1ta¹tũ³ka³txi³nũ³a²
 Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txi³nãu³su²
 nxe³ye²sa²ta³nũ³ka³txi³nũ³a² hau³kon³na³na¹.
 Sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹, ain¹tu¹wa².
 Nain¹kxai²nãn²tu³, nxe³tãu³nũ³a² I³sa³e² nũ³ka³txa²
 Sũ³na² sa²si³wa³tit³so¹xain¹tu¹wa².

26 Nxe³tãu³a¹, Txa²wã¹sũ³na² I³sa³e²
 nũ³ka³txa² a²yo²ha³kxa¹ a²ko³nxain¹ju³ta²
 sa²wa²su¹tain¹tu¹wa². A²nxe³ju³ta³nũ³a², Sũ³na²
 ha³teh³nxã³nxa² ũ³wha²li¹la³kxi²nē³te³nah¹lx¹:

— Si³ãu²thĩ³nãn¹tũ³ka³txa² a²nũ²a²
 a³li³la³ki²nē³lhxã³ ũ³hũ¹nhē³tu¹wi¹.
 Wxa²wa²su¹tē³jah¹lo²nũ³ai²la¹i¹.
 A²nxe³jah¹lo²nũ³ai²na², Ja³ko²ah³lu¹tai²na²
 a²ne³kan¹tũ³ka³txa² yxo²ha³kxa¹
 a²ko³nxain¹ju³ta², wxa²wa²su¹tain¹tu¹wi¹.

27 Nxe³ha²kxai³, Txai²na¹xai²na²
 Sũ³nu²na¹xai²na² a²ko³nxain¹ju³ta²
 wxa²wa²su¹tai¹na¹kxai²nãn²tu³, wãn³txa²
 tah²yau³xa² wxa²si³yah³la²nãu³xu¹tai²na²
 ĩ³ye³kxũ¹hai¹na¹jau³xu¹tai²na²
 sa²yo²we¹nha²sxã³ ũ³hũ¹ai¹na¹tu¹wi¹.
 Sũ³na² wãn³txa² ta¹hxai²hē¹la².

28 Jã¹nxa¹jau³su², Ju³te²a² nũ³ka³txai²na²
 Sũ³na² wãn³txa² wi¹jau³xa² te³nai¹nxa³wa².
 Nain¹jau³su², Sũ³na² ĩ³ko¹x1ko¹son²kain¹na³la².
 Jã¹nxain¹sãn²kxa²yuh³su², wxã²na² sa²kxai³lu²
 Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txi³ ĩ³nxai²na²
 sa²kxai³lu² ha³lo²a² wi¹ju³ta³lo³txa²txain¹te²ju²hē³la².
 Yxãn¹ta¹, Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
 a²ẽ¹nãn¹jau³su² te³nah¹lx¹:

— Ju³te²a² nũ³ka³txa² a³lxi²na¹nhã¹. Kxã³nãu³a¹
 A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² I³sa²kah³lu¹tai²na²
 Ja³ko²ah³lu¹tai²na² nxe³te²nu¹tai²na² a²ne³kan¹tãu³a¹
 sa²yo²we¹nha²sxã³ i²sxã³ ã³yũ³so¹na¹hẽ³na¹.
 Nxe³ha²kxai³ na¹xã¹. Nxe³hĩ³nx2na³la².

29 Nxe³ju³ta², Txa²wã¹sũ³na²
 wã²nxũ¹hain³nha²sxã³:

— Ta³nxũ¹ka³txai²na² i²sxã³ ã³yũ³so¹na¹tũ¹xã¹.
 Ha³lo²a² wi¹ju³ta² ã³hũ¹ai¹na¹txai²lã¹.
 Nxe³kxai²nãn²tu³, wãn³txai²na² i³wa²la³ki²nha²sxã³
 ã³na¹ju³ta³la³ yũ³ti³hex1te²sxa³yu²hẽ³la².

30 Jã¹nxa¹jau³su², Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txi³
 i³nxai²na² a²ha² kxã³nxa² Txa²wã¹sũ³na²
 sa²yo²ã³yah³lxi³ta¹hxain¹ti³ai¹ti²tu³wa².

Yxãn¹ta¹, hĩ¹nai²na² Txa²wã¹sũ³na² wi¹lhin¹sxã³
 thã³ti³la² sa²hau³ko³nx2ti³na³la². Ju³te²a²
 nũ³ka³txa² sa²yo²ã³ain¹sãn²kxa²yu³tu³ Sũ³na²
 ã³nhxi²nũ¹nũ³nx2ti³na³la².

31 Jã¹nxe³jut3sũ³ju³ta², a²hĩ¹nai²na² Ju³te²a²
 nũ³ka³txai²na² Txa²wã¹sũ³na² sa²yo²ã³ain¹na³la².
 Nxe³ta¹, Txa²wã¹sũ³na² wi¹lhin¹sxã³ thã³ti³la²
 sa²hau³ko³tain¹tu¹wa². Nxe³nx2ti³kxa²yã¹nxe²
 wi¹lhin¹sxã³ thã³ti³la² sa²hau³ko³tain¹tu¹wa².

32 Txa²wã¹sũ³na² i³ye³kxi²ki²nha²nẽ³te³nah¹lxi¹:
 — A²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ sa²yo²ã³sa²te²sain¹na³na¹.
 Nxe³jut3su², hxi²kan¹txi³ wxa²wa²su¹nhai¹nx3tho³na¹.
 Nxe³nẽ³lhĩ³nx2na³la². Nxe³jau³xai²lot3sxã³
 yxau²xai³lhĩ³ki³tã³la². Yxãn¹ta¹, a²yo²ha³kxa¹lxi³
 te²ki³na¹xai²na² wi¹lhin¹sxã³ thã³ti³la²
 sa²hau³ko³tẽ³na³la². Jã¹nxe³nẽ³lhã³,
 sa²yo²ã³te²lo³tẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².

Sũ³na² i³sa²nẽn¹kxi²ki³jau³su²

33 Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tāu³a¹ thāi³ti³la²
 a³lxi²khaix1nē³na³la². Te²yā¹nxe³nũ³sxā³,
 wān³txa² wā²nxũ^h¹ a³la³kxi²ta³lu²ni², wā²nxũ^h¹
 wi¹ko³nha²ta³lu²ni², nxe³kxa² Si³yxau³jah¹lo²su²
 na³la². A²nxe³jah¹la² wā²nxũ^h¹ a²ē¹nāu³a¹ au³txi³
 ain³nha²jau³la³ ko³nxe² ā³ten³ki²kĩ³sxa³ha²kxai³,
 ha³lo²a² kãi³ain¹ju³ta³la³ a³la³kxi²kĩ³sxa³ha²kxai³,
 nxe³nē³lhĩ³jah¹lo²su² na³la².

34 Nxe³ju³ta², Sũ³na² ha³teh³nxā³nxa²
 ũ³wha²li¹la³kxi²nē³te³nah¹lxi¹:
 — Txa²wā¹sũ³na² a²ē¹nān¹jau³su², hxi²kan¹txi³,
 a³la³kxi²kĩ³sxa³ha²kxai³, Txa²wā¹sũ³na²
 hxi²kan¹txi³ ĩ³tih³nxe³kĩ³sxa³ha²kxai³,
 nxe³kĩ³tā³li¹.

35 Jā¹nxe³ti³hũ³sxā³:
 — Txi²na² txā² a²yen³kxa² wi¹te²a² Txa²wā¹sũ³na²
 ũ³hũ¹sā²na¹hē³na¹. Na¹ha²kxai³, a²yo³ha²
 ũ³yho³hi¹xi²sain¹kxe³nũ³a² tau³ton³ye²na³na¹.
 Nxe³kĩ³kah³lo²nũ³la³ yũ³ti³he¹nx2nxa³wi¹.

Ta¹hxai²hē¹la².

36 Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tāu³a¹ a²yen³kxa²
 yxo²ha³kxa¹ wet1sa²sai¹ta¹hxai²hē¹la².
 Ai¹nha²kxai³, a²hĩ¹nai²na² ye³ha³te³txi³ ĩ²ha²kxai³,
 a²yen³kxa² yxo²ha³kxa¹ ai²na³la². Nxe³ha²kxai³,
 a²yen³kxa² we¹kxa² yxo²ha³kxa¹ yxau³sxā³,
 Txa²wā¹sũ³na² ĩ³sa²nēn¹kxi²te³lhxā³ yxau²na³la².
 Nxe³ha²kxai³, Txa²wā¹sũ³na² ĩ³sa²nēn¹kxi²
 sa²wa²to¹ja³sah¹lxi³hē¹la². Ju¹ta² wain³na³la².

12

Txa²wā¹sũ³na² wa³ka³la² o²la³kxi²kxe³su²

1 Txa²wã³tã³nãu³xã³. Ne³ka²ki²sah¹lxi³hẽ¹la².
 Txa²yxo²ka³nãu³ai²na² whã²na¹ wi¹lãin³nha²sxã³
 i³ye³kxi¹nx2ta¹wa². Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
 wi¹lhin¹sxã³ thã³ti³la² sa²hau³ko³tẽ³na³la².
 Nxe³nẽ³lha²kxai³, wxa²nũ²nãu³ai²na²
 a²wi¹tãu³a¹ Txa²wã¹sũ³na² hxi²ka²nãu³a¹,
 ã³wxe³je¹jxah³lxi³hẽ¹la². Wxa²nũ²nãu³ai²na²
 ka³ten³su² tãu³a¹ wi¹lhin¹sxã³ Txa²wã¹sũ³na²
 i³ka³li³txai²lã¹. Yah³lxin¹jau³su² wxa²nũ²nãu³a¹
 a²wi¹tãu³a¹ ã³wxe³je¹jxah³lxi³hẽ¹la².
 Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³, a³la³kxi²khai¹nxe³sxã³
 Txa²wã¹sũ³na² sa²yxo²we¹jah³lxi³hĩ³nxa¹lxa².
 Jã¹nxe³si¹nx2ta¹jau³nũ³su² ye¹nx2ta¹wa².

2 Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³, yuh³xai²nãn¹tũ³ka³txai²yã¹nxe³sxã³
 kã³yxau²xai³yah³lxi³txa³hẽ¹la². Yah³lxin¹ta¹,
 Txa²wã¹sũ³na² wxa²ẽ¹nãu³a¹ au³txi³ tah²lxi³
 wxa²we¹txa²lxi³na³la². Nxe³nx2ti³jau³su², tah²lxi³
 yxau²xai³jah¹lxi³hẽ¹la². Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
 Txa²wã¹sũ³na²a²ẽ¹nãn¹jau³xa²ha³lo²lo³txa²lxi³si¹jau³nũ³su²
 wi¹la³la³kxi²yah³lxin¹tu¹wa². Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
 Txa²wã¹sũ³na²a²ẽ¹nãn¹jau³su²jau³xa²:

– Txa²wẽ³ha³lxa² ã³hũ¹ai¹na¹ju³ta²
 wi¹khai¹nxe³ju³ta² so¹lxi³, i³ka³li³sa²ju³ta³nũ³a²
 so¹lxi³, ka³na³ku² wã³ko³nxa³kxe³tu³
 wain³khai¹nxe³ju³ta² so¹lxi³, ã³hũ¹ai¹na¹tũ¹xã¹.
 Nxe³nx2ti³jau³su²jau³xa²a³la³kxi²yah³lxin¹tu¹wa².

3 Txa²wã¹sũ³na² thã³ti³la² a³lxi²sa²sxã³
 hxi²kan¹txi³lot3sa³na²hẽ³la². Nxe³sa²kxe³su²,
 wxa²yu³ta² yxo²ha³kxa¹ i³ye³kxi¹nx2ta¹wa².
 Kwa² ha³lo²a² ã³sen³sai¹sxã³ kwa²
 kãin²te²lo³nhyah¹lxi³txa³hẽ¹la². Yah³lxin¹ta¹:

– Wi¹lãin³nha²sxã³ wi¹lĩ²nha¹xã¹. A²ya³la³tu³

Txa²wā¹sũ³na² hxi²kan¹txi³lot3sa²jau³xa²
 yā¹nxe³jau³lxi³ yxau²xai³la¹tũ¹xā¹.
 Nxe³jah³lxi³hē¹la².

4 Yah³lxin¹kxai²nān²tu³, txa²wā¹nũ²ai²na²
 ka³na³ka³na³tā³la². Nxe³kxan²ti³
 ka³lxan¹ta³kxi² ki³tā³la². Jā¹nxe³sxā³
 ka³lxan¹ta³kxi²kxan²ti³ ha³na³ka³lxi³ ha³na³ka³lxi³
 o²la³kxi²xai³ki³te²ju²hē³la².

5 Jā¹nxe³kxe³hũ³nxe², txa²wā¹ki³na¹xai²na²,
 Sũ³na² wē³ha³lxi³su² te²ki³na¹xai²na²
 ka³lxa¹ki³te²jai¹ti²tu³wa². Nxe³ki³sa²kxai³
 ha³na³ka³lxi³ o²la³kxi²xai³ki³kxan²ti³ Je³su²jah³la²
 ā³nũ²nxi²sxā³ yxau²xai³ye²ki³te²ju²hē³la².
 Kĩ³sa²kxai³, wi¹lĩ³we¹yhu¹ki³kxe³su²,
 a²hāi¹nxe³jau³xa² so¹lxi³ a²nũ²a²
 ka³na³ka³na³ki³te²hũ³nxe²nũ²yxau²xai³ye²ki³te²ju²hē³la².
 Txa²wā¹nũ²ai²yā¹nxe³te²nāu³su² wi¹lĩ³we¹yhu¹sxā³
 o²la³kxi²xai³ki³te²ju²hē³la². Jā¹nxe³kxe³hũ³nxe²,
 Sũ³na² wē³ha³lxi³su² te²ki³na¹xai²na²
 wĩ¹lĩ³we¹waun¹yhu¹sxā³ yxau²xai³ki³ju³ta² so¹lxi³
 wain³na³la².

6 Nxe³ki³kxai²nān²tu³, Txa²wā¹sũ³na² thāi³ti³la²
 a³lxi²nē³kxe³su² ĩ³la³kxi²te²lo³tũ³nē³na³la².
 Nxe³nē³jut3su², a²nũ²a² a²hoh³lxi³khaix1nũ³tu³
 ĩ³la³kxi²te²lo³tũ³nē³li², a²nũ²a² ā³su² te²an²tu³
 a²hoh³lxi¹khaix1nũ³ā³nũ³tu³ ha³na³ka³lxi³
 ĩ³la³kxi²te²lo³tũ³ni², jā¹nxe², jā¹nxe², hu³
 ũ³hũ²xai³nē³na³la². Nxe²xai³nē³jau³su², Sũ³na²
 wān³txa² a²nũ²a² ā³xa² ĩ³yau¹ũ³si¹nhē³jau³nũ³su²
 ĩ³la³kxi²te²lo³tũ³nē³kxai²nān²tu³, Sũ³na² wān³txa²
 yxo²ĩ²ki³kxa² yā¹nxe² ĩ³yau¹ũ³ya³sain¹yah³lxi³hē¹la².

7 Jā¹nxe³jut3sũ³nxe², txa²wā¹wā³tā³nāu³xa²

ã³nhxi²nũ¹nũ³si¹nhẽ³jau³su², Sũ³na²
 î³la³kxi²te²lo³tũ³nẽ³kxai²nãn²tu³, ã³nhxi²nũ¹nũ³ya³sain¹yah³lxi³hẽ¹
 Jã¹nxe³jut3sũ³nxe², Sũ³na² wãn³txa²
 î³yau¹ũ³hain¹si¹nhẽ³jau³su² hxi²kan¹to³nũ¹nhẽ³kxai²nãn²tu³,
 î³yau¹ũ³ya³sain¹yah³lxi³hẽ¹la².

8 Jã¹nxe³jut3sũ³nxe², a²nũ²a²
 ã³xa² î³nxũ²kwai³lxũ¹si¹nhẽ³jau³su²
 î³la³kxi²te²lo³tũ³nẽ³kxai²nãn²tu³ jã¹nxe³ya³sah¹lxi³hẽ¹la².
 Te²yã¹nxe³sxã³:

— A²nũ²a² ã³xa² txa²yen³kxa²
 wã²nhũ¹ai¹na¹tũ¹xã¹, Sũ³na² î³la³kxi²te²lo³tũ¹sa³ha²kxai³lã¹.
 Nxe³kĩ³kxai²nãn²tu³, hxi²kxãu³xa³sxã³
 wã²nhũ¹ya³sain¹yah³lxi³hẽ¹la². Te²yã¹nxe³nũ³sxã³,
 Sũ³na² hxi²kan¹txi³lo³tẽ³kxai²nãn²tu³, a²nũ²a² ã³xa²
 sa²hau³ko³ja³sain¹yah³lxi³hẽ¹la². Nxe³nẽ³kxe³su²,
 ã³wi¹wi¹nxe² nũ³kxũ³txi³:

— Txa²yxo²ka³nãu³ai²na² whã¹²na¹
 wi¹lain³nha¹nha¹. Nxe³kĩ³jau³su², a²nũ²a²
 ã³xa² sa²hau³ko³ja³sain¹yah³lxi³hẽ¹la².
 Te²yã¹nxe³nũ³sxã³, a²nũ²a² khãuh³lxa³tĩ³hin¹sxã³
 yxau²xai³lain¹tũ³ka³txa², î³ton³tũ³ka³txi³su² ta³nxa²
 he³ja²lun¹tũ³ka³txi³su² ta³nxa²:

— Wi¹lhin¹sxã³ thã¹³ti³la² sa²hau³ko³ta¹tũ¹xã¹
 Nxe³kĩ³kxai²nãn²tu³, ka³lih³kxi²nha²kĩ³jau³su²
 sa²hau³ko³ja³sain¹yah³lxi³hẽ¹la².

9 A²nũ²a² ã³xa² a³lxi²waun¹nha¹jah³lxi³hẽ¹la².

— Txa²wã¹yxo²ka³nãu³ai²na² whã¹²na¹
 wi¹lain³nha²sxã³, a³lxi²khaix¹na¹nha¹. Nxe³sxã³
 a³lxi²waun¹nha¹jah³lxi³hẽ¹la². Hai³txi³
 a³lxi²ki³lxo³xah³lxi³txa³hẽ¹la². Jã¹nxe³sxã³, ha³lo²a²
 ko³nxe³ju³ta² ã³na¹jah¹lxi³hẽ¹la².

— Kō³nxe³ju³ta² yxo²kwĩn¹kxi²na¹nhã¹.
 Yah³lxin¹jau³su², ã³na¹jah¹lxi³hẽ¹la². Yah³lxin¹ka³tu³,
 wi¹ju³ta² so¹lxi³ i³jah¹lxi³sxã³ ã³tẽ³sxã³
 ã³kãi³jah¹lxi³hẽ¹la².

10 A²nũ²a², Je³su²jah³la² yxo²i²ain¹tũ³ka³txa²
 yxo²ha³kxa¹, txa²wã¹wã³tã³nãu³hũ³nxe²
 yxau²xai³ya³nhẽ³lain¹na³la². Nxe³ha²kxai³,
 a³lxi²khai¹nxe²waun¹nha¹jah³lxi³hẽ¹la². Jã¹nxe³sxã³,
 a²nũ²a² ã³xa²:

— Wi¹kãi³i², hxi²ka¹ni², ain¹na³na¹.
 Yah³lxin¹kxai²nãñ²tu³, i³sa²nẽn¹kxi¹tain¹yah³lxi³hẽ¹la².

11 Txa²wã¹sũ³na² wa³ka³li³yu³ta²
 u³lyah³lxi³txa³hẽ¹la². Nxe³ta¹, Sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la²
 nxũ²kwai³yxau³nx2ti³jah¹la² ten³te²lo³txa²txi³na³la².
 Nxe³nx2ti³ha²kxai³, wxa²yxo²ka³nãu³ai²na²
 whãi²na¹:

— Sũ³na² a³lxi²khai¹na¹nha¹. Yah³lxin¹jau³su²,
 wa³kon³kxi¹jah³lxi³hẽ¹la².

12 — A²ya³la³tu³ Sũ³na² yen³nãu³a¹
 yxau³na¹tũ¹xã¹. Sũ³na² sa²yxo²we¹nha²jah¹lo²su²
 na³na¹. Nxe³yah³lxin¹jau³su², i³ka³li³jah¹lxi³hẽ¹la².
 Yah³lxi¹nha²kxai³, ha³lo²a²khãuh³lxa³ti³hi¹txa²txi³kxai²nãñ²tu³,
 kan²txi³ i³jah¹lxi³hẽ¹la². Yah³lxin¹ka³tu³,
 ã³na¹yah²lxan³kxe³su², sa²wai³wait3sxã³ Sũ³na²
 i³ye³kxi¹jah³lxi³hẽ¹la². Sa²hau³ko³txa²txi³txai²la².

13 Sũ³na² wãn³txa² yxo²i²te²nãu³xa²
 yen³kxi³txa²kxai²nãñ²tu³, wxa²yen³kxa²
 wã²nhũ¹txain¹yah³lxi³hẽ¹la². Jã¹nxe³kxe³hũ³nxe²,
 Sũ³na²wẽ³ha³lxa²ha³la³ka³lxa³lon³ki¹nx2ti³kxai²nãñ²tu³,
 wi¹lhen³txi³jah³lxi³hẽ¹la².

14 A²nũ²a² khãuh³lxa³ti³hi¹txa²txi³kxai²nãn²tu³,
Sũ³na²ĩ³ye³kxi²ki¹txain¹yah³lxi³hẽ¹la².

— Wi³na². Nxe³ti¹. Ha³lo²a²
wi¹ju³ta² so¹lxi³ ũ³hũ¹txain¹sĩ¹nhẽ³li¹.
Nxe³kxi²ki¹txain¹yah³lxi³hẽ¹la². Hai³txi³ ha³lo²a²
khãuh³lxa³ti³hi¹tain¹si¹yah³lxin¹jau³nũ³la³ Sũ³na²
ĩ³ye³kxi²kain¹yah³lxi³txa³hẽ¹la². Hãi¹nxe³sxã³:

— Wi¹lhin¹ju³ta² so¹lxi³ yxau³txai²lã¹,
kuh³lxa³thin¹tũ³kã³txai²na²sã¹. Yah³lxin¹jau³su²,
Sũ³na²ĩ³ye³kxi²ki¹txain¹yah³lxi³hẽ¹la².

15 A²nũ²a² ã³xa² ĩ³ka³li³hain¹kxai²nãn²tu³,
wxãi²nãn²ta³ ĩ³ka³li³txa²ya³hain¹yah³lxi³hẽ¹la².
Te²yã¹nxe³te²hũ³te²lxi³, a²nũ²a² ã³su² te²a²
ãin²ti³sxã³ ĩ³nã³nain¹kxai²nãn²tu³, wxãi²nãn²ta³
ĩ³nãn³txa²ya³hain¹yah³lxi³hẽ¹la².

16 Wi¹lĩ³yo²we¹nha¹jah³lxi³sxã³
yxau²xai³jah¹lxi³hẽ¹la². Yah³lxin¹ka³tu³,
kwa² kãin²te²la³ ĩ³yĩ¹li²nhyah¹lxi³txa³hẽ¹la².
Yah³lxin¹ta¹, a²nũ²a² hxi²ka¹nxa³te²a²
ã³hxi²yu³hẽ³nãu³lo³nha¹jah³lxi³hẽ¹la². Hai³txi³:

— Txai²na² so¹lxi³ a³la³kxi²na¹nhã¹.
Yah³lxi³txa³hẽ¹la².

17 A²nũ²a² ĩ²li³te²a² kQ³nxe³thin¹sxã³
ã³kãi³ũ¹nx2ti³kxai²nãn²tu³:

— Nxe³sain¹kxa² yã¹nxe³sxã³ ã³yo³hi²nha¹tũ¹xã¹.
Yah³lxi³txa³hẽ¹la². Hãi¹nxe³sxã³:

— Wi¹te²tu³ ai²na³na¹. A²nũ²a²
yo²ha³kxa¹ nxe³nx2tain¹jau³nũ³a² so¹lxi³
ã³kãi³txa²ya³hain¹yah³lxi³hẽ¹la².

18 Jã¹nxe³sxã³:

— A²nũ²a² yo²ha³kxa¹ hãu²non³sxã³
yxau²xai³lya³yhu¹na¹tũ¹xã¹. Na¹ha²kxai³,

ko³nxe³ti³ i³ye³ãn³si³wxe³na¹ju³ta² yũ²nxa³xã¹.
Nxe³si¹nx2ti³jau³nũ³su² yxau²xai³jah¹lxi³hẽ¹la².

19 Jã¹nxe³jau³hũ³nxe³, a²nũ²a²
ko³nxe³thin¹sxã³ kãi³ũh¹nx2ti³kxai²nãn²tu³,
i³wa³lxĩ³nhyah¹lxi³txa³hẽ¹la². Hãi¹nxã¹sxĩ²jah¹lxi³hẽ¹la².
Txa²wã¹sũ³na² hxi²ka² wain³txi³
i³wa³lxĩ³nẽ³lhĩ³nx2na³la². Nxe³jau³su²
kxã³nãu³u¹tai²na² Txa²wã¹sũ³na²
ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³jau³xau³hxai²tẽx1tã²
nxe³te³nah¹lxi¹:

— “Sũ³nu²na¹xai²na²wxa²wã³lxĩ³nx2txi¹jah¹lo²sa¹i¹.
Txai²na²ũ³yho³hai¹na¹tu¹wi¹.” Sũ³na²wãn³txa²
ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wi¹. Sũ³na²ũ³wha²li¹txã³nxa²
nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³ha²kxai³
ya³nx2ta¹wa².

20 Yxãn¹ta¹, Sũ³na² kxã³nãu³u¹tai²na²
ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³jau³xau³hxai²tẽx1
jã¹nxe³jah³lxĩ³hẽ¹li¹. Nxe³jau³xa²su¹ a²nũ²a²
ko¹ko¹son³ki¹nx2ti³jah¹lo²su² kxai²nãn²tu³:

— He³hai¹nĩn²tã¹. Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³
ũ³yhai¹txain¹yah³lxĩ³hẽ¹li¹. Te²yã¹nxe³sxã³:

— Ya³lxu²ai¹nĩn²tã¹. Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
i³na²tai²lã¹. Ain¹yah³lxin¹jau³su²
ũ³hũ¹txain¹yah³lxĩ³hẽ¹la². Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
ãu²li³tq³tain¹yah³lxin¹tu¹wa².

21 A²nũ²a² ko³nxe³ti³hin¹sxã³
kãi³ũh¹nx2ti³kxai²nãn²tu³, hai³txi³
ko³nxe³ti³hi¹txa²txi³ju³txai²na²ã³wa³ka³li³yu³txa³lot3sxã³
i³wa³lxĩ³nhyah¹lxi³txa³hẽ¹la². Yah³lxin¹ta¹,
hãi¹nxe³sxã³wi¹kãi³ũ³sxã³ũ³yho³hi¹txain¹yah³lxĩ³hẽ¹la².
Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³, a²ko³nxe³ju³txai²na²
sa²tã³si³yo³not3sxã³ã³sen³sai¹ain¹yah³lxin¹tu¹wa².

13

Txa²wã¹hxi²kan¹ti³nũ³kã³txa²sa²yo²we¹tain¹ki³jau³su²
 1 Yuh³xai²nãn¹te² hxi²kan¹txi³
 nũ³kã³txa² Koverno nũ³kã³txa²
 sa²yo²we¹jah¹lxi³hẽ¹la², a²nũ²a² yo²ha³kxah¹la².
 ĩ³kwa³na³nx2ti³tũ³kã³txai²na², Txa²wã¹sũ³na²
 Hi²sen³su² hxi²kan¹txi³lon³kã³tu³,
 ũh³wxe³nũh¹nx2ti³tũ³kã³txi³su² te²ju²hẽ³la².
 A²nxe³tũ³kã³txai²na² Txa²wã¹sũ³na² Hi²sen³su²
 hã¹nxe² ã³na¹ũ³nx2ti³tũ³kã³txi³su² te²ju²hẽ³la².
 Hã¹nxe² ã³na¹ũ³nx2ti³xa³ke³la³te²kxai³
 yũ³hĩ³nx2nxa³wa².

2 Nxe³ha²kxai³, a²nũ²a²ĩ²li³te²la³:

— Koverno nũ³kã³txa² sa²yo²ã³a¹xã¹.
 A²nxe³te²su² kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na²
 ũh³wxe³nũ¹nhẽ³tũ³kã³txa² sa²yo²ã³te²su²
 hĩ³nx2na³la². Nxe³ha²kxai³, a²yoh³la³
 khãuh³lxa³ti³hi¹nha²hĩ³nx2na³la².

3 Nxe³ha²kxai³, wi¹kã³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
 Koverno nũ³kã³txai²na² ĩ³kwa³na³nẽ³tũ³kã³txai²na²
 yuh³lxah³lxin¹ju³ta³la³ yũ³nx2ti³hĩ³nx2nxa³wa².
 Yxã¹ta¹, kQ³nxe³ti³ kã³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
 Koverno nũ³kã³txai²na² yuh³lxah³lxin¹ju³ta³la³
 yũ³nx2ti³hĩ³nx2na³la². Jã¹nxe³nx2ti³kxa²yan³ti³su²:

— Koverno nũ³kã³txai²na² yuh³lxin¹ju³ta²
 ten³sa²nxa³nhã¹. Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
 hã¹nxe³sxã³ wi¹kã³jah³lxin¹hẽ¹la².
 Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³, tũ¹kã³txai²na²
 ĩ³kã³li³ki¹nx2ti³jau³su² ĩ³ye³kxi¹nx2ti³tu¹wa².

— Wi¹kã³tũ³kã³txi³syah¹lxin¹lxin¹. Nxe³nx2ti³tu¹wa².

4 Koverno nũ³kã³txi³su² jah¹la²
 Txa²wã¹sũ³na² ũ³whxe³nũ¹nx2ti³kxe³su²

jah¹la², ĩ³wi¹lhin¹ti³hi¹txa²lxi³si¹jau³nũ³su²
 o²la³kxi²jah¹lai²la¹wa². Yxã¹ta¹, wain³txi³
 kã³yah²lxan³kxai²nãn²tu³, yuh³lxi³jah³lxi³hẽ¹la².
 Jah¹la² nũ³kxũn³na³la². Nxe³ha²kxai³,
 wxa²ko³nxe³ti³ kã³yah³lxin¹ju³ta² yo³lha³
 nũ³kxũn³txi³ wai¹txa²lxain¹kxa²yan³ti³su²
 ye¹nx2ta¹wa². Jah¹la², Txa²wã¹sũ³na²
 ĩ³kwa³na³ũ¹nx2ti³kah³lai²la¹wa². A²nũ²a²
 ko³nxe³ti³ kã³te²su² te²a² ũ³yho³hi²sxã³,
 Txa²wã¹sũ³na² an³txi³ju³ta² ũ³yho³hi²te³lhxã³
 nxe³nx2ti³jah¹lai²la¹wa².

5 Nxe³ha²kxai³, Koverno nũ³ka³txa²
 sa²yo²we¹jah¹lxi³hẽ¹la². Yah³lxin¹ta¹, hai³txi³:

— Txa²wã¹sũ³na² ĩ³xan³ta³kxi²sa²sxã³
 ko³nxe³ti³ ĩ³yĩ¹li²sa²kxa²yan³ti³sã¹.
 Yah³lxin¹jau³xa² so¹lxi³, Koverno nũ³ka³txai²na²
 sa²yo²we¹jah³lxi³txa³hẽ¹la². Nxe³ju³ta²,
 txa²wã¹ẽ¹nãu³a¹ txa²wã¹yo²ka³nãu³ai²na² whã²na¹
 au³txi³ ain³nha²sxã³:

— Ju¹ta² wain³na³na¹. Nxe²
 e³ki²nha²kĩ³te²jai¹ti²tu³wa². Nxe³nha²kĩ³jau³xai²yã¹nxe³sxã³
 ĩ³wet1sa²so¹sxã³ Koverno nũ³ka³txa²
 sa²yo²we¹jah¹lxi³hẽ¹la².

6 Jã¹nxe³jau³hũ³nxe², Koverno nũ³ka³txa²
 ĩ³kwa³na³nx2ti³sxã³:

— A²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ ha³te^hnxã³nxa²
 ũ³yho³hi²txã³nxa² ũ³hũ¹sah¹lxi³hẽ¹li¹. Ha³lo²a²
 Koverno nũ³ka³txi³na¹xai²na² a²wa³ka³li³yu³ta²
 ũ³yho³hi²txai²li¹. Nxe³nx2ti³kxai²nãn²tu³,
 ũ³hũ¹txain¹yah³lxi³hẽ¹la². A²nxe³tũ³ka³txai²na²
 wi¹ wa³ko³nain¹kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na²

wa³ka³li³yu³ta² kãi³ai¹nhĩ³nx2na³la². Nxe³ha²kxai³,
ya³nx2ta¹wa².

7 Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³, ũ³yho³hi²txã³nxa²
Koverno nũ³ka³txa²ũ³yho³hi²tau³to³tain¹yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
ũ³yho³hi²hxa³tain¹yah³lxi³hẽ¹la². Jã¹nxe³jut3sũ³nxe²,
a²nũ²a² kãin²te²nãu³xa² yxo²ha³kxa¹ ĩ³sa²nẽn¹kxi²,
kãin²te²lo³ti² nxe³txain²yah³lxi³hẽ¹la².

A²nũ²a² ã³xa² wi¹kãi³kxi²ki³jau³su²

8 Yxãn¹ta¹, a²nũ²a² ĩ²li³te²la³ ũ³yho³hi²txã³nxa²
ũ³yho³hi²tau³to³tain¹yah³lxin¹jau³su²
yxau²xai³yah³lxi³txa³hẽ¹la². Yxãn¹ta¹, ha³lo²a²
yu³ka³na³ka³na³ju³ta² so¹lxi³ tau³ton³ki²nẽ³na³la².
Nxe³nẽ³ju³ta²sa¹:

— A²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ a³lxi²waun¹nha¹jah³lxi³hẽ¹li¹.
Nxe³ju³ta², a²nũ²a² ã³xa² a³lxi²ki³kxai²nãn²tu³,
Moi³se²ah³lu¹ta²na² ĩ³kwa³na³nẽ³jau³xu¹ta²na²
ha³kxa¹ sa²yo²we¹ta³lu²ni²hĩ³ki³tã³la².

9 Nxe³ju³ta², Moi³se²ah³lu¹ta²na²
ĩ³kwa³na³nẽ³jau³xu¹ta²na² nxe³te³nah¹lxi¹:

— A²nũ²a² ã³xa² sxe³xa³ka³lxa²
ũ³whĩn¹ta³kxi²nyhu¹i² a²nũ²a² ã³xa² su²lhã³i², ã³xa²
yen³kxa² kãi³sa²no¹ki², ã³xa² yen³kxa² yxo²kwai³ni²,
nxe³yah³lxi³txa³hẽ¹li¹. Ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
A²nxe³jau³xau³hxai²tẽx1ta² whãi²na¹, Sũ³na²
ĩ³kwa³na³nẽ³jau³xa² yau³xã³xa² ha³kxa² whãi²na¹
ka³lxa²na³la². Yxãn¹ta¹, a²si³yxau³jau³xa² hãi¹nxe²
ka³na³ka³na³ju³ta² so¹lxin³na³la². Nxe²:

— A²nũ²a² ã³xa² a³lxi²waun¹nha¹jah³lxi³hẽ¹li¹.
A³lxi²nhã¹kxa²yã¹nxe³ a³lxi²waun¹nha¹jah³lxi³hẽ¹li¹.
Jau¹xa² so¹lxin³na³la².

10 — A²nũ²a² ă³xa² a³lxi²na¹nhă¹.
 Nxe³kĩ³kxai²năn²tu³, hai³txi³ ko³nxe³ti³
 kăi³kain¹kĩ³ju³ta³la³ yũ³hĩ³nx2nxa³wa².
 Nxe³ha²kxai³, a²nũ²a² ă³xa² a³lxi²kĩ³kxai²năn²tu³,
 Moi³se²ah³lu¹tai²na²ĩ³kwa³na³ně³jau³xau³hxai²těx1tă²
 ha³kxa¹sa²yo²we¹ta³lu²ni²hĩ³kĩ³tă³la².

11-12 Txa²wăn³txa²ĩ³ye³kxi¹nx2ta¹jau³xai²yă¹nxe³sxă³,
 a³lxi²waun¹nyhu¹sxă³ yxau²xai³jah¹lxi³hě¹la².
 Ko³nxe³ti³ kăi³kĩ³kxa² ă³wa²su¹kxi²ně³jen³nũ³a²
 a²wa³kxa² ya³son³na³la². Nxe³ha²kxai³,
 ye¹nx2ta¹wa². Txa²wă¹ha³lo²a² ha³lo²lo³tě³ju³ta²
 jut3sũ³ju³ta²sa¹:

— Ka³nxah³ta² ĩ³yũ¹li²nxa³ta³lxa² nx2na³na¹.
 Nxe³kĩ³kxai²năn²tu³:

— Ka³nxah³ta² ha³nău³hi²khai¹nx2na³li¹.
 Wa³su¹txi³ a³la²ni²xi²ju³ta² ya³so³nxě²na³li¹.
 Nxe³ha²kxai³, ha²ya³kxa² ău³xi²ya³sah¹lxi³hě¹li¹.
 Nxe³sxă³ wxa²yũ³ki²yhu¹sxă³ ĩ³tu¹lxi²kĩ³tu¹wi¹.
 Nxe³kĩ³te²jai¹ti²tu³wa². Jă¹nxe³jut3sũ³nxe²,
 yuh³xai²năn¹ko³xai²na² yxau³kĩ³ko³xai²na²
 ko³nxe³ju³ta² ka³nxah³jut3sũ³ju³ta² a²yu³ta³lot3sxă³
 yxau²na³la². Yxăn¹ta¹, jũ¹nxe² ye³jen¹nău³a¹
 Je³su²jah³la² ha²tet1jut3sũ³jah¹la² ĩ³xi²tu¹wa².
 Nxe³kĩ³kxai²năn²tu³, ha²te¹jut3sũ³ju³ta²
 yxau³nũ¹kĩ³tu¹wa². Kĩ³sa²kxai³, kwě¹n¹tai²na²
 nũ³kxũ³txi³ wi¹kăi³ya³sah¹lxi³hě¹la². Ha²ya³kxa²
 ău³xi²kĩ³jut3sũ³nxe² u³ya³sah¹lxi³hě¹la².
 Kĩ³sa²kxai³, ko³nxe³ju³ta² ka³nxah³jut3sũ³ju³ta²
 ă³na¹ya³sah¹lxi³hě¹la². Ă³na¹kĩ³sa²kxai³,
 Je³su²jah³la² ha²tet1jut3sũ³jah¹la² yxo²ĩ²sxă³
 ko³nxe³ju³ta² ka³nxah³jut3sũ³ju³ta²

h_xa_n³t_e³l_hx_ã³ o²l_a³k_xi²y_a³s_ah¹l_xi³h_ẽ¹l_a².
 N_xe³s_xã³, ã³s_en³s_ai¹k_ha*i*¹n_xe³k_i³s_a²k_xa*i*³,
 J_e³s_u²j_ah³l_a² y_xa_u²x_ai³k_xa² y_ã¹n_xe³s_xã³
 y_xa_u²x_ai³y_a³s_ah¹l_xi³h_ẽ¹l_a².

13 K_i³s_a²k_xa*i*³, w_ai_n³t_xi³ k_ãi³y_a³s_ah¹l_xi³h_ẽ¹l_a².
 E³l_ẽ³n_a² h_a²t_e¹j_u³t_a² y_xa_u²x_ai³k_i³k_xe³h_ũ³n_xe²
 y_xa_u²x_ai³y_a³s_ah¹l_xi³h_ẽ¹l_a². K_i³s_a²k_xa*i*³, h_ai³t_xi³
 ã³y_ai_n³s_xã³ k_o³n_xe³t_i³ w_a³n_i³l_on³k_xi²y_hu¹i²
 y_ai_n³j_au³x_a² ã³n³j_au³x_a² ã³n²s_xã³ w_e¹n_i², t_xu¹h_a²
 ã³x_a² w_a³n_i³l_on³k_xi², a²n_ũ²a² ã³x_a² k_uh³l_xa³t_hi_n¹s_xã³
 o²l_a³k_xi²j_u³t_a² s_o¹l_xi³ y_xo²k_wa*i*_n³t_o³h_i², k_wa²
 w_ã³t_xa² ã³y_e³s_xã³ ã³y_i²y_i²l_ho_n¹t_a³k_xi²y_hu¹i²,
 ã³k_a³t_ã³n_xe³y_hu¹i² y_a³s_ah¹l_xi³t_xa³h_ẽ¹l_a². J_u¹t_a²
 w_ai³n_xa³w_a².

14 Y_xã¹t_a¹, J_e³s_u²j_ah³l_a² ã³n_ũ²n_xi²s_xã³
 y_xa_u²x_ai³l_a³n_hẽ³k_xa²y_ã¹n_xe²y_xa_u²x_ai³y_a³s_ah¹l_xi³h_ẽ¹l_a².
 K_i³s_a²k_xa*i*³, t_xa²w_ã¹s_i³n_ai²n_a² k_o³n_xe³t_i³
 a_in³n_ha²k_i³j_u³t_a² s_a²y_xo²w_e¹j_a³s_ah¹l_xi³t_xa³h_ẽ¹l_a².

14

ã³y_i²y_i²l_ho_n¹t_a³k_xi²n_yh_u¹x_a³j_au³s_u²

1 A²n_ũ²a² J_e³s_u²j_ah³l_a² y_xo²i²h_a²k_xa*i*³
 y_xã¹t_a¹ S_ũ³n_a² w_ã³t_xa*i*²n_a² w_ai_n³t_xi³
 s_a²y_xo²w_e¹k_xe³s_u² k_o³n_ha²n_xa³t_e²s_u² t_e²a²,
 w_xa²y_u³t_ai²n_a² s_a²k_xa*i*³l_u², w_i¹l_he_n³t_xi³y_hu¹s_xã³
 ã³n_ũ¹j_ah¹l_xi³h_ẽ¹l_a². Y_xã¹t_a¹, h_ai³t_xi³ k_wa²
 w_ã³t_xa² ã³y_e³s_xã³ ã³y_i²y_i²l_ho_n¹t_a³k_xi²y_hu¹t_e³l_hx_ã³
 ã³n_ũ¹y_ah³l_xi³t_xa³h_ẽ¹l_a².

2 ã³y_e³s_xã³, ã³y_i²y_i²l_ho_n¹t_a³k_xi²y_hu¹y_ah³l_xa_n³j_u³t_a²s_a¹,
 a²n_ũ²a² k_a³n_a³k_u² t_e²a² n_xe³t_e³n_ah¹l_xi¹:

— Yain³txi³la³ i²li³te²la³ ha³kxa¹, nxe³kxan²ti³,
i³yai³na¹kxai²nān²tū³, wain³txi³ i³yai³nh³na¹xā¹.
Yxān¹ta¹, a²nū²a² ka³na³ku² te²ā³xa², Je³su²jah³la²
yxo²i²ha²kxai³ yxān¹ta¹ Sū³na² wān³txai²na²
wain³txi³ sa²yxo²we¹kxe³su² ko³nha²nxa³te²su² te²a²
a²ē¹nān¹jau³kxai³la¹:

— Ta¹xā¹, txai²li² te²tā³xā¹. Ka³yxuh³lxa³
i²te²tā³xā¹. Hāi¹sxā³ hi³ka² so¹lxi³ i³yai³na¹ju³ta²
wain³na³na¹. Nxe³te²jai¹ti²tū³wa².

³ Nxe³ju³ta², Pau²lah³lo²na¹xai²na² wxa²yu³ta²
whāi²na¹ i³ye³kxi¹nx2ta¹wa². Na¹ha²kxai³, wxāi²na²:

— Yain³txa² i²li³te²a² ha³kxa¹ yain³te²sa¹xā¹.
Yah³lxin¹te² i³nxa² txā² i³ye³kxi¹nx2ta¹wa².

— A²nū²a² ā³su² te²a² hi³ka² so¹lxi³ yain³te²su²
te²a² ha³ya³kxa³lxu³su² i³yī¹lain¹yah³lxi³txa³hē¹li¹.
Ya³nx2ta¹wa². Na¹ha²kxai³, te²yā¹nxe³te²hū³sxā³,
wxāi²na²:

— Hi³ka² so¹lxi³ yain³te²sa¹xā¹. Yah³lxin¹te²
i³nxān²tū³, i³ye³kxi²nū³nx2ta¹wa².

— A²nū²a² ā³su² te²a² yain³txa²
i²li³te² ha³kxa¹ yain³te²su² te²a²,
ko³nxe³te²lo³tain¹yah³lxi³txa³hē¹li¹, jah¹la²,
Txa²wā¹sū³na² sa³wi³sa³lo³kah³lo²su² ha²kxai³lu¹.
Ya³nx2ta¹wa².

⁴ Jah¹la², Txa²wā¹sū³na² sa³wi³sai²la¹wa².
Nxe³ha²kxai³, ko³nxe³te²lo³tain¹yah³lxin¹kxai²nān²tū³,
wain³txi³ kāi³yah³lxi³h³nx2nxa³lxa².
Kwa² hxi²kan¹txi³lo³nhyah¹lxi³h³nxa¹lxa².
Yxān¹ta¹, jah¹la² kāi³ain¹ju³ta² yā¹nxe³sxā³,
a²wa³kxēn³yah³la² so¹lxi³, Txa²wā¹sū³na²
so¹lxi³ wā²nxū¹hain³nha²sxā³, wi¹kāi³ta³nxa²,

ko³nxe³ti³ kâi³ta³nxa², nxe³ti³lo³ta¹nhĩ³nx2na³la².
 A²ya³la³tu³, Txa²wã¹sũ³na² hxi²kan¹khai¹nx2na³la².
 Nxe³ha²kxai³, hxi²kan¹txi³ a²sa³wi³sai²na²
 wi¹kâi³ti³hit1sĩ³nx2na³la².

5 Jã¹nxa¹jau³su², a²nũ²a² ka³na³ku² te²a²
 a²ẽ¹nãn¹jau³su² te³nah¹lxi¹:

— A³lan²ta² ta³ko¹xai²na² so¹lxi³,
 hxi²kan¹khai¹nxe³ta³ko³xa² a³lan²ti³su² na³na¹.
 Yxãn¹ta¹, a³lan²ta² ã³su² hxi²ka¹nxa³xã¹.
 Nxe³hĩ³nx2na³la². Hã²wxãn³txa³, a²nũ²a² ka³na³ku²
 ã³su² te²a² sa²kxai³lu² a²ẽ¹nãn¹jau³kxai³lu²:

— Nxe²nxa³xã¹. A³lan²ta² yxo²ha³kxa¹
 ta²ko¹xain²txi³ ai²na³na¹. A³lan²tu¹tai²na²
 hxi²kan¹txi³ ã³sen³sai¹sxã³ a³lan²ti³la³ yũ²nxa³xã¹.
 Nxe³hĩ³nx2na³la². Nxe³yah³lxin¹ju³tai²na²
 i³wã³wã³ta³kxi²nhyah¹lxi³txa³hẽ¹la². Hãi¹nxe³sxã³,
 wxa²ẽ¹nãu³a¹ au³txi³ wã²nxũ¹hain³nha²sxã³:

— Wain³na³na¹. Yah³lxin¹jau³su², nxe²
 yxau²xai³jah¹lxi³hẽ¹la².

6 — A³lan²ta² ta²ko¹xai²na² hxi²kan¹khai¹nxe³ta³ko³su²
 na³na¹. A²nxe³kah³lo²su² kxai²nan²tu³:

— Txa²wã¹sũ³na² i³yxo²we¹ti³ten³sa³nha¹.
 Nxe³jau³su², hxi²kan¹ta² a³lan²ta²ko³su²
 hit1sĩ³nx2na³la². Jã¹nxe³kxe³hũ³nxe²:

— Yain³txa² i²li³te²ha³kxa¹ yain³te²sa¹xã¹.
 A²nxe³kah³lo²su² kxai²nãn²tu³:

— Txa²wã¹sũ³na² i³yxo²we¹ti³ten³sa³nha¹.
 Nxe³jau³su², i³yai³nhĩ³nx2na³la². A²nxe³jah¹lai²na²,
 yãn³tai²na² i³yai³nxa³ta³lxa¹ Txa²wã¹sũ³na²
 i³ka³li³ti³hi¹te³lhxã³ i³ye³kxi²sã²nhĩ³nx2na³la².
 Yxãn¹ta¹, ha³na³ka³lxi³, a²nũ²a² ã³xa²:

— Ka³yxuh³lxa³ i²te²tã³xã¹. A²nxe³kah³lo²su²
 kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na² i³yo²wē¹ti³ten³sa³nha¹.
 Nxe³jau³su², hi³ka² so¹lxi³ i³yai³nhĩ³nx2na³la².
 A²nxe³jah¹lain²txi³, yãn³tai²na² a²hi³kai²na²
 i³yai³nxa³tã³lxa¹, Txa²wã¹sũ³na²
 i³ka³li³ti³hi¹te³lhxã³ i³ye³kxi²sã²nhĩ³nx2na³la².
 Nxe³ha²kxai³, a²yo²ha³kxa¹ Txa²wã¹sũ³na²
 i³yo²wē¹ti³ten³tũ³ka³txi³sai¹nhĩ³nx2na³la².

7-8 Ka³ten³su² yxau²xai³ki³kxai²nãn²tu³,
 Txa²wã¹sũ³na² sa²yo²wet1si¹nhẽ³jau³su²,
 yxau²xai³hĩ³ki³tã³la². Yxãn¹ta¹,
 ya³lu²ki³kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na²
 hxi²ka²nãu³lon³sxã³ ya³lu²hĩ³ki³tã³la². Nxe³ha²kxai³,
 ka³ten³su² yxau²xai³ki³kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na²
 hxi²ka²nãu³ãin²txi³, yxau³ki³sa²kxai³,
 ya³lu²ki³kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na²
 hxi²ka²nãu³ãin²txi³, yxau³ki³sa²kxai³,
 nxe³hĩ³ki³tã³la². Nxe³kxa²yu³su²:

— Nxũh¹ txai²na² te³na¹ju³ta² so¹lxi³ kãi³a¹xã¹.
 Nxe³ki³jau³su², ka³ten³su² yxau²xai³tã³nxa²,
 ya³lu²tã³nxa² nxe³ki³te²sxa³yu²hẽ³la². Nxũh¹,
 txa²wã¹yo²ka³nãu³a¹ au³txi³ ain³nha²sxã³,
 ka³ten³su² yxau²xai³ki³ju³ta² yũ²nxa³ha²kxai³,
 ya³lu²ki³ju³ta² yũ²nxa³ha²kxai³, te²ju²hẽ³la².

9 Je³su² Kris²tu³jah¹la² a²ha² kxã³nxa²
 ya³lu²ka³tu³, ka³ten³su² i³sa²yxau³xi²ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³hĩ¹nãn¹te²ka³ya³tu³, a²nũ²a²
 ka³ten³tũ³ka³txain²txi³ Je³su²jah³la² A²hxi²kan¹ta²
 Si³yxau³tãu³la³ Hi¹kah³lo²su² ha²kxai³, a²nũ²a²
 ya³lu²tũ³ka³txain²txi³ Je³su²jah³la² A²hxi²kan¹ta²
 Si³yxau³tãu³la³ Hi¹kah³lo²su² ha²kxai³,

nxe³jah¹lai²la¹wa².

10 Nxe³ha²kxai³, wxa²yu³ta² i²li³te² i³nxa²,
 wxa²wā³tā³xa² kō³nxe³te²lo³jah³lxin¹kxai²nān²tu³,
 wain³txi³ kǎi³yah³lxī³hī³nx2nxa³lxa².
 Te²yā¹nxe³sxā³, i²li³te² ā³te² i³nxa² wxa²wā³tā³xa²
 ha³yax3ka³lxu³lō³jah³lxin¹kxai²nān²tu³,
 wain³txi³ kǎi³yah³lxī³hī³nx2nxa³lxa².
 Kwa² hxi²kan¹ti³lō³nhyah¹lxī³hī³nxa¹lxa².
 Jā¹nxe³yah³lxī³txa³hē¹la². Yxan¹nāu³a¹,
 ha³lō²ai²na² ne³ki³son³tāu³a¹, txa²wā¹ki³na¹xai²na²
 yxo²ha³kxa¹, Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³a¹
 a²yen³nāu³a¹ sa²nxū³sxā³ yxau³ye²ki³tu¹wa².
 Nxe³ha²kxai³, hī¹nai²na² kǎi³yxau²xai³ki³kxa²
 yā¹nxe³sxā³ i³yī¹li²xai³nē³txai²la². Txa²wā¹sū³na²
 wā²nxū¹hain³nha²sxā³ i³yī¹li²xai³nē³txai²la².

11 Nxe³ju³ta², Sū³na² wān³txa²
 ha³teh³nxā³nxān¹jau³su² te³nah¹lxī¹:

— Nxe³jah³lxī³sa²lxī¹. Sū³nu²na¹xai²na² ka³ten³su²
 yxau²wa³to²hi²na¹te³na¹xai²na² e³sxā³,
 wān³txi³tu³ e³a¹i¹. A²nū²a² yxo²ha³kxa¹
 i³kāin²te²lot3syu¹sa²jau³su² yuh³xa²
 ā³wxe³nū¹syu¹sa³ha²kxai³: “Wxāi²na²
 Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³jah¹lō²khaix1si¹lxī¹.”
 Nxe³sa³ha²kxai³, e³lē³na² a²nū²a² yxo²ha³kxa¹
 sain¹tu¹wi¹.

Sū³na² wān³txa² tā¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

12 Nxe³ha²kxai³, a²ya³la³tu³ a²nū²a²nāu³xai²na²
 yxo²ha³kxa¹ yxan¹nāu³a¹, Txa²wā¹sū³na²
 i³ye³kxi²ki³sa²kxai³, txa²wā¹yxau²xai³ki³ju³txai²na²
 wā²nxū^h i³yau¹ū³nha²xai³ki³tu¹wa².

Wxa²wā³tā³xai²na² kō³nxe³ti³ kǎi³si¹txa³hē¹la².

*Jau*³su²

13 Nxe³jut3su² ha²kxai³, ha²ya³kxa²
 ko³nxe³te²lo³ta³waun¹nhya¹sah¹lxi³hē¹la².
 Jā¹nxa¹jau³su²:

— Txai²na² ha³lo²ai²na² wi¹na³na¹. Kāi³a¹tū¹xā¹.
 Yxān¹ta¹, txa²wā³tā³xai²na² ĩ²sa²so¹sa²sxā³
 ĩ³yxaih¹sxā³ ko³nxe³ti³ kāi³kxa²ya³n³ti³sā¹.
 Nxe³ki³kxai²nān²tu³:

— Kāi³nxa³lho³na¹. Txa²wā³tā³xai²na²
 a³lxi²na¹nhā¹. Na¹ha²kxai³lā¹. Nxe³ki³jau³su²
 yxau²xai³ya³sah¹lxi³hē¹la².

14 Txai²na² Je³su²jah³la² ā³nū²nxi²sxā³
 yxau³jah¹lo²sa¹wa². Na¹te³na¹xai²na², yain³txa²
 kwa²hāi¹nxe² ko³nxe³te²lo³ki³kxa² yain³txi³la³
 yū²nxa³wa². Nxe³jau³su² a³la³kxi²na¹wa².
 Yxān¹ta¹, a²nū²a² ĩ²li³te²la³ a²ē¹nāu³a¹
 ĩ³ye³kxi²nha²kxai²nān²tu³:

— Yain³txa² te³xai²na² ko³nxe³thin¹na³na¹, txai²lā¹.
 A²nxe³jah¹lo²su² kxai²nān²tu³, a²nxe³te² yain³txa²
 ĩ³yain³kxai²nān²tu³, ko³nxe³ti³ kāi³hī³nx2na³la².
 Jā¹nxe³jau³su², a³la³kxi²nū³na¹nha²wa².

15 Nxe³ha²kxai³, wxa²wā³tā³xa² ka³na³ku² te²a²:

— Yain³txa² te³xai²na² yain³ki³kxe³sxa³ta¹.
 Nxe³kxai²nān²tu³, ĩ³yen²sxā³ ĩ³ye³kxi²kxai²nān²tu³,
 a²nxe³te² a²yain³txai²na² ĩ³yain³yah³lxi³txa³hē¹la².
 ĩ³yain³yah³lxin¹kxai²nān²tu³, wxa²wā³tā³xai²na²
 a³lxi¹yah³lxin¹jau³su², ĩ³yain³yah³lxi³hī³nx2nxā³lxa².
 Wxa²wā³tā³xai²na² ĩ³yxaih¹sxā³, Sū³na² tīh³na²
 ā³na¹sxā³, ha³lo²a² ko³nxe³ju³ta³lot3sxā³
 hxa³kxi¹nx2ti³kxa²ya³n³ti³su² ya³nx2ta¹wa².

Wxa²wã³tã³xai²na² Je³su²jah³la²
ya³lu²kxi²ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³ha²kxai³, ye¹nx2ta¹wa².

16 Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³:

— Ha³lo²a² wi¹na³na¹. Yah³lxin¹kxan²ti³, a²nũ²a²
ã³xa²ĩ³yen²kxai²nãn²tu³:

— Ha³lo²a² wi¹lxa³i¹. Nxe³kxai²nãn²tu³
a²nxe³te²a² ha³lo²ai²na² kãi³yah³lxi³txa³hẽ¹la².
Kãi³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³:

— Ha³lo²ai²na² wi¹na³na¹. Nxe³yah³lxin¹kxe³su²,
te² ha³lo²ai²na², a²nũ²a² ã³xa² ko³nxe³ti³
ĩ³yĩ¹li²nũ¹nx2ti³kxa²yan³ti³su²ya³nx2ta¹wa².

17 Hãi¹nxe³kxe³hũ³nxe², yain³txa² ĩ²li³te²la³
ĩ³yain³ta³nxa², ĩ³yai³nxa³ta³nxa², yain³txa³yau³xa²
ĩ²li³te²la³ ĩ³na²ta³nxa², ĩ³na²nxa³ta³nxa²
nxe³txi³ju³ta³la³ ha³yax3ka³lxai²la¹wa².
Hxi²ka¹nxa³wa². Hxi²kan¹ju³ta² nxe³te³nah¹lxi¹,
Txa²wã¹sũ³na² ĩ³kwa³na³nẽ³ju³ta³lot3sxã³
yxau²xai³ki³tã³la². Kĩ³sa²kxai³, Sũ³na²
Yãu³ka³jxah¹la² nxũ²kwai³yxau³nẽ³jah¹la²
sa²kxai³lu² wain³txi³ kãi³ki³ju³ta² ti³hi¹tẽ³li²,
hãu²no³ti³hi¹tẽ³li², txa²wã¹ẽ¹nãu³a¹ au³txi³
ĩ³wi¹lxon³ki²ti³hi¹tẽ³li², nxe³nẽ³na³la². Nxe³ju³ta²,
hxi²kan¹khai¹nxe³ju³txai²la¹wa².

18 Jã¹nxe³ju³ta²yã¹nxe³sxã³, yxau²xai³ki³kxai²nãn²tu³,
Je³su² Kris²tu³jah¹la² sa²yo²wet1sĩ³ki³tã³la².
Nxe³ki³kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
ka³lih³kxi²nẽ³li², a²nũ²a² ã³xa² wi¹lhin¹te²lo³tẽ³li²,
nxe³nẽ³lhĩ³nx2na³la².

19 Nxe³ha²kxai³:

— Txa²wã¹ki³na¹xai²na²hãu²no³waun¹yhu¹ki³txai²lã¹.
Sũ³na² yo²ĩ² kãi²no³ki³txai²lã¹. Ju¹ta² ten³sa³nhã¹.
Nxe³ki³jau³su², ã³nhxi²nũ¹nũ³yha¹sah¹lxi³hẽ¹la².

20 Jā¹nx¹ajau³su², yain³txa² yxo²ha³kxa¹
 wi¹na³la². Yxān¹ta¹, a²ĩ²li³te² yain³txa²
 ĩ³yain³yah³lxin¹ju³ta³nũ³a² wxa²wā³tā³xai²na²
 ĩ²so¹sxā³ yxaih¹sxā³, ko³nxe³ti³ kãi³ain¹kxai²nān²tu³,
 ĩ³yain³yah³lxi³txa³hē¹la². Wxa²wā³tā³xai²na²
 Txa²wā¹sũ³na² hxi²ka² we¹kah³lai²la¹wa².
 Nxe³nx2ti³kxa²yuh³su²:

— Yain³txai²na² yxo²kwain³sa³nhā¹.
 Yah³lxin¹kxan²ti³, ĩ³yain³yah³lxi³txa³hē¹la².
 Wxa²wā³tā³xai²na² ĩ³yxaih¹sxā³, Sũ³na² ko³nxe³ti³
 ĩ³yĩ¹li¹nx2ti³kxa²yan³ti³su², ya³nx2ta¹wa².

21 Nxe³ha²kxai³:

— Ka³yxuh³xa² wi¹na³na¹. Na¹kxan²ti³,
 wā²nhĩ²na¹kxai²nān²tu³, txa²wā³tā³xa²hi³ka²so¹lxi³
 yain³jah¹la² ĩ²so¹sa²sxā³, ĩ³yxaih¹sxā³ ko³nxe³ti³
 kãi³kxa²yan³ti³sā¹. Nxe³ki³kxai²nān²tu³, a²nxe³te²a²
 ka³yxuh³xa² wā²nhĩ²ya³sah¹lxi³txa³hē¹la².
 Te²yā¹nxe³sxā³, yain³txi³yau³xa² ũn³jau³xa²
 ĩ³na²ki³ju³ta³nũ³a²:

— Txa²wā³tā³xai²na² ĩ²so¹sa²sxā³, ko³nxe³ti³
 kãi³kxa²yan³ti³sā¹. Nxe³ki³kxai²nān²tu³,
 ĩ³na²ya³sah¹lxi³txa³hē¹la². Te²yā¹nxe³nũn³te²nũ³nhũ³sxā³:

— Ha³lo²a² ĩ²li³ju³ta² kãi³a¹tũ¹xā¹. Yxān¹ta¹,
 kãi³a¹kxai²nān²tu³, txa²wā³tā³xa² ĩ²so¹sa²sxā³
 ĩ³yxaih¹sxā³ ha³lo²a² ko³nxe³ti³ kãi³kxa²yan³ti³sā¹.
 Nxe³ki³kxai²nān²tu³, a²nxe³te² ha³lo²a²
 kãi³ya³sah¹lxi³txa³hē¹la².

22 — Yain³txa² ĩ²li³te²a² yxo²ha³kxa¹
 ha³ta³nxān²tu³, yain³te²sa¹xā¹. Yah³lxin¹kxai²nān²tu³,
 wā²nxũh¹ Txa²wā¹sũ³na² so¹lxi³ ĩ³ye³sxā³

ĩ³yau¹ũ³nha²sxã³ ĩ³hau³ko³nha¹jah³lxi³hẽ¹la².
Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³:

— Ha³lo²ai²na² kãi³a¹tũ¹xã¹. Txa²yo²ka³nãu³a¹
nũ¹hain³nha²sxã³ sa²yo²ã³nha²nx3nhã¹.
Na¹jau³su² kãi³a¹tũ¹xã¹. Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
ka³lih³khai¹nxe³sxã³ yxau²xai³yah³lxi³hĩ³nxa¹lxa².
Nxe³kxa²yu³su² Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu²
wxa²ẽ¹nãn¹jau³su² ĩ²jah¹lai²la¹wa².

23 Yxãn¹ta¹:

— Yain³txai²na² ĩ³wã³wã³ta³kxi²nha¹nha¹.
Wain³txi³ ĩ³yai³na¹kxe³su² te²ju²lhain¹ku².
Na¹nhã¹. Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
a²nxe³te²yain³txi³la³ ĩ³yain³yah³lxi³txa³hẽ¹la².
Ĩ³yain³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³, au³txi³ wxa²ẽ¹nãu³a¹
sa²yo²ã³nha²sxã³ ĩ³yain³yah³lxi³hĩ³nxa¹lxa².
Nxe³ha²kxai³, kō³nxe³ti³ kãi³yah³lxi³hĩ³nxa¹lxa².
Jã¹nxa¹jau³su², au³txi³ txa²wã¹ẽ¹nãu³a¹
ĩ³ye³kxi²nha²kĩ³jau³xa² sa²yo²ã³nha²sxã³
ha³lo²a² ĩ²li³ju³ta² kãi³kĩ³kxai²nãn²tu³, kō³nxe³ti³
kãi³hĩ³kĩ³tã³la². Jã¹nxe³kxa²yan³ti³su² ya³nx2ta¹wa².

15

Ā³nxũ²kwai³lxũ¹nũ³nyhu¹kĩ³jau³su²

1 Txa²wã¹kĩ³na¹xai²nãn²tu³, Je³su²jah³la²
yo²ĩ²khai¹nxe³ha²kxai³ Sũ³na² wãn³txai²na²
wain³txi³ sa²yo²we¹kxe³su² kō³nha²kĩ³sa²kxai³
nxe³te²kĩ³na¹xai²nãn²tu³:

— A²nũ²a² ã³xa² Je³su²jah³la² yo²ĩ²ha²kxai³
yxãn¹ta¹ Sũ³na² wãn³txai²na² wain³txi³
sa²yo²we¹kxe³su² kō³nhai¹nxa³xã¹.

Nxe³ki³kxai²nān²tu³, ya³nān³ta³ki²la²sxā³
 ā³nxū²kwai³lxū¹nū³yha³sain¹yah³lxi³hē¹la².

² Nxe³ki³kxe³su²:

— Txai²na² so¹lxi³ i³ka³li³ha¹tū¹xā¹.
 Ya³sah¹lxi³txa³hē¹la². Yxān¹ta¹,

txa²wā³tā³xa² i³ka³li³hi², i³wi¹lhin¹ti³hi¹ti²,

nxē³si¹hain¹ki³jau³nu³su² ā³nxū²kwai³lxū¹nū³yha³sain¹yah³lxi³hē¹la².
 Je³su²jah³la² yxo²i²kāi²non³txai²la².

³ Jā¹nxē³jut³sū³nxē², Je³su²jah³la²
 yxau²xai³la³nhē³ju³tau³hxai²tēx¹tā², hai³txi³:

— Txai²na² so¹lxi³ i³ka³li³sa³txai²lā¹. Nxe³jau³su²,
 yxau²xai³la³nhē³ta¹hxai²nxa³hē¹la². Yxān¹ta¹:

— A²nū²a² yxo²ha³kxa¹ sa²hau³ko³txai²lā¹.
 Nxe³jau³su² Je³su²jah³la² khāuh³lxa³ti³hin¹sxā³
 yxau²xai³la³nhē³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ju³ta²,

Sū³na² Si³yxau³tāu³a¹ ha³te^hnxā³nxa²
 yān³tai²na² Je³su²jah³la² yxau³ya³nhē³lxa³hī¹na²
 ū³wha²li¹la³kxi²nē³te³nah¹lxi¹:

— Wī³nāi³. A²nū²a² ko³nxē³ti³hin¹sxā³
 i³ye³kxi¹nxain¹tai¹ti²ti¹. Jā¹nxain¹jau³hū³nxē²,

i³yen²sa²sxā³ khāuh³lxa³ti³hit¹sain¹tai¹ti²ti¹.

Je³su²jah³la² wān³txa² i³ye³sxā³, a²ha¹ kxā³nxa²
 ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³jau³xau³hxai²tēx¹

jā¹nxē³sxā³ kwēn¹ta²kxai³ Je³su²jah³la²
 yxau²xai³la³nhē³ta¹hxai²hē¹la².

⁴ Kxā³nāu³u¹tai²na², Sū³na² ū³wha²li¹la³kxi²nē³jau³xu¹tai²na²,
 wān³txi³tu³ i³yau¹ū³nhē³te³lhxā³
 ū³wha²li¹la³kxi²nē³ta¹hxai²hē¹la².

— Ha³lo²a² ko³nxē³kxan²ti³, ya³nān³ta³ki²li²
 ān³tē³a¹xā¹. Nxe³si¹nhē³jau³nū³su², ū³ha²li¹la³kxi²,
 ha³lo²a² wxa²kwē²ki²nē³si¹jau³nū³su²

ũ³wha²li¹la³kxi², nxe³nē³ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³nē³kxe³su²:
 — Sũ³na² a²ya³la³tu³ yxan¹nãu³a¹
 wxi²kin³ti³tot3sa³tũ¹xã¹. Nxe³ki³jau³su²,
 yxau²xai³txai²lã¹. Nxe³nē³jau³su²,
 ũ³wha²li¹la³kxi²nē³ta¹hxai²hē¹la².
 5-6 Nxe³ha²kxai³, Txa²wã¹sũ³na²
 i³ye³kxi²to³ha¹wa². Wxãi²na² Ro³ma²no³
 nũ³kã³txi³ i³nxai²na² wi¹lĩ³we¹yhu¹sxã³, Je³su²
 Kris²tu³jah¹la² yxau²xai³kxa² yã¹nxe³jut3sũ³nxe²
 wi¹lĩ³we¹yhu¹yah³lxin¹ju³ta² ten³sa³nha²wa².
 Jã¹nxe³te³lhxã³, Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
 i³ye³kxi²to³ha¹wa².
 Jã¹nxa¹jau³su²:
 — Ha³lo²a² kō³nxe³jut3su² na³na¹.
 Nxe³ki³kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
 i³ye³kxi²nha²ki²nē³te³nah¹lxi¹:
 — Txa²wē³ha³lxa² wxa²kwē²ki²,
 ha³lo²a² ya³nãn³ta³ki²li² i³sa²tē³ti³hi¹ti²,
 ai¹na¹tũ¹xã¹. Nxe³kxi²nē³lhĩ³nx2na³la².
 Na¹kxai²nãn²tu³, wxa²yu³ta² whãi²na¹
 wi¹lãin³nha²sxã³ hãi¹nxe³jau³hũ³nxe²
 i³ye³yah³lxin¹ka³tu³, Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹,
 Txa²wã¹hxi²kan¹jah¹la² Je³su² Kris²tu³jah¹lo²su²
 Jah¹la² A²wĩ³nu²su² tãu³a¹ i³sa²nēn¹kxi¹jah³lxi³hē¹la².
 Ju¹ta² ten³sa³nha²wa².

Ju³te²a² nũ³kã³txi³sxa³te²na² wãn³txa² wi¹jau³xa²
 ain³kxain¹jau³su²

7 Wi¹lhen³txi³waun¹nha¹jah³lxi³hē¹la².
 Je³su² Kris²tu³jah¹la² wi¹lhen³txi³nx2ti³kxa²
 yã¹nxe³nha¹jah³lxi³hē¹la². Nxe³nhyah¹lxin¹kxai²nãn²tu³,

a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ Txa²wã¹sũ³na²
ĩ³sa²nẽn¹kxain¹tu¹wa². Jã¹nxe³te³lhxã³ ya³nx2ta¹wa².

8 Jã¹nxa¹jau³su², Je³su²jah³la² wxã³sxã³, Ju³te²a²
nũ³ka³txa² ã³nhsi²nũ¹nũ³hain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
Ã³nhsi²nũ¹nũ³hai¹nha²kxai³:

— Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³jah¹la²
sa²yxo²we¹nha²jah¹lo²su² na³na¹.
Nxe³jau³su², a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹
wxa²ye³ka¹tẽ³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³sa³ku¹,
kxã³nhsi¹nu¹tai²na², Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³jah¹la²
A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² ĩ³ye³kxũh¹te³nah¹lxi¹:

— Txi²na¹xai²na² sa²yxo²we¹nha¹i¹.
Na¹te³na¹xai²na¹, wxa²kan¹sa²tãu³a¹ ha³lo²a²
wi¹ju³ta² ã³hũ¹nx2ta¹tu¹wi¹. Ta¹hxai²hẽ¹la².
Jã¹nxe³jau³xau³hxai²tẽx¹ jã¹nxe³sxã³ hĩ¹na²
Je³su²jah³la² wxã³sxã³, Ju³te²a² nũ³ka³txa²
kãĩ³ũ¹hain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³ha²kxai³,
kxã³nxa² ĩ³ye³kxũ¹hain¹jau³xai³ta³lxi³
sa²yxo²we¹nha²ta³lun²ta¹hxai²hẽ¹la².

9 Jã¹nxe³sxã³, Je³su²jah³la² wxã³nũ¹nhẽ³ju³ta²sa¹,
a²nũ²a² Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txa²,
Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ ĩ³sa²nẽn¹kxi²si¹hain¹jau³nũ³su²:

— Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ wi¹lhin¹sxã³
thãĩ³ti³la² a³lxi²nẽ³jah¹lai²la¹i¹. Nxe³ha²kxai³,
ĩ³sa²nẽn¹kxi²ki³tã³li¹.

A²nũ²a² Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txa²
yxo²a² nxe³si¹hain¹jau³nũ³su², Je³su²jah³la²
wxã³nũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³ju³ta²,
kxã³nãu³u¹tai²na² Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³lhxã³, Je³su²jah³la²
a²yxo²wã³txa² ĩ³yau¹ũ³nhẽ³te³nah¹lxi¹:

— Txai²na¹xai²na², a²nũ²a² Ju³te²a²
 nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txa² yxau³yai¹na¹ka³tu³,
 Sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ ĩ³nxa² ĩ³ka³li³ti³hi¹ti²,
 ĩ³hain³sxã³ ĩ³sa²nẽn¹kxi², nxe³nxa²ha¹tu¹wi¹.

Ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Hĭ¹nai²na²
 wãn³txai²yã¹nxe³sxã³, Je³su²jah³la²
 kãi³ũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².

¹⁰ Jã¹nxa¹jau³su², Sũ³na² ha³teh³nxã³nxãn¹jau³su²
 yau³xã³xa², nxe³te³nah¹li¹:

— A²nũ²a² Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txãi³.
 ĩ³ka³li³jah³li³hẽ¹li¹. Yah³li¹nha²kxai³,
 Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹,
 ĩ³haitlso¹tũ³ka³txi³khai³xa² Ju³te²a²
 nũ³ka³txa² ã³nũ²nxi²ya³hain¹yah³lxin¹ka³tu³,
 a²yo²ha³kxa¹ ĩ³ka³li³ja¹hain¹yah³li³hẽ¹li¹.

Ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

¹¹ Jã¹nxe³sxã³, ha³teh³nxã³nxãn¹jau³xã³xa²sa¹:

— A²nũ²a² Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txi³nãu³xa²
 yxo²ha³kxah¹li³tũ³ka³txãi³. Txa²wã¹sũ³na²
 ĩ³sa²nẽn¹kxi²jah³li³hẽ¹li¹. A²nũ²a²
 yxo²ha³kxah¹li³tũ³ka³txãi³. Txa²wã¹sũ³na²
 ĩ³sa²nẽn¹kxi²jah³li³hẽ¹li¹.

Ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

¹² Jã¹nxe³jau³su², kxã³nãu³u¹tai²na²
 ĩ³sa³i²ah³lu¹tai²na² ĩ³ye³te³nah¹li¹:

— In³txa² wẽ³sa² tɔn¹ye²nẽ³tu¹wi¹.
 Txa²wã¹yah³lu¹tai²na² a²ĩ³lxa²
 Je²se³jah³lu¹tai²na² a²kan¹san¹tãu³su²
 tu¹wi¹. A²nxe³jah¹lai²na² a²ĩ³lxa²
 Je³su²jah³la² wxã³nũ¹nhẽ³lhxã³, Ju³te²a²
 nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txi³nãu³xa² yxo²ha³kxa¹
 ĩ³kwa³na³ain¹tu¹wi¹. ĩ³kwa³na³ai¹nha²kxai³,

Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txai²na²
 yxo²ha³kxa¹ yxo²i²ain¹tu¹wi¹.
 Ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 13 Hãi¹nxe³sxã³ Sũ³na² yxo²i²nha²ti³hi¹txa²txi³na³la².
 Nxe³ha²kxai³, Sũ³na² kãin² ka³lih³ti³hi¹txa²lxi³ha²kxai³,
 kãin² hãu²no³ti³hi¹txa²lxi³ha²kxai³,
 nxe³nx2ti³tu¹wa². Yxo²i²yah³lxi¹nha²kxai³
 nxe³nx2ti³tu¹wa². Nxe³nx2ti³kxai²nãn²tu³,
 Txa²wã¹sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la² nũ³kxũn³txi³
 sa²hau³ko³txa²txi³kxe³su², ya³nãn³ta³ki²la²sxã³
 Sũ³na² sa²hau³ko³ta³lun²nx2ti³ju³ta³nũ³a²
 yxo²i²nha²sxã³ wah³yxah³lxin¹tu¹wa². Ju¹ta²
 ten³sa³nha²wa².

Pau²lah³la² e³lẽ³na¹ i³yau¹ũ³jau³su²

14 Txa²wã³tã³nãu³xãi³. Wxa²yu³ta²
 wi¹lhin¹khai¹nxe³ha²kxai³, a³la³kxi²khai¹nxe³ha²kxai³,
 yah³lxin¹tũ³ka³txi³syah¹lxi¹lxa². Yah³lxin¹kxe³su²,
 hxi²kan¹txi³ Sũ³na² ha³lo²a² i³yau¹ũ³waun¹yhu¹sxã³
 i³hau³ko³nũ¹waun¹yhu¹tũ³ka³txi³syah¹lxi¹lxa². Ju¹ta¹,
 wi¹lãin³nha²sxã³ i³ye³ya³nx2ta¹wa².

15 Na¹kxan²ti³, ya³lot3sxã³ ha³lo²a² ka³na³ku²
 ju³tai²na² te²yu³tai²na² tãu³to³nũ¹nx2ti³ju³txai²na²
 ã³wha²li¹la³kxi¹nx2ta¹wa². Nxe³na¹jau³xai²na²,
 ha³lo²a² sa²wa²lho¹xi²sxã³, ain³kxi¹nx2ti³te³lhã³
 ya³nx2ta¹wa². Txa²wã¹sũ³na² a³lxi²sa²sxã³
 wa³ka³li³yu³ta³lot3sa³na²hẽ³la². Sa³ha²kxai³,
 ya³nx2ta¹wa².

16 A²nũ²a² Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txi³nãu³xa²
 ã³nhsi²nũ¹nũ³si¹sain¹jau³su², Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 sa³wi³sa³lot3sa³na²hẽ³la². Na¹ha²kxai³, txai²na²
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² wi¹jau³xa² tah²yau³xa²

ĩ³yau¹ũ³jah¹lo²sa¹wa². Na¹kxai²nãn²tu³,
 ĩ³yau¹ũ³hai¹na¹kxai²nãn²tu³, Ju³te²a²
 nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txi³nãu³xai²nãn²tu³, Sũ³na²
 wãn³txai²na² yxo²i²ain¹kxai²nãn²tu³, yxo²i²te²a²
 so¹lxi³, Sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la² nũ³kxũn³txi³,
 ĩ³wi¹lhin¹ti³hi¹tain¹sãn²ka³tu³, hã²wxãn³txa³,
 txai²na² sa²kxai³lu² Sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
 a²hxi²ka³nãu³a¹ ũ³hũ¹ai¹na¹tu¹wa². Na¹kxai²nãn²tu³,
 Sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ ĩ³ka³li³te³nah¹lxi¹:

— Txa³nũ¹ka³txai²na² ka³lih³khaix¹sa³nhã¹.
 Ain¹tu¹wa². Jã¹nxe³si¹ha¹jau³su², ya³nx2ta¹wa².

17 Na¹ha²kxai³, txai²na² Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 ã³nũ²nxi²sxã³ Sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ wa³ka³li³yu³ta²
 wa³ko³nũ¹jah¹lo²sa¹wa². Nxe³na¹jau³su²,
 txa²wa³ka³li³yu³tai²na² hxi²kan¹ju³ta³la³ hit¹sxã³
 e³a¹wa².

18-19 Txai²na² ya³lot3nha²sxã³
 ĩ³ye³ya³nx2ta¹wa². Na¹kxai²nãn²tu³,
 Je³su²jah³la² hxi²ka² kãi³ũ¹sain¹ju³ta² so¹lxi³
 ĩ³ye³ya³nx2ti³hĩ³na¹wa². Nxe³na¹te³nah¹lxi¹,
 Je³su²jah³la² hxi²kan¹txi³lot3sa³na²hẽ³la².
 Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txi³nãu³xa²
 Sũ³na² sa²yxo²wet1si¹hai¹na¹jau³nũ³su²
 ĩ³sa²si¹hã³sa³na²hẽ³la². Na¹ha²kxai³, txai²na²
 sa²kxai³lu² Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txi³nãu³xa²
 yxau³yai¹na¹ka³tu³, Sũ³na² wãn³txa² ĩ³ye³kxai¹ni²,
 ha³lo²a² kãi³ũ¹hai¹ni², nũ³kxũn³ju³ta²
 kãi³ũ¹hai¹ni², nxe³yain¹to³ha¹hẽ³la².
 Na¹ha²kxai³, hau³hau³kon³sxã³, Txa²wã¹sũ³na²
 Yãu³ka³jxah¹la² hxi²kan¹khai¹nxe³sxã³
 o²la³kxi²ya³sain¹to³nha²hẽ³la². Ya³sai¹nha²kxai³,

Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txi³nãu³xai²na²
 sa²kxai³lu² Sũ³na² sa²yxō²we¹tain¹to³nha²hẽ³la².
 Je³su²jah³la² kãi³ũ¹sain¹ju³ta² i²ain¹sxã³
 sa²yxō²we¹tain¹to³nha²hẽ³la². Nxe³sxã³,
 Je³ru³sa³lẽ²thĩ³na² a³li³sxã³ ai³la¹ka³tu³,
 wãn³txa² wi¹jau³xa² tah²yau³xa² Je³su²jah³la²
 i³yau¹ũ³hai¹na¹jau³nũ³a², a²nũ²a² yxō²ha³kxa¹
 sxi²ta² yxō²ha³kxa¹ i³yau¹ũ²xai³lai¹na¹ka³tu³,
 nxe²xai³la¹nũ²la², hã²wxãn³txa³ ne³kxũh¹tãn¹ko³xa²
 a²i³lxa² i³li³ra³kũ²ko³xa² ã³wi¹ha¹hẽ³la².

20 A²nũ²a² Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txa²
 Je³su²jah³la² a²i³lxa² ko³nxe³nxa¹nxa³tũ³ka³txa²
 kãin² yũ²na³la². A²nxe³tũ³ka³txa², Sũ³na² wãn³txa²
 wi¹jau³xa² i³hen³txi³ti³ten³khaix¹sa³nha²wa².
 Ju¹tai²na² so¹lxĩ³ yu³ka³na³ka³nat³sxã³
 i³ye³lxu¹na¹jau³su² yxau²xai³lhxai²na¹hẽ³la².
 Yxãn¹ta¹, ha³lo²a² i²li³ko³xa² a²nũ²a²
 ã³xa² Sũ³na² wãn³txa² i³hen³txi²
 ã³si³wxe³ain¹kxai²nãn²tu³, txai²na²
 ã³si³wẽ³nxi²sxã³ i³hen³txi³ti³ten³sa²nxa³nha²wa².

21 Kxã³nhxi¹nu¹tai²na², Sũ³na² wãn³txa²
 ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³te³nah¹lxĩ¹:
 — A²nũ²a², kxã³nxa² wãn³txa² wi¹jau³xa²
 ã³ne³wxe²nxa³i², Je³su²jah³la² i³lxa²
 ko³nxe²nxa³i², nxe³ain¹tũ³ka³txa², hĩ¹na² i²i²,
 a³la³kxi², ain¹tu¹wi¹.
 Nxe³jau³xau³lhxai²tẽ³lxĩ²ã². Nxe³nẽ³ta¹lhxai²hẽ¹la².

Pau²lah³lo²kxai³lu² Ro²ma²thĩ³na² ai³sĩ²ju³ta³nũ³su²

22 Txai²na² ã³wxã³sxã³ i²nx2ti³lxu¹nhxai²na¹hẽ¹la².
 Kxãn³su² wxã³te³lhxã³ e³hxai²na¹hẽ³la². Na¹ta¹,
 hxi²ka¹nha²hxain²nxa³hẽ¹la². A²nũ²a² Ju³te²a²
 nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txai²na² Sũ³na² wãn³txa² kãin²

ĩ³hen³txi³hxai²na¹hẽ³la². Na¹ha²kxai³, hxi²kan¹txi³
ã³na¹sxã³ ã³nxai³sxĩ²nx2ti³hxain²nxa³hẽ¹la².

23-24 Yxã¹ta¹, Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txai²na²
hĩ¹na² ĩ³hen³txi³ta³lu²na¹hẽ³la². Na¹ha²kxai³:

— Kxã³su² Ro²ma²nũ³ka³txa²
Je³su²jah³la² wãn³txa² yxo²i²ain¹tũ³ka³txa²
ã³nxai³sxĩ²lhxun¹to³ha¹hẽ³na¹. Na¹jau³su²

ye³jen¹su² ã³wxã³sxĩ²nx2ti³lxun¹sa³hẽ¹la².

Na¹ka³tu³, Es³pã²ya³ko³xa² ã³nxai³la¹tũ¹xã¹.

To³ha¹hẽ¹la². Ya¹nãn¹ta³ko³xa² wa³to²hi²na¹tãu³a²

ã³nxai³la¹tãu³nũ³a² ha³la³ka³nxũ³nãn¹thĩ³na²

wxa²yxau³yah³lxin¹thĩ³na² ã³nĩ²nx2ta¹tu¹wa².

Ã³nĩ²nx2ta¹kxai²nãn²tu³ ĩ³ka³li³kxi²sah¹lxin¹tu¹wa².

Nxe³sah¹lxin¹kxai²nãn²tu³, hã²wxãn³txa³:

— Ha³lo²a² ã³ne³sen³sai¹ko³xa² ã³nxai³la¹tũ¹xã¹.

Na¹jau³su², ã³nhxi²nũ¹nũ³sah¹lxi³hẽ¹la².

25 Yxã¹ta¹, hĩ¹na² sa²kxai³lu² Je³ru³sa³lẽ²thĩ³na²

ã³nxai³sã²na¹tu¹wa². Na¹kxai²nãn²tu³,

Txa²wã¹sũ³na² yxo²i²ain¹tũ³ka³txa²

Je³ru³sa³lẽ²thĩ³nai²nãn¹tũ³ka³txa²

nxe³yain¹thi³ka³txa² ã³nhxi²nũ¹nũ³hai¹na¹tu¹wa².

26 Nxe³ju³ta², Txa²wã¹sũ³na²

yxau³yai¹ni², Kre²sa²ko³xa² Ma³se³to²na²ko³xa²

nxe² ha¹lin¹yain¹tũ³ka³txi³nãu³xa²

wã²nxũ¹hain³nhain¹te³nah¹lxi¹:

— Nũ¹ã¹ Je³ru³sa³lẽ²thĩ³nãu³a¹ Txa²wã¹sũ³na²

yxau³yai¹ni², a²nũ²a² yen³kxi³

txa²ye²tũ³ka³txa² yũ³ye²na³li¹. Yxã¹ta¹,

Txa²wã¹ki³na¹xai²na² yen³kxi³kĩ³tã³li¹.

Kĩ³sa²kxai³, Txa²wã¹ha³teh³nxã³nxa²

wã²nhũ¹ya³sain¹yah³lxi³hẽ¹li¹. A²yen³kxi³

txa²tũ³ka³txai²na² ã³nhxi²nũ¹nũ³hain¹txai²la².
 Ka³lih³khai¹nxe³sxã³ ã³hũ¹ain¹ki³tã³li¹.
 Ain¹ta¹hẽ¹la². Nain¹sxã³, a²ha³teh³nxã³nxai²na²
 ã³hũ¹sain¹na²hẽ³la².

— Nũ¹ã¹tũ³ka³txa² ã³hũ¹t1sĩ¹nhẽ³li¹. Sain¹sxã³
 ã³hũ¹sain¹na²hẽ³la².

²⁷ Ain¹ju³ta², ã³nhxi²nũ¹nũ³hain¹ju³ta²
 wain³na³la². Nxe³sxã³Je³ru³sa³lẽ²thĩ³nãn¹tũ³ka³txa²
 Ju³te²a² nũ³ka³txi³lxã²na³la². Yxãn¹ta¹,

Ma³se³to²na²ko³xan¹tũ³ka³txain²txi³,
 Kre²sa²ko³xan¹tũ³ka³txain²txi³, hai³txi³
 Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³wa². Ju³te²a²

nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txi³lxã²na³la². A²ha²

kxã³nxa² Ju³te²a² nũ³ka³txai²na² ã³nxai³sxã³,

Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txai²na² Sũ³na²

wãn³txa² wi¹jau³xa² oh³nãu³u¹tai²nãn¹jau³xa²

ĩ³yau¹ũ³hain¹ta¹ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³kxa²yo³ha²

wã³kon³ye²na³la². Nxe³ha²kxai³, hĩ¹nai²na² Ju³te²a²

nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txai²na² a²ha³teh³nxã³nxa²

ũ³yho³hi²txã³nxa² a²yen³kxa² yuh³xai²nãn¹te²

yen³kxa² tẽ³ain¹ka³tu³ Ju³te²a² nũ³ka³txa²

ũ³yho³hi¹xain¹te³lhxã³ nxe³tai¹ti²tu³wa².

Ain¹kxai²nãn²tu³, hãĩ¹nxe³sxã³ ha³lo²a²

wã³kon³ye²ju³ta² so¹lxĩ³ o²la³kxai¹nhĩ³nx2na³la².

²⁸ Na¹kxai²nãn²tu³, Je³ru³sa³lẽ²thĩ³nãn¹tũ³ka³txa²

ã³nhxi²nũ¹nũ²ta³lu²na¹kxai²nãn²tu³,

a²ha³teh³nxã³nxa² wã²nhũ¹yhain¹txã³nxũ³a²

wã³ko³nxa³te²tu³:

— Û³hũ²ta³lu²nai¹na¹hẽ³na¹. Na¹kxai²nãn²tu³,

Es³pã²ya³ko³xu¹tai²na² ã³nxai³la¹tũ¹xã¹.

To³ha¹hẽ¹la². Na¹kxai²nãn²tu³, tĩh³na²

ya³la³sxan¹thĩ³na² txã² ã³nĩ²ain¹sã²na¹tũ¹xã¹.

Na¹jau³su², ã³wxã³sxĩ²nx2ti³sã²na¹tu¹wa².

29 Na¹kxai²nãn²tu³, txai²na² ã³wxã³sxĩ²nx2ta¹kxai²nãn²tu³,
 Je³su² Kris²tu³jah¹la² a²wi¹ju³ta²
 hxi²kan¹ju³ta² yxo²ha³kxa¹ kãin² ã³tẽ³sxã³
 wã³kon³ti³he¹nxa³kxe³su² ã³wxã³sxĩ²nx2ta¹tu¹wa².
 Jau¹xai²na² a³la³kxi²na¹wa².

30-31 Txa²wã³tã³nãu³xãĩ³. Ne³ka²ki²sah¹lxi³hẽ¹li¹.
 Txa²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la² Je³su²
 Kris²tu³jah¹la² yxo²ĩ²ki³sa²kxai³, Txa²wã¹sũ³na²
 Yãu³ka³jxah¹la² a³lxi²ti³hi¹tẽ³lha²kxai³
 a³lxi²waun¹yhu¹ki³sa²kxai³, nxe³ki³te²jai¹ti²tu³wa².
 Nxe³ki³kxe³su², txa²ẽ¹nãu³a¹ au³txi³ ain³nha²sxã³
 ten³khaix¹na¹jau³su², ĩ³ye³kxi¹nx2ta¹wa².
 Nxe³na¹te³nah¹lxi¹:

— Nũ³kxũn³txi³, ha¹li¹ ã³nhxi²nũ¹sah¹lxi³sxã³,
 Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ ha³tin³ti³
 ĩ³ye³kxi²nũ¹nũ³sah¹lxi³hẽ¹li¹. Sah¹lxin¹kxai²nãn²tu³:

— Nũ¹ka³na¹ Ju³te²a² ko³nãu³a¹ ã³nxai³la¹tũ¹xã¹.
 Na¹ta³ko³nãu³a¹, a²nũ²a² Sũ³na² wãn³txa²
 sa²yxo²ã³ain¹tũ³ka³txa² yxau³ain¹na³la².
 A²nxe³tũ³ka³txa²:

— ĩh¹nxet3sai¹nhxĩn³te²la¹ku². Na¹jau³su²,
 Txa²wã¹sũ³na²hxi²ka²wxa²sa²naun¹sa²si¹yhah³lxin¹jau³nũ³su²,
 ha³tin³ti³ ĩ³ye³kxi²nũ¹nũ³sah¹lxi³hẽ¹la².
 Nxe³sah¹lxin¹kxai²nãn²tu³, nũ¹ã¹
 Je³ru³sa³lẽ²thĩ³na² ã³nxai³lhxã³, Txa²wã¹sũ³na²
 yxo²ĩ²tũ³ka³txa² ã³nhxi²nũ¹nũ³hain¹te³lhxã³
 ã³nxai³la¹tu¹wa². Na¹kxai²nãn²tu³, a²nxe³te²a²
 hxi²nũ¹nũ³hai¹na¹ju³ta³nũ³a² ka³lih³kxi²la²
 sa²so¹sai¹nxa³jau³lhu¹na¹jau³su² Txa²wã¹sũ³na²
 ĩ³ye³kxi²nũ¹nũ³sah¹lxi³nũ³nhẽ¹la².

32 Na¹kxai²nān²tu³, hā²wxān³txa³
 ī³ka³li³khai¹nxe³sxā³, ī³nxū²kwai³lxū¹sxā³
 ā³wxā³sxī²nx2ta¹tu¹wa². Txa²wā¹sū³na²
 a²ten³jau³su² kxai²nān²tu³, ā³wxā³sxī²nx2ta¹tu¹wa².
 Nxe³nx2ta¹kxai²nān²tu³, ī³ye³ya¹yhu¹ki³tu¹wa².
 Nxe³na¹jau³nū³su², jau³xa² a²yxo²ha³kxa³nū³a²
 Txa²wā¹sū³na² ī³ye³kxi²nū¹nū³sah¹lxi³hē¹la².
 33 Na¹ha²kxai³, Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³jah¹la²
 wxa²hāu²no³ti³hi¹tē³jah¹lo²su² jah¹la²
 sa²hau³ko³txa²txi³ju³ta² ten³sa³nha²wa².

16

A²ha³tā³nxa² ū³sa²si¹hā³jau³su²

1 Fe²ba³ka³lxa² ī³sa²si¹hā³ūh¹nx2ta¹wa²;
 A²nxe³ta¹ka³lxa² txa²wā¹wā³tā³ta²su² ha²kxai³
 Txa²wā¹sū³na² yxo²i²ta¹ka³lxu³su² ha²kxai³,
 nx2na³la². Nū¹ā¹ Sē³kre²a²thi³nān¹tū³ka³txa²
 Je³su²jah³lai²na² wān³txa² yxo²i²sxā³
 yxau²xai³tū³ka³txa²kāin² ā³nhxi²nū¹nū³hain¹ta¹ka³lxai²la¹wa².

2 Ta¹ka³lxa² Je³su²jah³lai²na² wān³txa²
 yxo²i²ta¹ka³lxai²la¹wa². Nxe³ha²kxai³,
 wi¹lhen³txi³txain¹yah³lxi³hē¹la². Ju¹ta²
 wain³na³la², Je³su²jah³lai²na² wān³txa²
 yxo²i²tū³ka³txi³syah¹lxi¹nha²kxai³la².
 Jā¹nxe³sxā³, ta¹ka³lxai²na² ha³lo²a² ī²li³ju³ta²
 wā³kon³ye²kxai²nān²tu³, ī²ū¹tain¹yah³lxi³hē¹la².
 A²nū²a² ā³xa² wi¹lī²yū¹hi², txain²txi³
 ā³nhxi²nū¹nū³sa³i², sa³ta¹ka³lxai²la¹wa².
 Nxe³ha²kxai³ ye¹nx2ta¹wa².

3 Na¹ha²kxai³, Pri³si²la³ka³lxa², A³kwi²lah³la²
 nxe³sxā³, txa²ha³tā³nxa² ī³hen³txi³jah³lxi³hē¹la².
 A²nxe³te²nāu³xa² ā³nū²ki²ya³sain¹sxā³,

Je³su² Kris²tu³jah¹la² a²wa³ka³li³yu³ta²
wa³kon³ya³sain¹na²hē³la².

4 A²nxe³te²nāu³xa², ha³lo²a² ha³nxe³li³khai¹nxe³ju³ta²
wxa²sa²naun¹sain¹na²hē³la². Ya³lu²sain¹jau³su²
wxa²sa²naun¹sain¹na²hē³la². Sai¹nha²kxai³,
txain²txi³ kāin² i³ka³li³hi², Ju³te²a²
nū³ka³txi³sxa³tū³ka³txa² ā³nhai¹tūn³sxā³
Je³su²jah³lai²na² wān³txa² yxo²i²sxā³
yxau²xai³ye²yhain¹tū³ka³txain²txi³ kāin² i³ka³li³hi²
ya³sain¹na²hē³la².

5 Jā¹nxe³sxā³, Je³su²jah³lai²na² wān³txa²
yxo²i²sxā³ yxau²xai³tū³ka³txa², A²ki³lha³lxai²na²
sxi²ha² ā³yān³ki³nū²ki² tū³ka³txa² txa²ha³ta³nxa²
i³hen³txi³txain¹yah³li³nū³nhē¹la². Jā¹nxe³sxā³,
E³pe³ne²tah³la² i³hen³txi³txain¹yah³li³nū³nhē¹la².
A²nxe³jah¹la² txa²ya³lxa³khai³su² ha²kxai³,
a³li²na¹kxah³lo²su² ha²kxai³, nx2na³la². A²kxā³nxa²
A²si³a³ko³xa² yxau³tū³ka³txa² jah¹la² txā², Je³su²
Kris²tu³jah¹la² sa²yxo²wet1sān²na²hē³la².

6 Jā¹nxe³sxā³, Ma³ri²a³ka³lxa² txa²ha³ta³nxa²
i³hen³txi³txain¹yah³li³nū³nhē¹la². Ta¹ka³lxa² kāin²
wa³kon³ya³nx2tain¹te³nai¹ti²tu³wa².

7 Jā¹nxe³sxā³ Ān³tro²na³kah³la² Jū²ni³a³ka³lxa²
ain¹sxā³, txai²yā¹nxe³sxā³ Ju³te²a²
nū³ka³txi³sain¹na³la². Txa²ha³ta³nxa²
i³hen³txi³txain¹yah³li³hē¹la². A²ha²
kxā³nxa², a²nū²a² ā³xai²na² hxi²ka² sxi²ha²
kan²thi³na² ũn³tī¹ki²wxe³sain¹na²hē³la²,
Nxe³na¹hī¹nai³tā², a²nxe³te²nāu³xai²na²
ū³tī¹ki²wxe²ya³sain¹to³nha²hē³la².
A²nxe³te²nāu³xai²na², txa²nū³ka³txi³na¹xai²na²
wi¹lī²sī¹nhxai²na¹hē³la². Txa²wā¹sū³na²

wān³txa² yuh³xai²nān¹tū³ka³txai²na²
 ī³tih³nxe³sī¹na¹tū³ka³txi³na¹xai²na²
 wi¹lī²sī¹nhxai²na¹hē³la². A²nxe³te²nāu³xai²na², a²ha²
 kxā³nxa² txai²na² Je³su²jah³la² sa²yo²we¹txa³tā³lxa²
 ā²la² sa²yo²we¹tain¹ta¹hē¹la².

8 Jā¹nxe³sxā³, Ām³pli³a²jah³la²
 txa²ya³lxa³nū³ai²la¹wa². A³lxi²na¹kxah³lai²la¹wa².
 Txa²wā¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la² ā³nū²nxi²sxā³
 yxau³jah¹lai²la¹wa². A²nxe³jah¹la² txa²ha³tā³nxa²
 ī³hen³txi³txain¹yah³lxi³nū³nhē¹la².

9 Jā¹nxe³sxā³, U³bā²nah³la² Je³su²
 Kris²tu³jah¹la² wa³ka³li³yu³ta³lot³sxā³
 ā³nhxi²nū¹nū³sa²sīn¹jah¹lo²su² nxe³ha²kxai³,
 Es³ta²kah³la² txa²ya³lxa² a³lxi²na¹kxah³lo²su²
 nū³nha²kxai³, nain¹na³la². A²nxe³jah¹la²nāu³xa²
 txa²ha³tā³nxa² ī³hen³txi³txain¹yah³lxi³nū³nhē¹la².

10 Jā¹nxe³sxā³, A³pe²lah³la² Je³su²jah³la² kan²txi³
 sa²yo²we¹khaix¹jah¹lai²la¹wa².

— Ha³lo²a² ha³nxe³lxi²na³na¹. Nxe³kxan²ti³,
 hāi¹yxān¹ta¹ sa²yo²we¹jah¹lai²la¹wa². A²nxe³jah¹la²
 txa²ha³tā³nxa² ī³hen³txi³txain¹yah³lxi³hē¹la².
 Jā¹nxe³sxā³, A³ris³to²bah³la² a²ka³lxa¹ti³su² te²a²
 txa²ha³tā³nxa² ī³hen³txi³txain¹yah³lxi³hē¹la².

11 Jā¹nxe³sxā³, E³ro³ti³āu²ah³la² txai²ya¹nxe³sxā³,
 Ju³te²a² nū³ka³txi³sain¹na³la². A²nxe³jah¹la²
 txa²ha³tā³nxa² ī³hen³txi², Na³si²sah³la²
 a²ka³lxa¹ti³su² tū³ka³txa², ā³nhai¹tū³sxā³
 Je³su²jah³la² yxo²ye²yhain¹tū³ka³txa²
 txa²ha³tā³nxa² ī³hen³txi², nxe³txain¹yah³lxi³hē¹la².

12 Jā¹nxe³sxā³, Tri³fē²na³ka³lxa²
 Tri³fo²sa³ka³lxa² ain¹sxā³, Txa²wā¹hxi²kan¹jah¹la²

wa³ka³li³yu³ta³lot³sxã³ wa³kon³ta¹ka³lxi³nãu³xai²la¹wa².
 Nxe³ta¹ka³lxi³nãu³xa² txa²ha³ta³nxa²
 i³hen³txi³txain¹yah³lxi³nũ³nhẽ¹la².

Jã¹nxe³kxe³hũ³sxã³, txa²ya³lxa² Pe²si³ta³ka³lxa²
 a³lxi²ki³ta¹ka³lxa² Txa²wã¹hxi²kan¹jah¹la² kãin²
 wa³kon³kxi²ta¹ka³lxai²la¹wa². A²nxe³ta¹ka³lxa²
 txa²ha³ta³nxa² i³hen³txi³txain¹yah³lxi³nũ³nhẽ¹la².

13 Jã¹nxe³sxã³, Ru²fah³la² a²nũ²a²
 ã³xa² ã³sen³sai¹sxã³, Txa²wã¹sũ³na² kãin²
 sa²yo²we¹jah¹lai²la¹wa². A²nxe³jah¹la²
 txa²ha³ta³nxa² i³hen³txi³txain¹yah³lxi³nũ³nhẽ¹la².
 A²nxe³jah¹la² a²hã³ka³na² sa²kxai³lu², txa²hã³ka³na²
 hũ³sxã³ ã³nhxi²nũ¹nũ³sai¹nhxai²na²hẽ³la².
 A²nxe³ta¹ka³lxa² txa²ha³ta³nxa² i³hen³txi³txain¹yah³lxi³hẽ¹la².

14 Jã¹nxe³sxã³, A³sĩ²kri³jah³la², Fle³kõ²jah³la²,
 Er²me³sah³la² Pa²tro³bah³la², Er²ma³sah³la²
 ain¹sxã³, txa²ha³ta³nxa² i³hen³txi²,
 Txa²wã¹sũ³na² nũ³ka³txi³su² jah¹lo²nãu³xa²
 ã³xa² A³sĩ²kri³jah³lai²na² nũ³ka³txai²na² sxi²ha²
 yxau³yain¹jah¹lo²nãu³xa² txa²ha³ta³nxa² i³hen³txi²,
 nxe³txain¹yah³lxi³nũ³nhẽ¹la².

15 Jã¹nxe³sxã³, Fi³lo³lo²kah³la² Ju²li³a³ka³lxa²
 ain¹sxã³, txa²ha³ta³nxa² i³hen³txi², Ne³re²ah³la²,
 a²ha³lĩn³ta³ka³lxa² ain¹sxã³ txa²ha³ta³nxa²
 i³hen³txi², O³lĩ²pah³la² txa²ha³ta³nxa²
 i³hen³txi², Je³su²jah³lai²na² wãn³txa² yxo²i²sxã³
 yxau²xai³tũ³ka³txa² yxau³yain¹tũ³ka³txa²
 txa²ha³ta³nxa² i³hen³txi² nxe³txain¹yah³lxi³hẽ¹la².

16 A³lxi²waun¹nha¹jah³lxi³sxã³ i³hen³txi³nha¹jah³lxi³hẽ¹la².
 Yah³lxi¹nha²kxai³, Je³su²jah³la² sa²yo²we¹tain¹tũ³ka³txi³nãu³xa²
 yxo²ha³kxa¹ ha³lo²lo³txai³lain¹ju³ta²
 yxau²xai³lain¹sxã³ i³ka³li³si¹nx2ti³jau³su²,

ĩ³sa²si¹hã³ũh¹nx2tain¹na³la².

ĩ³tih³nxe³jau³xa² a²ne³ki³san¹jau³su²

17 Nxe³jah³lxi³sa²lxa². Txa²wã³tã³yah³lxi¹lxa².
 Na¹ha²kxai³, txa²yo²ka³nãu³ai²na² whãi²na¹
 au³txi³ ain³nha²sxã³ ĩ³ye³kxi¹nx2ta¹wa².
 Ain³kxi²sah¹lxi³hẽ¹la². A²nũ²a² ku³lhxa³thin¹te²a²
 ya³nx2ti³ha³ta²wa². A²nxe³tũ³ka³txa²
 wi¹ĩ³we¹yhu¹yah³lxin¹ju³ta² kho³te³lhxã³
 o²la³kxi², Txa²wã¹sũ³na² sa²yo²we¹jah³lxin¹ju³ta²
 ã³ke³tã³nã¹sih¹nxa²ti³jau³nũ³su² o²la³kxi²,
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² sa²yo²we¹jah³lxin¹jau³xa²
 sa²yo²ã³si¹nx2ti³jau³nũ³su² ĩ³tih³nxe²,
 nxe³nx2ti³ha³ta²wa². A²nxe³tũ³ka³txai²lẽ¹.
 Yxau²nũ²kah³lxi³txa³hẽ¹la². Hãi¹nxe³sxã³
 ã³nhait1sxã³ha³na³ka³lxi³yxau³je²txain¹yah³lxi³hẽ¹la².

18 A²nxe³tũ³ka³txa², hai³txi³ Txa²wã¹hxi²kan¹jah¹la²
 Je³su² Kris²tu³jah¹la² sa²yo²we¹tũ³ka³txi³sxa³wa².
 Hãi¹nxe³sxã³ yuh³xai²nãn¹te² yen³kxa²
 so¹lxi³ ko³nxe³ti³ yo²kwain³tũ³ka³txai²la¹wa².
 Wãn³txa² wi¹ki³lxo³jau³xa² ĩ³ki³ha¹ki¹nx2ti³sxã³
 kwa² wi¹lhin¹ki³lxo³ti³hi¹txa²lxi³ha³ta²wa².
 Te²u¹jã¹nxe³jau³xa², a²nũ²a² a³la³kxi²nxa³te²su²
 te²a² ain³kxi²kxai²lẽ¹. Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
 ã³ke³tã³nã¹hĩ³nx2na³la². Jã¹nxe³nx2ti³ha³ta²wa².

19 Yxã¹ta¹, wxa²yu³ta² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
 kan²txi³ sa²yo²we¹jah³lxi³to³ta¹hi¹nhẽ³la².
 Nxe³yah³lxin¹ju³tau³tẽx1tã², a²nũ²a²
 yo²ha³kxa¹ a³la³kxain¹na³la². Nxe³ha²kxai³,
 ka³li³sa²si¹yah³lxin¹nha²wa². Jã¹nxa¹jau³su²,
 ha³lo²a² wi¹ju³ta² so¹lxi³ a³la³kxi², ha³na³ka³lxi³
 ko³nxe³ju³ta² sa²yo²we¹jah²lxan³kxe³su²,

wi¹lhin¹sxã³ yxau², nxe³jah³lxi³hê¹la².
Yah³lxin¹ju³ta³nũ³a²ten³sa³nha²wa².

20 Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
ã³nhãu²no³ti³hi¹tê³jah¹lo²su² na³la².
A²nxe³jah¹lo²su² jah¹la² jũ¹nxe³ ye³jen¹nãu³a¹
Sa³ta³na²jah¹la² nũ³kxũn³ju³ta² wa³ka³ti³lo³tu¹wa².
Nxe³kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na² hxi²ki³kxai³lu²
wxa²nũ³kxũn³yah³lxin¹ju³ta³lot³sxã³
Sa³ta³na²jah¹la² yxau³sy¹nx2ti³tu¹wa². Hai³txi³,
nũ³kxũn³txi³ sa²nê³khau²ki¹xi¹nx2ti³xa³lho³la².
Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³, hãu²non³sxã³
yxau³yah³lxin¹tu¹wa². Nxe³ha²kxai³,
Txa²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la² Je³su²jah³la²
kãin² thãi³ti³la² a³lxi¹nx2ti³ju³ta²ten³sa³nha²wa².

21 Ti³mo²jah³la² txai²yã¹nxe³sxã³ Je³su²jah³la²
wa³ka³li³yu³ta² wa³kon³kxi²jah¹lo²su² jah¹la²
a²ha³ta³nxa² ũ³sa²si¹hã³ũ¹nx2ti³na³la².
Jã¹nxe³sxã³, Lu²si³ah³la², Ja³sãu²ah³la²,
So³si³pa²jah³la² ain¹sxã³, txai²yã¹nxe³sxã³ Ju³te²a²
nũ³ka³txi³sain¹na³la². A²nxe³jah¹lo²nãu³xa²
Je³su²jah³la² yxo²ain¹tũ³ka³txi³su² ha²kxai³
a²ha³ta³nxa² ũ³sa²si¹hã³ũ¹nx2tain¹na³la².

22 Jã¹nxe³sxã³, txai²na¹xai²na²
Te²si³o³ah³lo²na¹xai²na² Pau²lah³la²
yxo²wãn³txa² ain³kxi²so¹sxã³, ta³nxã¹nxai²na²
ũ³wha²li¹la³kxi¹nx2ta¹wa². Wxãi²yã¹nxe³sxã³
Je³su²jah³la² a²sa³wit³sa¹wa². Na¹te³na¹xai²na²
txa²ha³ta³nxa² ĩ³hen³txi³nx2ta¹wa².

23 Jã¹nxe³sxã³, Kai²ah³la² a²ha³ta³nxa²
ĩ³hen³txi³nx2ti³na³la². A²nxe³jah¹la² sxi²ha²,
Pau²lah³lo²na¹xai²na² yxau³yai¹na¹ha²kxai³,

Je³su²jah³lai²na² wãn³txa² yxo²i²sxã³
 yxau²xai³tũ³ka³txai²na² thĩ¹nãn²txi³
 ã³yã³nũ²kxi²ya³sain¹to³sĩn¹na³la². Jã¹nxe³sxã³,
 E³ras²jah³la² sxi²jen³na² kãn²je³na²
 yxau³na¹je³je¹nai²nãn¹tũ³ka³txa² ũ³yho³hi²txã³nxa²
 i³hau³kot3so¹ain¹jah¹lai²la¹wa². A²nxe³jah¹la²
 a²ha³ta³nxa² i³hen³txi³nx2ti³na³la². Jã¹nxe³sxã³,
 Kwa³jah³la² txa²wã³tã³jah¹la² a²ha³ta³nxa²
 i³hen³txi³nx2ti³na³la².
 24 Jã¹nxa¹jau³su², Txa²wã¹hxi²kan¹ta²
 Si³yxau³jah¹la² Je³su² Kris²tu³jah¹la² kãn² thã¹ti³la²
 a³lxi¹nx2ti³ju³ta² ten³sa³nha²wa².

Sũ³na² i³sa²nẽn¹kxi²ki³jau³su²

25 Txa²wã¹sũ³na² i³sa²nẽn¹kxa¹sah¹lxi³hẽ¹la².
 A²nxe³jah¹la² so¹lxi³hxi²kan¹txi³lo³txa²lxi³jah¹lo²nũ³ai²la¹wa².
 Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³, kan²txi³, Sũ³na²
 sa²yxo²wet1sa²tẽ³yah³lxin¹tu¹wa².
 Jã¹nxe³si¹nx2ti³jau³su², nxe³nx2ti³na³la².
 Txai²na¹xai²na² i³ye³kxi¹nx2ta¹ka³tu³, Je³su²jah³la²
 Txa²wã¹sũ³na² A²hxi²kan¹ta² Si³yxau³tãu³lot3jah¹la³
 i³yau¹ũ³nx2ti³to³hxai²na¹tai¹ti²tu³wa².
 Nxe³na¹jau³xai²yã¹nxe³jau³lxi³ Txa²wã¹sũ³na²
 hxi²kan¹txi³lo³txa²lxi³tu¹wa². Wãn³txai²na²
 tah²yau³xai²na² i³ye³kxi¹nx2ti³sxã³, Je³su²jah³la²
 i³yau¹ũ³nx2ti³te³lhxã³ i³ye³kxi¹nx2ti³to³ha¹wa².
 Nxe³na¹jau³xai²na², kxã³nãu³u¹tai²na² a²lhun³tu²
 a³la³kxi²txi³hex1ki³sxa³jau³su² ha²kxai³, wãn³txa²
 hã³jau³su² ha²kxai³, ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Yxãn¹ta¹, a²jut1so¹lxi³ a²nũ²a² ũ³wha²li¹lhxã³
 ũh³yũ²ki²nẽ³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

26 Nxe³ju³ta², ha³la³je¹nũ³wa³kxu¹tai²na²
 Txa²wã¹sũ³na² nũ³ka³txa² ã³tih³nxe³tũ³ka³txi³su²
 tũ³ka³txi³nũ³a²ĩ³sa²si¹hã³ũ¹nhẽ³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 A²nxe³tũ³ka³txai²na², Sũ³na² wãn³txa²
 ain³kxi²so¹ki²sxã³ ã³wha²li¹la³kxi²nẽ³lhxã³,
 wãn³txi³tu³tah²yau³tu³ũ³yũ²ki²nẽ³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³te²na¹, hĩ¹nai²na² sa²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
 Si³yxau³tãu³su² tãu³kxai³lu², ka³teñ³su²
 yxau²wa³to²a³li³tãu³su² tãu³kxai³lu²,
 ã³kwa³na³te³nah¹lxi¹, a²sa³wi³ha³lxi³nãu³xai²na²
 sa²kxai³lu² sa²yo²we¹te³na¹, wãn³txai²na²
 tah²yau³xai²na² ã³ye³sxã³, a²nũ²a²
 yuh³xai²nãn¹ko³xan¹tũ³ka³txi³nãu³xa² yxo²ha³kxa¹
 e³lẽ³na² ã³yau¹ũ³hain¹na³la². A²nũ²a² yxo²ha³kxa¹
 Sũ³na² wãn³txa² yxo²ĩ²i², sa²yo²we¹ti²,
 nain¹txai²lã¹. Ain¹na³la².
 27 Nxe³ha²kxai³, Txa²wã¹sũ³na²
 Si³yxau³tãu³su² tãu³a¹ hãi¹nxe²
 a³la³kxi²ta³lun²khai¹nxe³tãu³su² tãu³a¹,
 wxi²kin³ti³ton³sxã³ ã³yĩ¹li²wa³to²hi²ya³sah¹lxi³hẽ¹la².
 Je³su² Kris²tu³jah¹la² kãin² sa²hau³ko³tẽ³lha²kxai³,
 nxe³ya³sah¹lxi³hẽ¹la². Ju¹ta² wain³na³la².
 Ta³lu²na¹wa².

Txa²wã¹sũ³na² Wãn³txa²
New Testament in Nambikuára, Southern
(BR:nab:Nambikuára, Southern)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nambikuára, Southern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nambikuára, Southern [nab], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Nambikuára, Southern

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

5198f7a7-ab9d-5d69-b112-d94960f81d2a